

**ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
της χρήσης 2016**

(1^η Ιανουαρίου 2016 - 31^η Δεκεμβρίου 2016)

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2017

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καρόλου 1-3 – ΤΚ 10437 Αθήνα
ΑΡ.Μ.Α.Ε.: 1967/98/Β/86/02/23.08.1991
Γ.Ε.Μ.Η : 000779701000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	2
B. ΕΤΗΣΙΑ ΈΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	3
Γ. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ	35
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	38
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ – ΟΜΙΛΟΥ	40
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ – ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	40
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	41
Δ. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	42
1. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΌΜΙΛΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	42
2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	43
3. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	51
4. ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	52
5. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	53
6. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΛΟΙΠΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	53
7. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	53
8. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	54
9. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	54
10. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	54
11. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	54
12. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ	55
13. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	56
14. ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	56
15. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	56
16. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	57
17. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΈΣΟΔΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	58
18. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	58
19. ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	59
20. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	59
21. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	60
22. ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	60
23. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	60
24. ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	61
25. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	61
26. ΛΟΙΠΑ ΈΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	62
27. ΛΟΙΠΑ ΈΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	62
28. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΈΞΟΔΑ	63
29. ΛΟΙΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	63
30. ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	63
31. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	63
32. ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ	64
33. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ - ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ	64
34. ΔΙΑΚΟΠΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	64
35. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ	65
36. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	66
37. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	68
38. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	68
39. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	69
40. ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	70
41. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ	70
42. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ	72
43. ΈΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	73

A. Δηλώσεις Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου

(Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν.3556/2007)

Στις κατωτέρω δηλώσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 3556/2007, όπως ισχύει σήμερα, προβαίνουν οι ακόλουθοι Εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας:

1. Γεώργιος Αποστολόπουλος, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Κωνσταντίνος Πετράκης, Διευθύνων Σύμβουλος και
3. Δημήτριος Κιούσης, Εκτελεστικό Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου

Οι κάτωθι υπογράφοντες, υπό την ως άνω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία ΟΣΕ Α.Ε. δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΟΣΕ Α.Ε. για τη χρήση 1/1/2016-31/12/2016, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, τα ίδια κεφάλαια και τα κέρδη ή ζημίες χρήσεως της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο και

(β) η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή, την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της ΟΣΕ Α.Ε., καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα 29 Ιουνίου 2017

Οι βεβαιούντες

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΙΟΥΣΗΣ

Β. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου του «ΟΣΕ Α.Ε.» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1/1/2016 ΕΩΣ 31/12/2016

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43α παράγραφος 3, άρθρο 107 παράγραφος 3 και άρθρο 136 παράγραφος 2, με τις διατάξεις του νόμου 3556/2007 άρθρο 4 παράγραφοι 2(γ), 6, 7 και 8, καθώς και την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 7/448/11.10.2007 άρθρο 2 και του Καταστατικού της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη εταιρική χρήση από 1/1/2016 έως 31/12/2016 την Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται χρηματοοικονομικές πληροφορίες του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση του 2016, σημαντικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην περίοδο και η επίδρασή τους στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που η Εταιρεία ενδέχεται να αντιμετωπίσει κατά την οικονομική χρήση του 2017 και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων.

(Α) ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

1. Βασικές Λειτουργίες του ΟΣΕ κατά το 2016

Σύμφωνα με το νόμο 3891/2010, "Αναδιάρθρωση, εξυγίανση και ανάπτυξη του Ομίλου Ο.Σ.Ε. και της ΤΡΑΙΝΟΣΕ και άλλες διατάξεις για το σιδηροδρομικό τομέα, ΦΕΚ 188 Α'/04-11-2010", του Ν.2671/1998(Α' 289) και του Ν.4408/2016(Α'135) όπως ισχύουν, οι κύριες αρμοδιότητες που ασκεί ο ενοποιημένος Ο.Σ.Ε. αφορούν τα καθήκοντα διαχειριστή της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής, ήτοι τη διαχείριση, εκμετάλλευση και την κατασκευή νέας υποδομής, την συντήρηση και λειτουργία της υφιστάμενης υποδομής και την διαχείριση των συστημάτων ρύθμισης και ασφάλειας της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας.

Η οργανωτική δομή του οργανισμού κατά το έτος 2016 είχε ως εξής:

- **Διεύθυνση Σιδηροδρομικών Συστημάτων** (μονάδα αρμόδια για τη μελέτη, εποπτεία και το χειρισμό θεμάτων του υφιστάμενου δικτύου όπως επιδομής γραμμής, των γεφυρών και των μεταλλικών έργων, των υπογείων και γεωτεχνικών έργων και λοιπών υφισταμένων εγκαταστάσεων, τη σύνταξη κανονισμών και προδιαγραφών, τη μεταφορά τεχνογνωσίας, την παρακολούθηση τεχνολογικών εξελίξεων στα θέματα επιδομής, υποδομής και κυκλοφορίας και ποιοτικής παρακολούθησης – αξιολόγησης της σιδηροδρομικής γραμμής μετά του καταγραφικού μηχανήματος, τον έλεγχο της ποιότητας των υλικών επιδομής και υποδομής του δικτύου, την διενέργεια εργαστηριακών ελέγχων υλικών γραμμής).
- **Διεύθυνση Συντήρησης Γραμμής** (μονάδα αρμόδια για την οργάνωση και τον έλεγχο των εργασιών συντήρησης και ανακαίνισης της υποδομής και επιδομής της γραμμής, των κτηρίων, των τεχνικών έργων, των γεφυρών και λοιπών εγκαταστάσεων όλου του δικτύου, την εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία με προσωπικό και μηχανικό εξοπλισμό).
- **Διεύθυνση Συντήρησης Ηλεκτρομηχανολογικών Συστημάτων & Ηλεκτροκίνησης** (μονάδα αρμόδια για την οργάνωση και τον έλεγχο των εργασιών συντήρησης των ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων, ηλεκτροκίνησης και σηματοδότησης, την εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία με προσωπικό και μηχανικό εξοπλισμό).
- **Διεύθυνση Κυκλοφορίας** (μονάδα αρμόδια για τη μελέτη και το σχεδιασμό θεμάτων που αφορούν στην οργάνωση των μεταφορών, στην ασφαλή κυκλοφορία των μεταφορικών μέσων πλην αυτοκινήτων, την επωφελή χρήση των εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων καθώς και του προσωπικού αρμοδιότητάς της).
- **Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης** (μονάδα αρμόδια για θέματα στρατηγικού σχεδιασμού, ανάπτυξης δικτύου, επενδύσεων και χρηματοδοτήσεων έργων, παρακολούθησης θυγατρικών, παρακολούθησης ακίνητης περιουσίας, στατιστικής, διασφάλισης ποιότητας και διεθνών υποθέσεων).
- **Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Κατάρτισης** (μονάδα αρμόδια για τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων).
- **Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών** (μονάδα αρμόδια για το χειρισμό θεμάτων, σχετικών με το σχεδιασμό, την οργάνωση, τον έλεγχο και την εποπτεία των οικονομικών της εταιρείας).
- **Διεύθυνση Οργάνωσης και Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού** (μονάδα αρμόδια για τη διαχείριση θεμάτων που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό και την οργάνωση της εταιρείας).

- **Διεύθυνση Πληροφορικής** (μονάδα αρμόδια για την ανάπτυξη, υποστήριξη και λειτουργία Πληροφορικών Συστημάτων και εφαρμογών, Δικτύων Τηλεματικής και εξοπλισμών Πληροφορικής).
- **Διεύθυνση Προμηθειών & Εφοδιασμού** (μονάδα αρμόδια να μεριμνά για τον έγκαιρο εφοδιασμό της εταιρείας με τα κάθε είδους αναγκαία υλικά, την παραλαβή τους και γενικά τη διαχείρισή τους).
- **Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών** (μονάδα αρμόδια για τη νομική υποστήριξη των θεμάτων του ΟΣΕ και την οργάνωση της νομικής του θέσης και υπεράσπισης).
- **Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου** (μονάδα αρμόδια για τον έλεγχο της διαχείρισης και των υπολόγων οργάνων της εταιρείας και τη διεξαγωγή ερευνών και ανακρίσεων επί σχετικών θεμάτων).
- **Διεύθυνση Υποστήριξης Σιδηροδρομικού Έργου Βορείου Ελλάδος** (μονάδα αρμόδια για τη συγκέντρωση στοιχείων, την εκπόνηση μελετών και την υποβολή προτάσεων σε θέματα Διοικητικό – Οικονομικής και τεχνικής φύσεως για την περιοχή Βορείου Ελλάδος καθώς και για την εκπροσώπηση της εταιρείας στην περιοχή αυτή).
- **Υπηρεσία Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας** (μονάδα αρμόδια για την εκπόνηση Κανονισμών και Εγχειριδίων σχετικών με την Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας και την υλοποίηση του θεσμού και των παρεχομένων υπηρεσιών των Τεχνικών Ασφάλειας και Ιατρών Εργασίας)
- **Τμήμα Διαχείρισης Ασφάλειας** (μονάδα αρμόδια για τη θέσπιση συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας και την παρακολούθηση της εφαρμογής του και για τη λήψη Έγκρισης Ασφάλειας από την Αρχή Ασφάλειας)
- **Τμήμα Πολιτικού Σχεδιασμού Έκτακτης Ανάγκης** (μονάδα που καλύπτει τις ανάγκες της Εταιρείας σε έκτακτα γεγονότα, με την ευθύνη κινητοποίησης των αρχών, των Σωμάτων Ασφαλείας και του εσωτερικού μηχανισμού)
- **Τμήμα Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων** (μονάδα που παρέχει υπηρεσίες προβολής του έργου της Εταιρείας και υποστηρίζει τις θέσεις της στα Μ.Μ.Ε.)

Με την από 1η Μαρτίου 2012 απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων υπ' αριθμό Φ8/30400/3540 ΦΕΚ 698 / Β /9-3-2012, τέθηκε σε ισχύ ο νέος Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΟΣΕ, ο οποίος περιλαμβάνει τη διοικητική διάρθρωση των οργανωτικών μονάδων του ΟΣΕ και τις αρμοδιότητές τους καθώς και τον Κανονισμό Εργασίας. Σύμφωνα με αυτόν, άλλαξε η Οργανογραμματική δομή του Οργανισμού. Το οργανόγραμμα επισυνάπτεται στην ενότητα της μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

2. Σύνοψη Εταιρικών και Ενοποιημένων Αποτελεσμάτων

Η χρήση του 2016 δημιούργησε τα αποτελέσματα που εμφανίζονται στις επόμενες σελίδες, σε ατομική και ενοποιημένη βάση.

Όπως και στις προηγούμενες περιόδους υπήρξε σημαντική πρόοδος όσον αφορά την οικονομική εξυγίανση του Ομίλου, κυρίως μέσω της προσπάθειας συγκράτησης και εξ ορθολογισμού των δαπανών.

Τα ενοποιημένα έσοδα της χρήσης μειώθηκαν σε σύγκριση με την προηγούμενη κατά €7 εκατ. ή 9,1% λόγω μείωσης των εσόδων από παρεπόμενες υπηρεσίες. Αντίθετα αντιστροφή της τάσης της κύριας πηγής εσόδων των τελών υποδομής είναι ήδη ορατή. Αναμένεται δε βελτίωση την τρέχουσα διετία και κατακόρυφη αύξηση από το 2019 με την θέση σε εκμετάλλευση σημαντικών έργων εκσυγχρονισμού που ολοκληρώνονται από την ΕΡΓΟΣΕ. Η κρατική επιχορήγηση παρέμεινε σταθερή.

Το λειτουργικό αποτέλεσμα του ΟΣΕ (EBITDA) για το 2016 είναι αρνητικό.

Το αποτέλεσμα διατηρεί το αρνητικό πρόσημο για 3η συνεχόμενη χρήση, βελτιωμένο όμως σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο κατά 71,9%.

Αναλυτικά το λειτουργικό αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων τελευταίας οκταετίας από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες σε χιλιάδες ευρώ :

Συγκριτικός Πίνακας Αποτελεσμάτων ΟΣΕ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Έσοδα								
Συντήρηση τροχαίου υλικού	49.500	49.488	23.202	24.800	0	0	0	0
Ενοίκιαση τροχαίου υλικού	42.329	44.248	23.000	18.890	18.254	13.375	0	0
Χρεώσεις Υποδομής	32.679	30.405	20.056	19.680	20.322	23.171	20.989	21.028
Λοιπά Έσοδα	72.892	82.422	62.527	14.425	35.151	30.547	10.730	3.578
Κρατική Επιχορήγηση	30	104	106.594	98.583	86.910	53.040	45.000	45.000
Σύνολο εσόδων	197.429	206.668	235.379	176.378	160.637	120.133	76.719	69.606
Έξοδα								
Κόστος μισθοδοσίας	268.124	205.547	126.209	97.330	53.114	50.490	46.215	43.738
Κόστος αποθεμάτων (Αναλώσεις)	55.435	53.694	42.386	10.316	1.131	2.619	2.651	2.157
Λοιπά έξοδα/Αμοιβές Τρίτων	62.534	44.680	33.236	34.244	35.617	31.330	14.656	18.070

Κόστος ιδιοπαραγωγής	(58.823)	(59.846)	(27.988)	(19.370)	(8.814)	(6.118)	(4.896)	(5.513)
Λοιπά Έξοδα Εκμετάλλευσης	152.367	83.949	36.385	24.055	26.977	55.289	84.004	23.017
Σύνολο εξόδων	479.636	328.024	210.229	146.576	108.026	133.609	142.630	81.470

Αποτελέσματα προ Φόρων , Τόκων & Αποσβέσεων (EBITDA)	(282.207)	(121.356)	25.150	29.802	52.612	(13.476)	(65.911)	(11.864)
---	------------------	------------------	---------------	---------------	---------------	-----------------	-----------------	-----------------

Συγκριτικός Πίνακας Αποτελεσμάτων ΟΜΙΛΟΣ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Έσοδα								
Συντήρηση τροχαίου υλικού	49.500	49.488	23.202	24.800	0	0	0	0
Ενοίκια τροχαίου υλικού	42.329	44.248	23.000	18.890	18.254	13.375	0	0
Χρεώσεις Υποδομής	32.679	29.286	20.056	19.680	20.322	23.171	20.989	21.028
Λοιπά Έσοδα	76.950	88.365	67.524	18.397	37.273	33.592	10.747	3.713
Κρατική Επιχορήγηση	30	104	106.594	98.678	86.910	53.040	45.000	45.000
Σύνολο εσόδων	201.487	211.491	240.377	180.445	162.759	123.177	76.736	69.740
Έξοδα								
Κόστος μισθοδοσίας	286.835	211.582	137.320	104.603	59.189	56.363	52.061	49.540
Κόστος αποθεμάτων (Αναλώσεις)	55.435	53.694	42.386	10.316	1.131	2.619	2.651	2.157
Λοιπά έξοδα/Αμοιβές Τρίτων	69.230	46.350	37.557	37.611	37.461	33.814	15.334	18.607
Κόστος ιδιοπαραγωγής	(83.687)	(60.209)	(27.988)	(19.370)	(8.814)	(6.118)	(4.896)	(5.513)
Λοιπά Έξοδα Εκμετάλλευσης	153.381	87.405	38.016	26.739	28.677	57.055	84.994	25.556
Σύνολο εξόδων	481.194	338.820	227.292	159.900	117.644	143.734	150.144	90.347

Αποτελέσματα προ Φόρων , Τόκων & Αποσβέσεων (EBITDA)	(279.707)	(127.330)	13.085	20.545	45.115	(20.556)	(73.407)	(20.607)
---	------------------	------------------	---------------	---------------	---------------	-----------------	-----------------	-----------------

Όσον αφορά τα έξοδα, το βασικό έξοδο της μισθοδοσίας παρουσιάζει μείωση κατά 5,4% για την εταιρεία και 4,8% για τον όμιλο, χαμηλότερη της προβλεπόμενης κυρίως λόγω της ανάρσεως των αποχωρήσεων από την αλλαγή της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας. Τα υπόλοιπα έξοδα έχουν περιοριστεί στα απολύτως απαραίτητα για την ασφαλή λειτουργία της σιδηροδρομικής υποδομής.

Η μείωση που παρατηρείται στα έσοδα όπως αναφέρεται ανωτέρω, καθώς και οι σημαντικές εκροές για πληρωμές υποχρεώσεων, κυρίως δικαστικών αποφάσεων, οι οποίες αφορούν προγενέστερες της λειτουργίας του ΟΣΕ αποκλειστικά ως διαχειριστή υποδομής περιόδους, έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της αναγκαιότητας για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος ανάπτυξης για τη σιδηροδρομική υποδομή, ρευστότητας, γεγονός το οποίο αποτελεί ανησυχητικό παράγοντα για την δυνατότητα ολοκλήρωσης του αναπτυξιακού προγράμματος του Οργανισμού.

Η εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών και των αποτελεσμάτων του ομίλου και της εταιρείας παρατίθενται ειδικότερα ακολούθως:

Κύκλος εργασιών: Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας και του ομίλου μειώθηκε σε σχέση με την προηγούμενη χρήση κατά 12,1% και 11,7% αντίστοιχα.

Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης: Το μικτό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης της εταιρείας μειώθηκε οριακά αντανakλώντας την μικρή μείωση στα έσοδα, καθώς και το αυξημένο επίπεδο συντήρησης της υποδομής και την επαναφορά της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε φυσιολογικά επίπεδα. Της εταιρείας μειώθηκαν κατά € 6,1 εκ. ή κατά 2,7% και του ομίλου κατά € 6,7 εκ. ή 2,9%

Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Τα αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) του Ομίλου ανήλθαν για τη χρήση 2016 σε €-20,6 εκ έναντι €-73,4 εκ την προηγούμενη χρήση (ενώ για την Εταιρεία το EBITDA της χρήσης ανήλθε σε €-11,8 εκ έναντι €-65,9 εκ την προηγούμενη). Το περιθώριο EBITDA για τον Όμιλο βελτιώθηκε στη χρήση 2016 σε -98% έναντι -350% που ήταν την προηγούμενη χρήση. Για την Εταιρεία το περιθώριο για την τρέχουσα χρήση επίσης διαμορφώθηκε στο -56% έναντι -314% την προηγούμενη.

Έξοδα διοίκησης: Συνεχίστηκε η έντονα πτωτική τάση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στα έξοδα διοίκησης. Της εταιρείας μειώθηκαν κατά €2,1 εκ. (από 17,3 εκ.€ σε 15,1) ή κατά 12,4% και του ομίλου κατά €2,3 εκ. (από 20,1 εκ.€ σε 17,8 εκ.) ή 11,5%).

Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης: Τα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης που συμμετέχουν στον υπολογισμό EBITDA επανήλθαν στην κανονικότητα μετά από 2 τουλάχιστον συνεχείς χρήσεις όπου ήταν ιδιαίτερα αυξημένα λόγω προβλέψεων για επακολουθούμενες αποζημιώσεις προς τοπική αυτοδιοίκηση, επιστροφή ενοικίων στο δημόσιο και ρυθμίσεις ασφαλιστικών εισφορών προς ΙΚΑ. Για αυτό το λόγο εμφανίζονται μειωμένα σε ποσοστά 76,7% για τον όμιλο και 79,4% για την εταιρεία. Οι αντίστοιχες χρηματικές μειώσεις ήταν €65 εκ. και €67 εκ. αντίστοιχα.

Αποτελέσματα μετά από φόρο εισοδήματος: Οι ζημιές χρήσης για τον Όμιλο ανήλθαν σε €250,3 εκ μειωμένες κατά 50,6% έναντι της προηγούμενης (για την Εταιρεία οι ζημιές της χρήσης ανήλθαν σε €241,8 εκ. μειωμένες κατά 51,3% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Η βελτίωση οφείλεται σε χαμηλότερα χρηματοοικονομικά έξοδα καθώς το ανεξόφλητο υπόλοιπο δανεισμού βαίνει μειούμενο, καθώς και σε κέρδος από την ανάληψη των δανειακών υποχρεώσεων προς EUROFIMA από το Ελληνικό Δημόσιο.

Η ΕΡΓΟΣΕ αντίστοιχα είχε κέρδη μετά από φόρους ύψους €1,3 εκ μειωμένα κατά 58,7% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση (€3,2 εκ) κυρίως λόγω χαμηλότερα τιμολογημένων λειτουργικών εξόδων, και λιγότερες καταπτώσεις εγγυήσεων. Οι ταμειακές ροές προ ΦΠΑ για τα επενδυτικά έργα το 2016 ανέρχονται σε €342 εκ έναντι €245 εκ το 2015 (αύξηση 39,8%) και οι αντίστοιχες τιμολογήσεις σε €340,2 έναντι €266,2 το 2015 (αύξηση 27,8%). Το προταθέν μέρισμα για τον ΟΣΕ από τη διάθεση κερδών χρήσης 2016 ανήλθε σε € 485.510,51..

(B) ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων

Τα κυριότερα χρηματοπιστωτικά μέσα του ομίλου, αποτελούν τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Ο κυριότερος σκοπός αυτών των χρηματοπιστωτικών μέσων, είναι η παροχή χρηματοδότησης για τις εργασίες του ομίλου. Ο όμιλος, κατέχει επίσης διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες του. Το Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζει και εγκρίνει αρχές, για τη διαχείριση κάθε ενός από αυτούς τους κινδύνους, οι οποίοι συνοψίζονται πιο κάτω:

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις Επιχειρηματικές Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες του ομίλου εμφανίζουν κινδύνους, που μπορεί να προκύψουν από αρνητικά γεγονότα όπως, μεταξύ άλλων, ατυχήματα, τραυματισμούς και βλάβες σε πρόσωπα (εργαζόμενους ή/και τρίτους), βλάβες στο περιβάλλον, ζημιές σε εξοπλισμό και περιουσίες τρίτων. Όλα τα παραπάνω είναι πιθανόν, να προκαλέσουν καθυστερήσεις ή στην δυσμενέστερη περίπτωση, διακοπή εκτέλεσης εργασιών στα υπό εξέλιξη έργα. Λαμβάνονται βέβαια όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα, ώστε να αποφεύγονται τέτοιου είδους αρνητικά γεγονότα, αλλά παράλληλα συνάπτονται και τα ενδεδειγμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Δεν μπορεί όμως να αποκλειστεί το ενδεχόμενο, το ύψος των υποχρεώσεων των εταιρειών του Ομίλου, από τέτοιου είδους αρνητικά γεγονότα, να υπερβαίνει τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις που θα λάβει, με συνέπεια μέρος των εν λόγω προκύπτουσών υποχρεώσεων, να απαιτηθεί να καλυφθεί από τις εταιρείες του ομίλου.

Κίνδυνος επιτοκίου και συναλλαγματικός κίνδυνος

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου, αποτελούνται από τραπεζικά δάνεια και ομόλογα σε ευρώ. Ο κίνδυνος διακύμανσης των επιτοκίων, προέρχεται κυρίως από τις δανειακές υποχρεώσεις που έχουν συναφθεί με κυμαινόμενο επιτόκιο. Από το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού, περίπου το 32,17% των δανείων του ομίλου είναι με κυμαινόμενο επιτόκιο. Μια άνοδος των κυμαινόμενων επιτοκίων κατά 0,50%, εκτιμάται ότι θα επέφερε μία επιβάρυνση περί τα € 12,5 εκατ. στα χρηματοοικονομικά έξοδα της εταιρείας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και ως εκ τούτου, δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τη δραστηριότητα του.

Πιστωτικός κίνδυνος

Μετά την ανεξαρτητοποίηση της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, οι απαιτήσεις από πελάτες, έχουν λάβει «Μονοφωνιακό» χαρακτήρα, καθώς η πρώτη θυγατρική, αποτελεί σχεδόν τον μοναδικό αγοραστή αγαθών και υπηρεσιών του ομίλου. Έως το 2010, όλες οι πωλήσεις προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ γίνονταν επί πιστώσει και το ύψος της συνολικής απαίτησης την 31/12/2016 ανέρχεται σε € 758,7 εκ. (2015: € 756 εκ). Οι απαιτήσεις του Οργανισμού από τη ΣΤΑ.ΣΥ ΑΕ ανέρχονται σε ποσό ευρώ 16.7 εκ. Λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου από πελάτες ιδιωτικού τομέα ανέρχονται σε € 1.124 χιλ έναντι € 1.024 χιλ της προηγούμενης χρήσης.

Με τον Ν 3891/2010 προβλέπεται κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις και όρους που θα εγκριθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η διαγραφή των χρεών της ΤΡΑΙΝΟΣΕ προς τον ΟΣΕ. Με κοινή απόφαση των αρμοδίων Υπουργών θα εξειδικευθεί η έκταση, ο χρόνος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την διαγραφή τους. Τα διαθέσιμα του ομίλου είναι κατατεθειμένα σε ελληνικές εμπορικές τράπεζες και στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται πάντα σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του Ομίλου, και της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για την εξυπηρέτηση των χρηματοδοτικών αναγκών για τα δάνεια που έχει συνάψει μέχρι και το 2010.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται η ανάλυση του κινδύνου ρευστότητας του Ομίλου της 31.12.2016:

<i>Ποσά σε € '000</i>	Έως 1 έτος	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Ο ΟΜΙΛΟΣ Μεταξύ 2 και 5 ετών	Από 5 έτη και πάνω	ΣΥΝΟΛΟ
Υποχρεώσεις από ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	615.000	713.700	775.000	800.490	2.904.190
Λοιπές υποχρεώσεις	8.113.182	2.490	7.470	7.004	8.130.146
Σύνολο	8.728.182	716.190	782.470	807.494	11.034.336

Αντίστοιχα η ανάλυση του κινδύνου ρευστότητας του Ομίλου την 31.12.2015 έχει ως εξής:

<i>Ποσά σε € '000</i>	Έως 1 έτος	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Ο ΟΜΙΛΟΣ Μεταξύ 2 και 5 ετών	Από 5 έτη και πάνω	ΣΥΝΟΛΟ
Υποχρεώσεις από ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	1.376.551	615.000	1.488.700	800.490	4.280.741
Λοιπές υποχρεώσεις	6.547.856	2.490	7.470	10.336	6.568.152
Σύνολο	7.924.407	617.490	1.496.170	810.826	10.848.893

(Γ) ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2017

Η σημασία των σιδηροδρομικών μεταφορών στις σύγχρονες κοινωνίες είναι μεγάλη κυρίως για λόγους περιβαλλοντικούς, ασφάλειας και οικονομίας.

Στο πλαίσιο αυτό ακολουθώντας το όραμα της εταιρείας όπως έχει διατυπωθεί στο επιχειρησιακό σχέδιο και την δήλωση αποστολής του Διοικητικού Συμβουλίου της 29^{ης} Μαρτίου 2016, ο Ο.Σ.Ε. καλείται να υλοποιήσει τους στρατηγικούς του στόχους οι οποίοι, μεσοπρόθεσμα έχουν καθοριστεί ως εξής:

1. Οικονομική Βιωσιμότητα

- Αύξηση εσόδων από τη διαχείριση υποδομής και μείωση δαπανών για διατήρηση μηδενικών αποτελεσμάτων προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA)
- Μείωση Λειτουργικού Κόστους.
- Καθορισμός Πλαισίου τελών χρήσης υποδομής

Αύξηση Εσόδων από τη διαχείριση υποδομής και μείωσης δαπανών για τη διατήρηση μηδενικών αποτελεσμάτων προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA).

- Διαγραφή του χρέους του ΟΣΕ προς το Δημόσιο
- Λογιστική μεταφορά επιχορηγήσεων ΠΔΕ σε μελλοντικά έσοδα
- Αύξηση χρήσης σιδηροδρομικής υποδομής
- Λειτουργική εκμετάλλευση Κέντρου Διαλογής Θριασίου Πεδίου
- Πώληση άχρηστου και πλεονάζοντος σιδηροδρομικού υλικού γραμμής
- Τροποποίηση Ν.4199/2013 για την αύξηση εσόδων του ΟΣΕ

Μείωση Λειτουργικού Κόστους

- Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος προγνωστικής συντήρησης

- Δημιουργία ηλεκτρονικού αρχείου υποδομών
- Δίκτυο σταθμών μέτρησης θερμοκρασίας αέρος – σιδηροτροχιάς

Καθορισμός Πλαισίου τελών χρήσης υποδομής

- Επανεξέταση μεθόδου υπολογισμού του άμεσου κόστους για τη χρέωση της χρήσης της Σιδηροδρομικής Υποδομής (Τέλη Υποδομής)

2. Βελτίωση ποιότητας στη διαχείριση της υποδομής και της κυκλοφορίας μέσω

- Βελτίωσης της αποδοτικότητας των υπηρεσιών της διαχείρισης υποδομής και κυκλοφορίας
- Εισαγωγής νέων σύγχρονων υπηρεσιών

Βελτίωσης της αποδοτικότητας των υπηρεσιών της διαχείρισης υποδομής και κυκλοφορίας

- Επέκταση συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης αποθεμάτων
- Βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών και μείωση του κόστους από την ολοκλήρωση των νέων έργων υποδομής
- Βελτίωση των Υπηρεσιών της συντήρησης της Υποδομής για την ασφάλεια και την ποιότητα του Ελληνικού Σιδηροδρομικού Δικτύου
- Ανάταξη του υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου
- Συντήρηση του υφιστάμενου σιδηροδρομικού δικτύου
- Σύμβαση για μελέτες αποκατάστασης προβλημάτων και ζημιών του υποσυστήματος υποδομής
- Καθορισμός κανονισμών, προδιαγραφών, οδηγιών, διαδικασιών για τη βελτίωση της αποδοτικότητας
- Διεξαγωγή ελέγχων διαχείρισης κυκλοφορίας
- Προσλήψεις προσωπικού πέρα των ήδη προγραμματισμένων
- Συμφωνία Πλαίσιο για Αναπτυξιακές Μελέτες και Τεχνικές Μελέτες μικρής κλίμακας.
- Μελέτες για την αναβάθμιση και ανάπτυξη του Σιδηροδρομικού Δικτύου.
- Ενίσχυση της διαχειριστικής ικανότητας του ΟΣΕ και της ΕΡΓΟΣΕ και εκπαίδευση προσωπικού.

Εισαγωγής νέων σύγχρονων υπηρεσιών

- Εισαγωγή νέων σύγχρονων υπηρεσιών
- Προηγμένα Συστήματα Εξυπηρέτησης Επιβατών στους σταθμούς του ΟΣΕ με την χρήση ΤΠΕ
- Αναβάθμιση και συντήρηση καταγραφικού μηχανήματος γραμμής

3. Βελτίωση της Εσωτερικής Αποδοτικότητας και των Επιχειρησιακών Διαδικασιών

- Βελτίωση Αποδοτικότητας Ανθρώπινου Δυναμικού
- Βελτίωση οργανωτικής και διαδικαστικής αποτελεσματικότητας σύμφωνα με το Εθνικό και Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο
- Εισαγωγή νέων τεχνολογιών

Βελτίωση Αποδοτικότητας Ανθρώπινου Δυναμικού

- Παροχή επιμόρφωσης και σχεδιασμός πλάνου εκπαίδευσης

Βελτίωση οργανωτικής και διαδικαστικής αποτελεσματικότητας σύμφωνα με το Εθνικό και Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο

- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου
- Υλοποίηση νέας πολιτικής προμηθειών
- Παροχή Λύσης Backup καθώς και Εφεδρικής Υποδομής Καταστροφών (Disaster Recovery Site)
- Σύστημα TAF/TAP
- Αξιολόγηση του οργανογράμματος - Τροποποίηση
- Καθορισμός Νομικού Πλαισίου για τη λειτουργία των Σιδηροδρομικών Μεταφορών στην Ελληνική
- Επικράτεια
- Προμήθεια, παραμετροποίηση και θέση σε λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Μισθοδοσίας και Διαχείρισης Προσωπικού

Εισαγωγή νέων τεχνολογιών

- Μετάβαση των υποδομών και συστημάτων του ΟΣΕ σε περιβάλλον Public Cloud
- Ψηφιοποίηση και Τεκμηρίωση φακέλων εγγράφων

4. Εκπλήρωση των Κανονιστικών Απαιτήσεων για τη Σιδηροδρομική Αγορά

- i. Πιστοποίηση Έργων
- ii. Αναμόρφωση Κανονιστικού Πλαισίου Κυκλοφορίας
- iii. Βελτίωση επίδοσης σιδηροδρομικού δικτύου

Πιστοποίηση Έργων

- Πιστοποίηση έργων – Συμμόρφωση με Ευρωπαϊκές και Εθνικές κανονιστικές απαιτήσεις.
- Συμμόρφωση δικτύου και έργων με τις απαιτήσεις Διαλειτουργικότητας.
- Δημιουργία Μητρώου Σιδηροδρομικής Υποδομής.
- Ολοκλήρωση και εφαρμογή σχεδίου διαχείρισης ασφάλειας

Αναμόρφωση Κανονιστικού Πλαισίου Κυκλοφορίας

- Αναμόρφωση / εκσυγχρονισμός πλαισίου κανόνων κυκλοφορίας
- Δήλωση Δικτύου

Βελτίωση επίδοσης σιδηροδρομικού δικτύου

- Σύστημα ενθάρρυνσης επιδόσεων

Το πλαίσιο των δράσεων που περιγράφεται ανωτέρω, εκπορεύεται από τις διατάξεις του Ν.3891/2010 και εξειδικεύεται επαρκώς από πλευράς χρονοδιαγράμματος, πόρων και οικονομικών στοιχείων στο προτεινόμενο Επιχειρησιακό Σχέδιο του ΟΣΕ ετών 2016 - 2020.

Το 2017 θα αποτελέσει το έτος κατά το οποίο θα συνεχιστούν οι ανωτέρω δράσεις, με στόχο την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό του ΟΣΕ σε οικονομικό, θεσμικό και λειτουργικό επίπεδο. Η εκτίμηση της εταιρείας είναι ότι μέσο-μακροπρόθεσμα οι σιδηροδρομικές μεταφορές θα ακολουθήσουν ανοδική πορεία με θετική επίδραση στον κύκλο εργασιών της εταιρείας λόγω αφενός της αναμενόμενης οικονομικής ανάπτυξης από το 2016, αλλά κυρίως από την ολοκλήρωση των έργων του επενδυτικού προγράμματος του Οργανισμού και την παράλληλη ολοκλήρωση των υπολοίπων έργων ανάταξης, τα οποία σταδιακά θα παραδίδονται σε εκμετάλλευση.

Το 2017 εκδόθηκε η απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί κρατικών ενισχύσεων. Με την απόφαση αυτή έγινε αποδεκτό ότι τα μέτρα που λήφθηκαν για την αναδιάρθρωση του ΟΣΕ (διαγραφή χρέους, μετάταξη προσωπικού, κλπ) είναι σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων. Όπως δήλωσε μεταξύ άλλων η αρμόδια επιτροπή «τα μέτρα θα βοηθήσουν τις δύο δημόσιες σιδηροδρομικές εταιρείες να γίνουν πιο αποδοτικές και να παρέχουν καλύτερες υπηρεσίες στους Έλληνες επιβάτες και εταιρικούς πελάτες. Αυτό ταιριάζει στο ευρύτερο πλαίσιο των Ελληνικών προσπάθειών αποκατάστασης της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας επίτευξης σημαντικής ανάπτυξης» Εκτενέστερη αναφορά γίνεται στην σημείωση 41.

(Δ) ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι διεταιρικές συναλλαγές (πωλήσεις/αγορές), του ομίλου και της εταιρείας, για την περίοδο που έκλεισε, σε σχέση με την αντίστοιχη προηγούμενη περίοδο, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000 Αγορά παγίων	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Θυγατρικές	0	0	348.901	275.444

Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Έσοδα				
Θυγατρικές	0	0	1.372	4.439
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Σύνολο	0	0	347.529	271.005

Η ανάλυση των διεταιρικών απαιτήσεων/υποχρεώσεων του ομίλου και της εταιρείας, για τη τρέχουσα περίοδο, σε σχέση με τη την αντίστοιχη προηγούμενη περίοδο, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		ADJUST	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Απαιτήσεις				
Θυγατρικές	339.717	92.392		0
Σύνολο	0	92.392	0	0
Υποχρεώσεις				
Θυγατρικές	0	7.643		0
Σύνολο	339.717	7.643	0	0

Ο ΟΣΕ ΑΕ η ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ και η ΕΕΣΣΤΥ Α.Ε ανήκουν εξ ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο και είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους. Το ύψος της απαίτησης του ΟΣΕ από την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ανέρχεται στο ποσό των € 758,7 εκ. (2015: 756 εκ). Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών και πώληση αγαθών του ΟΣΕ προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ανέρχονταν σε € 18,8 εκ περίπου ενώ τα έξοδα προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ανήλθαν στο ποσό των € 1,9 εκ. περίπου

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη της εταιρείας (και τις οικογένειες τους).

Οι παροχές της εταιρείας προς τα μέλη της διοίκησης, για τις αντίστοιχες περιόδους έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αμοιβές Δ.Σ. & Διευθυνόντων Συμβούλων	126	106	76	55

(Ε) ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4 ΠΑΡ.7&8 ΤΟΥ Ν.3556/2007

1. Διάρθρωση Μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το συνολικό Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας, κατόπιν της αύξησης που έγινε σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του Ν.2366/1995 (ΦΕΚ 256 Α') και των εν συνεχεία αυτής, αυξήσεων, ανέρχεται σήμερα και μετά τη γενομένη αύξηση, με την με αριθμ. 68/14.12.2007 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας σε τέσσερα δισεκατομμύρια επτακόσια ενενήντα εννέα εκατομμύρια εκατόν ενενήντα οκτώ χιλιάδες τετρακόσια (4.799.198.400,00) ευρώ. Το Μετοχικό Κεφάλαιο της εταιρείας διαιρείται σε σαράντα επτά εκατομμύρια εννιακόσιες ενενήντα μία χιλιάδες ογδόντα τέσσερις (47.991.984) μετοχές, ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ η κάθε μία. Οι εν λόγω μετοχές έχουν εκδοθεί σε τέσσερις χιλιάδες οκτακόσιους τίτλους (4.800), καθένας των οποίων ενσωματώνει δέκα χιλιάδες (10.000) μετοχές και σε ένα (1) τίτλο που ενσωματώνει εννέα χιλιάδες οκτακόσιες σαράντα (9.840) μετοχές.

Το σύνολο των μετοχών ανήκει εξ ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο και έχει καταβάλει την αξία αξία των μετοχών αυτών στο σύνολο τους. Οι μετοχές είναι ονομαστικές και μη μεταβιβάσιμες.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας

Σύμφωνα με το καταστατικό της εταιρείας οι μετοχές είναι ονομαστικές και μη μεταβιβάσιμες.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά το Ν.3556/2007

Οι μέτοχοι, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου μεγαλύτερο από το 5% είναι οι εξής:

Μέτοχος	Ποσοστό επί του συνολικού Μετοχικού Κεφαλαίου
---------	---

Ελληνικό Δημόσιο	100%
Σύνολο	100%

4. Μετοχές Παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίσταται

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν υφίσταται

6. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Δεν υφίσταται

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης Καταστατικού

Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός του μέλους – εκπροσώπου των εργαζομένων, ορίζονται και παύονται αζημίως για το Δημόσιο και για την εταιρεία, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του εποπτεύοντος τον ΟΣΕ Υπουργού.

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής και παρατείνεται μέχρι την τακτική Γενική Συνέλευση του έτους της εξόδου του. Σε κάθε περίπτωση η θητεία δεν μπορεί να υπερβεί τα έξη (6) έτη.

Σε περιπτώσεις παραίτησης, απαλλαγής ή θανάτου κάποιου εκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, η εταιρεία υποχρεούται να ζητήσει από τους συναρμόδιους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 4 του Ν.3429/2005, Υπουργούς, τον διορισμό αντικαταστάτη. Ως προς τον εκπρόσωπο των εργαζομένων, η κενή θέση καταλαμβάνεται από τον αντίστοιχο, τυχόν εκλεγέντα, αναπληρωματικό, αλλιώς ζητείται εκλογή νέου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του του Άρθρου 16 του Καταστατικού της εταιρείας.

8. Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων μετοχών ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Καταστατικού της εταιρείας το οποίο δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 12230/21.11.2011 ΑΕ-ΕΠΕ ΓΕΜ, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από την έναρξη της ισχύος του παρόντος ή μέσα σε πέντε έτη από τη σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα, με απόφαση του που λαμβάνεται με την απαρτία και πλειοψηφία που ορίζει ο Κ.Ν. 2190/1920 να αυξάνει το Μετοχικό Κεφάλαιο με την έκδοση νέων ονομαστικών μετοχών. Το ποσό των αυξήσεων δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του Μετοχικού Κεφαλαίου που έχει καταβληθεί αρχικά ή του Μετοχικού Κεφαλαίου που έχει καταβληθεί κατά την ημερομηνία λήψης της σχετικής απόφασης από τη Γενική Συνέλευση (άρθρο 13 παρ. 1 και άρθρο 3 παρ. 1 του Κ.Ν. 2190/1920)

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου δημόσιας πρότασης

Δεν υφίσταται

10. Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρείας

Δεν υφίσταται

(Ζ) ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ενότητα: Ι. Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης

Με την παρούσα δήλωση, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ακολουθώντας τα οριζόμενα από την παράγραφο 3δ του άρθρου 43^α του Κ.Ν 2190/20 και σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ.2 του Ν. 3873/2010 δηλώνει ότι αποφασίζει αυτοβούλως να εφαρμόζει τον **Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης** που συντάχθηκε με πρωτοβουλία του ΣΕΒ και κατόπιν τροποποιήθηκε, στο πλαίσιο της πρώτης αναθεώρησής της, από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης στις 28 Ιουνίου 2013

(http://www.helex.gr/documents/10180/2227277/HCGC_GR_20131022.pdf/e8e7b6da-6dd0-4c30-90e9-79fe9ca8383d)

Ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης περιλαμβάνει δύο ειδών διατάξεις: «γενικές αρχές», οι οποίες απευθύνονται σε όλες τις εταιρείες εισηγμένες και μη, και «ειδικές πρακτικές» οι οποίες αφορούν μόνο σε εισηγμένες εταιρείες. Ο Κώδικας ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί από τις εισηγμένες εταιρείες που τον υιοθετούν να δημοσιοποιούν την πρόθεση τους αυτή και είτε να συμμορφώνονται με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του Κώδικα, είτε να εξηγούν τους λόγους μη συμμόρφωσης τους με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές. Ο Κώδικας έχει ενσωματώσει όλες τις ισχύουσες νομοθετικές απαιτήσεις περί εταιρικής διακυβέρνησης ενώ περιλαμβάνει και ειδικές πρακτικές που υπερβαίνουν αυτές. Σημειώνεται ότι ο Ο.Σ.Ε. δεν εφαρμόζει προς το παρόν, τουλάχιστον, κάποιες από τις ειδικές πρακτικές του Κώδικα που υπερβαίνουν τις νομοθετικές απαιτήσεις.

Οι αποκλίσεις από τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης παρουσιάζονται και αιτιολογούνται στον Πίνακα που ακολουθεί:

Ειδική Πρακτική Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης	Εξήγηση / αιτιολόγηση απόκλισης από την ειδική πρακτική του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
Ρόλος και αρμοδιότητες του ΔΣ: Ειδική πρακτική 1.2	Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΣΕ δεν έχει προβεί ως την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας δήλωσης, στον ορισμό επιτροπής ελέγχου και επιτροπής υποψηφιοτήτων και αμοιβών. Ο ΟΣΕ εποπτεύεται από το αρμόδιο Υπουργείο ενώ η εκλογή μελών ΔΣ πραγματοποιείται μέσω έκδοσης σχετικής υπουργικής απόφασης και οι αμοιβές προκύπτουν από την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία περί αμοιβών σε δημόσιους οργανισμούς. Σημειώνεται ότι με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 8.6.2017 προτάθηκε στη γενική συνέλευση η σύσταση επιτροπής ελέγχου αποτελούμενης από 3 μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η έκτακτη γενική συνέλευση έλαβε χώρα στις 26.6.2017 και αναμένεται η απόφασή της.
Ρόλος και αρμοδιότητες του ΔΣ: Ειδική πρακτική 2.3	Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΣΕ αποτελείται από 2 ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Τα ανεξάρτητα μέλη παρέχουν στον Διοικητικό Συμβούλιο ανεξάρτητες και αμερόληπτες απόψεις.
Μέγεθος & Σύνθεση του ΔΣ: Ειδική πρακτική 2.8	Ο ΟΣΕ δεν έχει προς το παρόν υιοθετήσει συγκεκριμένη πολιτική ποικιλομορφίας για τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. Το γεγονός ότι αποτελεί Εταιρεία που συμμετέχει έμμεσα το Ελληνικό Δημόσιο δεν επιτρέπει την παράκαμψη των διαδικασιών επιλογής και προαγωγής στελεχών που προβλέπονται για τους δημόσιους φορείς. Ωστόσο, η Εταιρεία δημοσιοποιεί στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, αναφέροντας στοιχεία που σχετίζονται με στοιχεία ποικιλομορφίας (φύλο, εμπειρία κλπ).
Ανάδειξη υποψηφίων μελών του ΔΣ: Ειδική Πρακτική 5.1 / Θητεία	Σύμφωνα με το Καταστατικό του ΟΣΕ η θητεία του ΔΣ είναι πενταετής. Η συγκεκριμένη διάρκεια θητείας εξυπηρετεί τον αναπτυξιακό και στρατηγικό σχεδιασμό της Εταιρείας.
Ανάδειξη υποψηφίων μελών του ΔΣ: Ειδική Πρακτική 5.4 , Ειδική Πρακτική 5.5, Ειδική Πρακτική 5.6, Ειδική Πρακτική 5.7	Στον ΟΣΕ δεν έχει συσταθεί επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων μελών ΔΣ. Λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα του ΟΣΕ και της Νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του, η εκλογή μελών ΔΣ πραγματοποιείται μέσω έκδοσης σχετικής υπουργικής απόφασης.
Λειτουργία του ΔΣ: Ειδική Πρακτική 6.5	Δεν υφίστανται προγράμματα εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του ΔΣ, καθώς επιλέγονται ως μέλη του ΔΣ έμπειροι επαγγελματίες.
Αξιολόγηση Διοικητικού Συμβουλίου: Ειδική Πρακτική 7.1, Ειδική Πρακτική 7.3	Μέχρι και τη σύνταξη της παρούσας δήλωσης δεν υφίστανται διαδικασίες αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του, στις οποίες να προΐσταται ο Πρόεδρος. Επιπλέον, το ΔΣ δεν αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του. Η αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου πραγματοποιείται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και το εποπτεύον Υπουργείο (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών)
Αξιολόγηση Διοικητικού Συμβουλίου: Ειδική Πρακτική 7.2	Τα μη εκτελεστικά μέλη δεν συνέρχονται περιοδικά χωρίς την παρουσία εκτελεστικών μελών προκειμένου να αξιολογείται η επίδοση των εκτελεστικών μελών και να καθορίζονται οι αμοιβές τους. Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του εποπτεύοντος υπουργείου στο πλαίσιο της σχετικής νομοθεσίας. Η αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου πραγματοποιείται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και το εποπτεύον Υπουργείο (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών)
Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου:	Μέχρι τη σύνταξη της παρούσας δήλωσης δεν έχει συσταθεί Επιτροπή Ελέγχου.
Ειδικές Πρακτικές: 1.4, 1.5, 1.6, .17, 1.8, 1.9	Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, εντός της χρήσης του 2017 ο ΟΣΕ έχει προχωρήσει σε σχετικές ενέργειες για τη σύσταση επιτροπής ελέγχου.

Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών: Ειδική Πρακτική 1.1, Ειδική Πρακτική 1.10	Οι αμοιβές των μελών του ΔΣ ορίζονται με σχετική απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών. Συνεπώς, δεν υπάρχει η δυνατότητα να συνδεθούν με την εταιρική στρατηγική και τους σκοπούς της Εταιρείας, αλλά ούτε και συσχέτιση αμοιβών – απόδοσης εκτελεστικών μελών.
Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών: Ειδική Πρακτική 1.4	Οι αμοιβές κάθε εκτελεστικού μέλους του ΔΣ ορίζονται με σχετική απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών. Οι αμοιβές των εκτελεστικών μελών του ΔΣ δεν προκύπτουν μετά από σχετική πρόταση της επιτροπής αμοιβών, καθώς στον ΟΣΕ προς το παρόν δεν έχει συσταθεί επιτροπή αμοιβών (οι λόγοι μη σύστασης αναφέρθηκαν ανωτέρω).
Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών: Ειδική Πρακτική 1.6, Ειδική Πρακτική 1.7, Ειδική Πρακτική 1.8, Ειδική Πρακτική 1.9	Στον ΟΣΕ προς το παρόν δεν έχει συσταθεί επιτροπή αμοιβών (οι λόγοι μη σύστασης αναφέρθηκαν ανωτέρω).
Η Γενική Συνέλευση των μετόχων: Ειδική Πρακτική 2.1	Στο δικτυακό τόπο του ΟΣΕ δεν αναρτώνται 20 ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση οι πληροφορίες που αναφέρονται στη σχετική ειδική πρακτική. Προβλέπεται από το νόμο καθώς ο μέτοχος είναι ένας. Ο ΟΣΕ θα εξετάσει τη δυνατότητα έγκαιρης ανάρτησης των ελ λόγω πληροφοριών το επόμενο διάστημα.
Η Γενική Συνέλευση των μετόχων: Ειδική Πρακτική 2.2	Μέχρι σήμερα, λόγω της μετοχικής σύνθεσης του ΟΣΕ δεν έχει προκύψει η ανάγκη για υιοθέτηση διαδικασιών ηλεκτρονικής ψηφοφορίας ή/και ψηφοφορίας δι' αλληλογραφίας.
Η Γενική Συνέλευση των μετόχων: Ειδική Πρακτική 2.3	Στον ιστότοπο του ΟΣΕ δεν είναι διαθέσιμη περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Ο ΟΣΕ θα εξετάσει τη δυνατότητα έγκαιρης ανάρτησης των εν λόγω πληροφοριών το επόμενο διάστημα.

Ενότητα: ΙΙ. Κύρια χαρακτηριστικά του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η Εταιρεία έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες και πολιτικές στο σύνολο των Διευθύνσεων της, οι οποίες περιγράφονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας, οι οποίες αποτελούν δικλείδες ασφαλείας, ώστε να διασφαλιστεί η ορθή αποτύπωση της οικονομικής θέσης και των επιδόσεων της μέσω της ετήσιας έκθεσης και των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, αναφορικά με;

- Την αναγνώριση και αξιολόγηση των υφιστάμενων κινδύνων ως προς την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.
- Τον διοικητικό σχεδιασμό και παρακολούθηση αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά μεγέθη.
- Την πρόληψη και την αποκάλυψη απάτης.
- Τις καθορισμένες αρμοδιότητες των στελεχών σχετικά με τις διαδικασίες πληρωμών, εισπράξεων, ασφάλειας των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.
- Τις διαδικασίες κλεισίματος χρήσης καθώς και σύνταξης των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.
- Τη διασφάλιση της ακεραιότητας και ακρίβειας των παρεχόμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων από τα πληροφοριακά συστήματα της Εταιρείας.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του ΟΣΕ, στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου ανήκει ο έλεγχος κάθε διαχείρισης και κάθε υπόλογου οργάνου της Εταιρείας και η διεξαγωγή ερευνών και ανακρίσεων επί σχετικών θεμάτων. Επίσης:

- 1) παρακολουθεί την εφαρμογή και τη συνεχή τήρηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του καταστατικού του ΟΣΕ, καθώς και της εν γένει νομοθεσίας που αφορά τον ΟΣΕ,
- 2) παρακολουθεί και αναφέρει στο διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας και στη γενική συνέλευση των μετόχων περιπτώσεις σύγκρουσης των ιδιωτικών συμφερόντων των μελών του ΔΣ με τα συμφέροντα της επιχείρησης ή παράβασης των διατάξεων του νόμου αυτού από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου και του διευθύνοντος συμβούλου,
- 3) ενημερώνει εγγράφως μια φορά τουλάχιστον κάθε τρίμηνο το διοικητικό συμβούλιο καθώς και τη γενική συνέλευση των μετόχων για τους ελέγχους που διενεργεί,

4) είναι υπεύθυνη για την παροχή και την ακρίβεια οποιασδήποτε πληροφορίας ζητηθεί από τους εποπτεύοντες φορείς.

Ειδικά για τη διαχείριση κινδύνων λεπτομερής αναφορά περιλαμβάνεται στο κύριο σώμα της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ενότητα: III. Τρόπος λειτουργίας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, βασικές εξουσίες της καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησής τους.

α) Τρόπος λειτουργίας και εξουσίες της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων

Οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων, όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 9 του καταστατικού του ΟΣΕ, ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο, που ασκεί, ως μοναδικός μέτοχος του Οργανισμού, τα δικαιώματα που του παρέχονται από το εν λόγω καταστατικό και την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία περί ανωνύμων εταιρειών, καθώς και από τις, διέπουσες τον ΟΣΕ, ειδικές διατάξεις νόμου.

Το Ελληνικό Δημόσιο, ως μοναδικός μέτοχος, εκπροσωπείται στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας από τον Υπουργό Οικονομικών ή τον νόμιμο εκπρόσωπο του, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 38 παρ. 7 του Ν. 2065/1992, όπως εκάστοτε ισχύει.

Οι αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων παρουσιάζονται αναλυτικά στο Άρθρο 9 του Καταστατικού του ΟΣΕ.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας είναι το ανώτατο όργανο της και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά στην εταιρεία. Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι δυνατόν να συνεδριάζει αυτοκλήτως ή να συγκαλείται εκτάκτως όποτε, το Διοικητικό Συμβούλιο, το θεωρήσει αναγκαίο. Η Γενική Συνέλευση, εκτός των επαναληπτικών συνελεύσεων και των εξομοιούμενων προς αυτές, συγκαλείται προ είκοσι (20) τουλάχιστον ημερών από της οριζόμενης για τη συνεδρίαση αυτής, υπολογιζόμενων και των εξαιρετέων ημερών. Η ημέρα της δημοσίευσής της προσκλήσεως της Γενικής Συνέλευσης και η ημέρα της συνεδριάσεως αυτής δεν υπολογίζονται.

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα, την ακριβή διεύθυνση, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ακριβείς οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο οι μέτοχοι θα μπορέσουν να μετάσχουν στη συνέλευση και να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αυτοπροσώπως ή, ενδεχομένως, και εξ αποστάσεως, δημοσιεύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 26 παρ. 2α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει μετά το Ν.3604/2007, σε μία ημερήσια πολιτική ή οικονομική εφημερίδα των Αθηνών.

Πρόσκληση για σύγκληση γενικής συνέλευσης δεν απαιτείται στην περίπτωση κατά την οποία στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και κανείς από αυτούς δεν αντιλέγει στην πραγματοποίησή της και στη λήψη αποφάσεων.

β) Δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας

Τα δικαιώματα των μετόχων, ήτοι του Ελληνικού Δημοσίου, αναφέρονται στο άρθρο 8 του Καταστατικού του ΟΣΕ.

Ενότητα : IV. Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και τυχόν άλλων διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων ή επιτροπών.

α) Σύνθεση και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

Η σύνθεση και ο τρόπος λειτουργίας αλλά και οι αρμοδιότητες (εκχωρητές και μη) του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας περιέχονται αναλυτικά στα άρθρα 16 έως 25 του καταστατικού της

Μέχρι την σύνταξη της δήλωσης αυτής δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΣΕ Α.Ε. που ορίσθηκαν με την ΚΥΑ ΔΝΣα/7348/Φ.50ε/9.3.2016 είναι τα ακόλουθα:

1. Γ. Αποστολόπουλος, Πρόεδρος του Δ.Σ, μη εκτελεστικό μέλος
2. Κ. Πετράκης, Διευθύνων Σύμβουλος
3. Δ. Κιούσης, εκτελεστικό μέλος
4. Θ. Αγαπητός, μέλος
5. Κ. Κυλάκου, μέλος
6. Γ. Τσιλιμίγκα, μέλος

7. Θ. Λεβέντης, μέλος (εκπρόσωπος των εργαζομένων)

Επιπλέον, χρέη εταιρικού γραμματέα εκτελεί η κα Πουλοπούλου Βασιλική.

Ακολουθούν στοιχεία αναφορικά με το ποσοστό εκπροσώπησης κάθε φύλου και την ηλικία των μελών του Δ.Σ. και των Διευθυντικών Στελεχών:

Διοικητικό Συμβούλιο	Αριθμός ατόμων	%
Άντρες	5	71%
Γυναίκες	2	29%
Σύνολο	7	100%

Το εύρος της ηλικίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι από 29 έως 65 ετών.

Τα σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται ακολούθως:

Γ. Αποστολόπουλος:

Ο κ. Αποστολόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα και διαμένει στο Ηράκλειο Αττικής. Αποφοίτησε από τη Νομική σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ασκήι μάχιμη και ανεξάρτητη δικηγορία και είναι Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. Γνωρίζει Αγγλικά και Ιταλικά. Έχει υπηρετήσει ως νομικός σύμβουλος στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Έχει διατελέσει, νομικός σύμβουλος ή συνεργαζόμενος Δικηγόρος σε εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, καθώς και του ευρύτερου δημόσιου τομέα Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Ελέγχου Ειδικών Λοιμώξεων, της εταιρείας «ΠΥΡ- ΚΑΛ Α.Ε.» και της εταιρείας «ASPROFOS Α.Ε» (εταιρεία του ομίλου των Ελληνικών Πετρελαίων).

Ανέλαβε καθήκοντα Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου στον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΦΕΚ 136/11.03.2016).

Κ. Πετράκης:

Ο κ. Πετράκης είναι Διπλωματούχος της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου DEA στην Αστική Γεωγραφία του Πανεπιστημίου Paris I Pantheon Sorbonne (1976), ενώ συμμετείχε και σε Μεταπτυχιακό κύκλο ειδίκευσης στις Μεταφορές του Institut de Transport et Planification, Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne (1977). Υπότροφος του ΙΚΥ στο αντικείμενο μεταπτυχιακής έρευνας «Αστικός Σχεδιασμός και Πολεοδομία» (1985).

Εργάστηκε μεταξύ 1977 και 1978 στο Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne, κατόπιν μεταξύ 1978 και 1992 στον δημόσιο τομέα (1978 - 1986 στο Υπουργείο Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος, 1987 - 1992 στον Οργανισμό Αθήνας). Από το 1992 μέχρι το 2016 εργάστηκε στον ιδιωτικό τομέα (ατομικό μελετητικό πτυχίο, μέτοχος και συνδιαχειριστής στις εταιρείες TRENDS και ΤΑΣΕΙΣ). Τον Δεκέμβριο 2016 διέκοψε οριστικά τις επαγγελματικές του δραστηριότητες και υπέβαλε αίτηση συνταξιοδότησης στο ΤΣΜΕΔΕ. Βασικό αντικείμενο της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας οι Μεταφορές, οι Συγκοινωνίες και ο Σχεδιασμός.

Τον Μάρτιο 2016 διορίστηκε ως Διευθύνων Σύμβουλος στον ΟΣΕ, θέση που κατέχει μέχρι και σήμερα.

Δ. Κιούσης:

Ο κ. Κιούσης γεννήθηκε το 1966 στη Λάρισα και το 1989 αποφοίτησε από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Α.Σ.Ο.Ε.Ε.), και συγκεκριμένα από το Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Από το 1992 και μετά είναι Διευθύνων Σύμβουλος στην μεταφορική Εταιρεία ΚΙΟΥΣΙΣ TRANSYS Α.Ε., μία από τις μεγαλύτερες στο χώρο. Από το 2015 είναι αναπληρωτής Βουλευτής των Ανεξάρτητων Ελλήνων στην εκλογική περιφέρεια Αττικής. Από το 2016 είναι εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της ΟΣΕ Α.Ε. Είναι έγγαμος με 2 παιδιά.

Θ. Αναπητός:

Ο κ. Αναπητός γεννήθηκε το 1988. Είναι Διπλωματούχος της Σχολής Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Είναι κάτοχος Μ.Δ.Ε. (Μ.Σc.) στο «Περιβάλλον & Ανάπτυξη» από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Εργάζεται ως Σύμβουλος Περιβάλλοντος σε εταιρείες του ιδιωτικού & ευρύτερου δημοσίου τομέα με εξειδίκευση στα G.I.S. και σε θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Διαθέτει εμπειρία στην τοπική αυτοδιοίκηση καθώς αποτελεί δημοτικός σύμβουλος Αγίας Βαρβάρας αλλά και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης του ομώνυμου Δήμου.

Κ. Κυλάκου:

Η κα Αικατερίνη Κυλάκου γεννήθηκε το 1958 στον Πειραιά και αποφοίτησε από το Νομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών το έτος 1982. Είναι μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά και από το έτος 1986 διατηρεί δικηγορικό γραφείο με εξειδίκευση στα ζητήματα εργατικού και εμπορικού δικαίου και στις συμβάσεις ανάθεσης έργου από εθνικούς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς σε φορείς υλοποίησης στην Ελλάδα. Το έτος 2002 απέκτησε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα

Ειδίκευσης στο Εργατικό Δίκαιο του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το έτος 2002 είναι Δημοτική σύμβουλος Κορυδαλλού, επικεφαλής Δημοτικής Παράταξης και εκλεγμένο μέλος στην ΠΕΔΑ (Περιφερειακή Ενότητα Δήμων Αττικής).

Γ. Τσιλιμπίγκα:

Η κα Τσιλιμπίγκα γεννήθηκε στην Αθήνα το 1978 και είναι απόφοιτος του Τμήματος Ιστορίας & Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και του Τμήματος Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι κάτοχος MSc με θέμα «Business for Lawyers» από το ALBA Graduate Business School. Είναι μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών από το έτος 2008 μέχρι και σήμερα. Ασκεί ελεύθερη δικηγορία, έχει συνεργαστεί με δικηγορικά γραφεία και με τεχνικές εταιρίες και από τον Σεπτέμβριο του έτους 2015 μέχρι σήμερα εργάζεται ως νομική σύμβουλος (ειδικός συνεργάτης) στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας (Υπουργείο Οικονομικών).

Θ. Λεβέντης:

Ο κ. Λεβέντης γεννήθηκε στις Βρυξέλλες το 1965. Εργάζεται στον ΟΣΕ από το 1982. Έχει την ειδικότητα του τεχνικού υπαλλήλου - σχεδιαστή. Με την εμπιστοσύνη των συναδέλφων του έχει υπηρετήσει σε διάφορες συνδικαλιστικές θέσεις όπως πρόεδρος πρωτοβάθμιου σωματείου, πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Σιδηροδρομικών, εκπρόσωπος των εργαζομένων στο ΔΣ της ΕΡΓΟΣΕ. Σήμερα είναι μέλος της Διοίκησης και της εκτελεστικής επιτροπής της ΓΣΕΕ. Είναι παντρεμένος με δυο παιδιά.

Β. Πουλοπούλου:

Η κα Πουλοπούλου εργάστηκε από το 1983 έως 1988 στην εταιρεία ΝΙΚΗ Α.Ε. Προσλήφθηκε στον ΟΣΕ 21.12.1988 και εργάζεται έως σήμερα. Από 19.12.2007 με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ήταν Αναπληρώτρια Γραμματέας Διοικητικού Συμβουλίου και από 01.10.2011 είναι Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου.

Διευθυντικά στελέχη	Αριθμός ατόμων	%
Άντρες	8	80%
Γυναίκες	2	20%
Σύνολο	10	100%

Το εύρος της ηλικίας των μελών του Διευθυντικών στελεχών είναι από 52 έως 64 ετών

β) Ανεξαρτησία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα τέσσερα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πληρούν όλες τις απαιτήσεις του Κώδικα σε ό,τι αφορά στις σχέσεις εξάρτησης.

γ) Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 1.1. – 31.12.2016, το Διοικητικό Συμβούλιο συνήλθε σε είκοσι τρεις (23) συνεδριάσεις στις είκοσι μία (21) εκ των οποίων συμμετείχαν, είτε αυτοπροσώπως είτε νόμιμα εκπροσωπούμενα, όλα τα μέλη του Δ.Σ. Σε μία (1) συνεδρίαση απουσίαζε το μέλος του ΔΣ κα Κ. Κυλάκου και σε μία (1) συνεδρίαση απουσίαζε το μέλος του ΔΣ κ. Θ. Λεβέντης.

δ) Αξιολόγηση και αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Μέχρι την σύνταξη της δήλωσης αυτής δεν λειτουργεί επιτροπή αμοιβών καθώς και δεν υφίστανται διαδικασίες αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η αξιολόγηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ο προσδιορισμός των αμοιβών τους καθώς και της αμοιβής του Διευθύνοντος Συμβούλου γίνεται μετά από σχετική Υπουργική Απόφαση.

ε) Συμπεριφορά των μελών της Διοίκησης και των στελεχών της Εταιρείας

Όλα τα μέλη της Διοίκησης και τα στελέχη της Εταιρείας υποχρεούνται να τηρούν απαρέγκλιτα τους Κανόνες Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς της Εταιρείας, οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό της Εταιρείας.

(Η) ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 2016 (βάσει ν.4403/2016)

Η ιστορία των ελληνικών σιδηροδρόμων, συμβαδίζει με την ιστορία του νεότερου ελληνικού κράτους. Η ιστορία των σιδηροδρόμων τα τελευταία 40 χρόνια στην Ελλάδα, ταυτίζεται με τον ΟΣΕ.

Ο ΟΣΕ είναι ένας Οργανισμός παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής, εκτέλεσης των αναπτυξιακών έργων υποδομής μέσω της θυγατρικής της εταιρείας ΕΡΓΟΣΕ.

Όραμα του είναι η ανάδειξη του εθνικού σιδηροδρομικού δικτύου, το οποίο αποτελεί ουσιαστικό και αναπόσπαστο τμήμα των διευρωπαϊκών δικτύων, καθώς και η ανάπτυξή του, ώστε να εξασφαλίζει τη γρήγορη, ασφαλή, άνετη και αξιόπιστη μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων, με σεβασμό στο περιβάλλον και συμβολή στην περιφερειακή, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας.

Ο ΟΣΕ ιδρύθηκε το 1970 και ανήκει εξ ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο. Είναι Δημόσια Επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας με έδρα την Αθήνα. Λειτουργεί με πλήρη διοικητική, νομική και οικονομική αυτοτέλεια υπό την εποπτεία του Κράτους. Ο ΟΣΕ Α.Ε. αποτελεί τον Διαχειριστή της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής, βάσει του Ν. 3891/10.

Ο Όμιλος ΟΣΕ Α.Ε., αποτελείται:

- Από την Μητρική Εταιρεία (Ο.Σ.Ε. Α.Ε.), στην οποία ενσωματώθηκε στα τέλη του 2010, σύμφωνα με το νέο νομικό πλαίσιο, η πρώην θυγατρική Ε.ΔΙ.Σ.Υ. Α.Ε. (πρώην Διαχειριστής της Υποδομής). Η μητρική εταιρεία καθορίζει τη συνολική στρατηγική και διαχειρίζεται την εθνική σιδηροδρομική υποδομή.
- Την ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., που διαχειρίζεται το μεγαλύτερο μέρος των σε εξέλιξη ή προς ανάθεση έργων εκσυγχρονισμού της σιδηροδρομικής υποδομής που συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αμιγώς από εθνικούς πόρους.

Σκοπός του Ομίλου ΟΣΕ αποτελεί:

- Η διαχείριση και η εκμετάλλευση της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής όπως αυτή ορίζεται στην περίπτωση 3 του άρθρου 3 του Ν.4408/2016.
- Η κατασκευή νέας Σιδηροδρομικής Υποδομής, καθώς και η συντήρηση και η λειτουργία της υφιστάμενης υποδομής.
- Η διαχείριση των συστημάτων ρύθμισης και ασφάλειας της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας,
- Η ίδρυση και λειτουργία σχολών ή εκπαιδευτικών κέντρων οποιασδήποτε φύσεως, για την παροχή εκπαίδευσης προς οποιοδήποτε πρόσωπο.
- Η άσκηση κάθε αρμοδιότητας που προβλέπεται από την εθνική και από την κοινοτική νομοθεσία για τον διαχειριστή Σιδηροδρομικής Υποδομής, καθώς και κάθε άλλης, συναφούς προς τα παραπάνω, δραστηριότητας, έστω και μη ρητώς προβλεπόμενη από το παρόν καταστατικό, πλην όμως πρόσφορη για την επίτευξη των σκοπών του.

Σημαντικά σημεία – σταθμοί στην ιστορία του ΟΣΕ:

Η εξέλιξη του σιδηροδρόμου στη χώρα μας είναι παράλληλη με την εξέλιξη του Ελληνικού Κράτους. Τα κυριότερα γεγονότα – σταθμοί που συνθέτουν την ιστορική πορεία των σιδηροδρόμων στην Ελλάδα είναι:

1869: Γίνονται τα επίσημα εγκαίνια για την έναρξη των δρομολογίων μεταξύ Θησείου – Πειραιά.

1882: Συστήνεται η ανώνυμη μετοχική εταιρεία με την επωνυμία «Σιδηρόδρομοι Αθηνών – Πειραιώς –Πελοποννήσου» (ΣΠΑΠ), με έδρα την Αθήνα.

1884: Εγκαίνιάζεται επίσημα ο Θεσσαλικός Σιδηρόδρομος με πρώτο δρομολόγιο από το Βόλο στη Λάρισα.

1890: Ιδρύεται η εταιρεία Σιδηροδρόμου Βορειοδυτικής Ελλάδος (ΣΒΔΕ) με έναρξη της λειτουργίας της γραμμής Μεσολογγίου – Αργινίου.

1896: Εγκαίνιάζεται η λειτουργία του πρώτου και μοναδικού οδοντωτού σιδηρόδρομου στην Ελλάδα, ο οποίος ξεκινά από τον σιδηροδρομικό σταθμό του Διακοπτού και ακολουθεί το φαράγγι του Βουραϊκού.

1920: Ιδρύεται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Σιδηρόδρομοι Ελληνικού Κράτους» (ΣΕΚ), με στόχο την ενοποίηση και ανασυγκρότηση όλων των μέχρι τότε λειτουργούντων περιφερειακών σιδηροδρόμων του Ελληνικού Κράτους.

1965: Ολοκληρώνεται η ενσωμάτωση των υφισταμένων μέχρι τότε σιδηροδρομικών δικτύων στους Σιδηροδρόμους του Ελληνικού Κράτους (ΣΕΚ) και έτσι η χώρα αποκτά για πρώτη φορά ένα ενιαίο σιδηροδρομικό δίκτυο.

1970: Ιδρύεται ο «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος» (ΟΣΕ) με σκοπό την ενιαία οργάνωση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών.

1972: Εγκαινιάζεται το νέο ιδιόκτητο Μέγαρο του ΟΣΕ στην οδό Καρόλου 1 (συνολικής επιφάνειας 15.400 m²) που αποτελεί την έδρα του Οργανισμού.

1997: Εγκαινιάζεται η λειτουργία της πρώτης ηλεκτροκινούμενης σιδηροδρομικής γραμμής μεταξύ Θεσσαλονίκης και Ειδομένης.

2004: Εγκαινιάζεται ο πρώτος αμιγής προαστιακός σιδηρόδρομος.

2010: Ολοκληρώνεται η συγχώνευση με απορρόφηση της ΕΔΙΣΥ Α.Ε. από τον Ο.Σ.Ε. Ο ΟΣΕ γίνεται ο μοναδικός διαχειριστής της σιδηροδρομικής υποδομής (ν.3891/2010) και αρχίζει η υλοποίηση ενός μεγάλου προγράμματος αναδιοργάνωσής του με στόχο τον εξορθολογισμό των δαπανών του.

2013: Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας καθώς και Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά τα Διεθνή Πρότυπα ISO 9001 και 14001 αντίστοιχα.

2014: Ο ΟΣΕ Α.Ε. αναπτύσσει και εφαρμόζει ένα αποτελεσματικό Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας για όλες τις δραστηριότητες του.

2016: Απελευθερώνεται η σιδηροδρομική αγορά καθώς ενσωματώθηκε η σχετική Κοινοτική Οδηγία 34 μέσω του Νόμου 4408.

Όραμα και Αποστολή του Οργανισμού

Όραμα του ΟΣΕ είναι η ανάπτυξη σύγχρονης υποδομής για την παροχή σιδηροδρομικών μεταφορικών υπηρεσιών, καθιστώντας το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο ουσιαστικό τμήμα των διευρωπαϊκών δικτύων, ικανοποιώντας την ανάγκη των πολιτών και των λοιπών φορέων για γρήγορη, ασφαλή, άνετη και οικονομική μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου, ώστε να εξυπηρετεί τις ανάγκες της χώρας.

Αποστολή του ΟΣΕ είναι να παρέχει τις κατάλληλες υπηρεσίες με στόχο να:

- ο Καταστεί ο σιδηρόδρομος βασικό μέσο μετακίνησης πολιτών και μεταφοράς εμπορευμάτων.
- ο Μεγιστοποιηθεί η κοινωνικοοικονομική αποδοτικότητα των διατιθέμενων πόρων για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας.
- ο Υπάρξει αρμονική συνεργασία με τους φορείς οικονομικής, επιχειρηματικής και κοινωνικής ζωής της χώρας.

Για την υλοποίηση της αποστολής του, ο Όμιλος ΟΣΕ συνεργάζεται με όλους τους εμπλεκόμενους και ενδιαφερόμενους φορείς της οικονομικής, επιχειρηματικής και κοινωνικής ζωής της χώρας και συμβάλλει θετικά στη διαρκή ανάπτυξη της εθνικής και τοπικής οικονομίας.

Το όραμα και η αποστολή του Οργανισμού εκφράζονται και υλοποιούνται μέσω συγκεκριμένων στρατηγικών κατευθύνσεων, που αφορούν στην ολοκλήρωση και εκσυγχρονισμό του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας και στην εξασφάλιση συνθηκών διαλειτουργικότητας με τους ευρωπαϊκούς σιδηροδρόμους.

Κεντρικό μέλημα του ΟΣΕ, αποτελεί η διασφάλιση ενός εύκολα προσβάσιμου, ασφαλούς, ολοκληρωμένου και ποιοτικού συστήματος μεταφορών, προσφέροντας υψηλού επιπέδου εξυπηρέτηση στον πελάτη, με σεβασμό προς το περιβάλλον και συμβάλλοντας παράλληλα στην κοινωνική ανάπτυξη και ευημερία.

Το Δίκτυο του ΟΣΕ

Πληροφοριακά Στοιχεία

Το σημερινό δίκτυο ανέρχεται σε 2.552 km (γραμμές σε εκμετάλλευση), εκ των οποίων το 70% αφορά γραμμή κανονικού εύρους (1435 mm), όπως είναι καθιερωμένο την Ευρώπη, αλλά και διεθνώς. Το δίκτυο διαχωρίζεται στις εξής τέσσερις κατηγορίες (σύμφωνα με το Ν. 3891/2010):

- i. Ενεργό
- ii. Υπό κατασκευή
- iii. Σε προσωρινή αναστολή λειτουργίας
- iv. Καταργημένο

Το Σιδηροδρομικό Δίκτυο γεωγραφικά είναι διαχωρισμένο σε τρεις περιφέρειες:

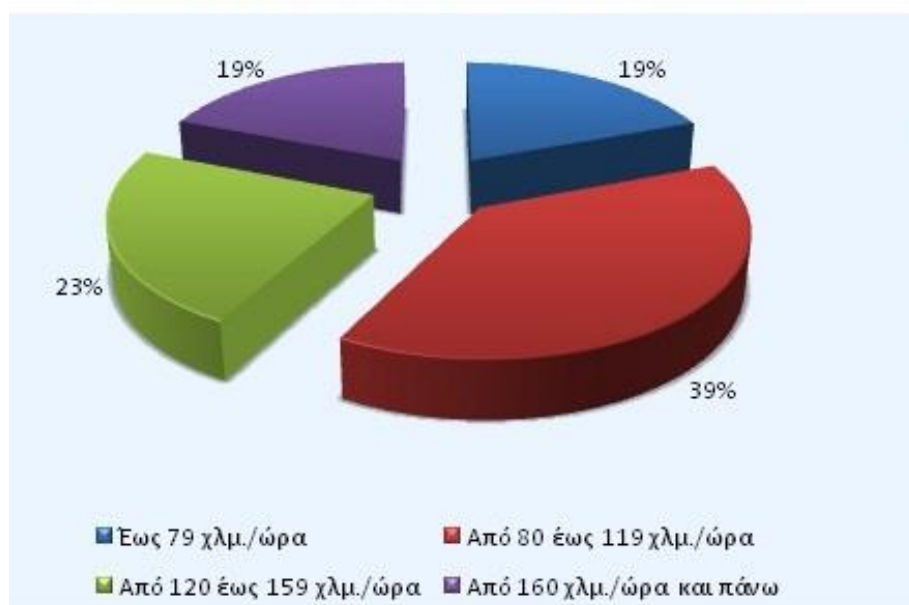
- Αθηνών
- Πελοποννήσου
- Μακεδονίας – Θράκης

Η ηλεκτροκίνηση στο δίκτυο του ΟΣΕ ξεκίνησε με το τμήμα Θεσσαλονίκη – Ειδομένη τον Μάιο του 1999. Σήμερα σύμφωνα με τα στοιχεία της Δήλωσης Δικτύου, ηλεκτροδοτούνται τα τμήματα:

- Δομοκός - Λάρισα
- Λάρισα – Πλατύ
- Πλατύ – Θεσσαλονίκη
- Θεσσαλονίκη – Ειδομένη, καθώς και
- τμήματα του Προαστιακού Σιδηροδρόμου.

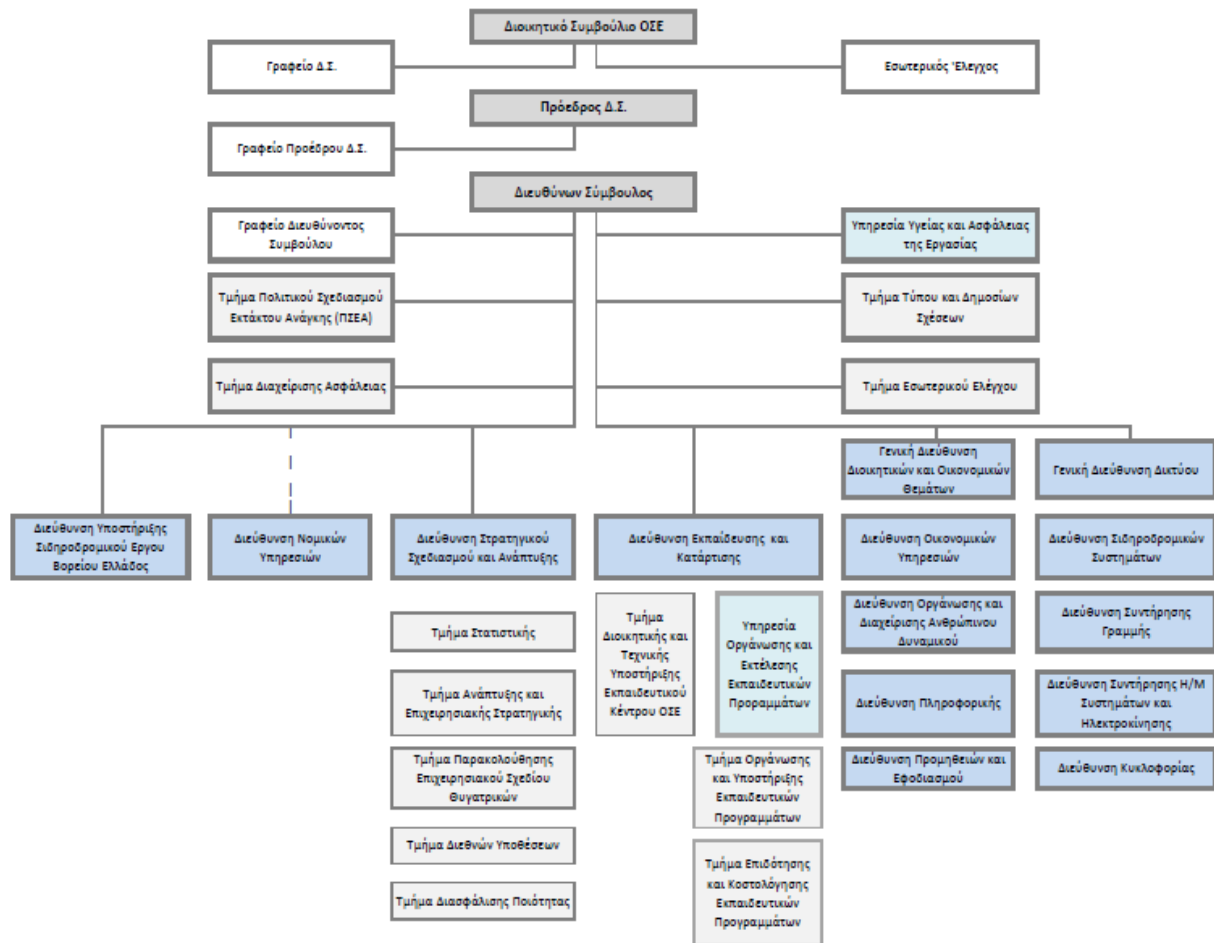
Η ταξινόμηση των γραμμών με βάση την επιτρεπόμενη ταχύτητα για το 2016 απεικονίζεται ως ακολούθως:

Ταξινόμηση γραμμών με βάση την ανωτάτη επιτρεπόμενη ταχύτητα

Η Οργανωτική Δομή

Η οργανωτική δομή του ΟΣΕ κατά την 31/12/2016 απεικονίζεται ως ακολούθως:

Διαχείριση Συστημάτων

Η Διοίκηση του ΟΣΕ, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνεχιζόμενη καταλληλότητα, επάρκεια και αποτελεσματικότητα του Ενιαίου Διαχειριστικού Συστήματος (ΕΔΣ) του Οργανισμού ώστε να εφαρμόζεται η Πολιτική για την Ποιότητα και να επιτυγχάνονται οι καθορισμένοι αντικειμενικοί σκοποί, έχει συστήσει την ομάδα Ποιότητας & Περιβάλλοντος για την ανασκόπηση του ΕΔΣ

Η Ομάδα Ποιότητας & Περιβάλλοντος αποτελείται από τους:

- Εκπρόσωπο Διοίκησης (Δ/ντης ΔΙΣΣΑ)
- Υπεύθυνο Διαχείρισης Ποιότητας
- Υπεύθυνο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης
- Εκπροσώπους των Διευθύνσεων της Γενικής Δ/σης Δικτύου (ΔΙΣΣΥ, ΔΙΣΥΓ, ΔΙΣΗΣΗΚ, ΔΚ)
- Εκπροσώπους των Διευθύνσεων της Γενικής Δ/σης Διοικητικών και Οικονομικών θεμάτων (ΔΟΥ, ΔΟΔΑΔ, ΔΙΠΕΦ, ΔΙΠΛ)
- Εξωτερικούς συνεργάτες που ανέπτυξαν και υποστηρίζουν την εφαρμογή του ΕΔΣ

Επίσης, εφόσον κριθεί από τη διοίκηση του Οργανισμού, ότι μπορεί οποιοσδήποτε άλλος να συνεισφέρει εποικοδομητικά στο έργο της ομάδας, συμπεριλαμβάνεται στην Ομάδα.

Η Ομάδα Ποιότητας & Περιβάλλοντος εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα την πρόοδο των δραστηριοτήτων του Οργανισμού και τυχόν προβλήματα που άπτονται του Ενιαίου Συστήματος Διαχείρισης με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώνονται. Επίσης, προβαίνει στην αξιολόγηση των ευκαιριών για βελτίωση και της τυχόν ανάγκης για αλλαγές στο ΕΔΣ καθώς επίσης στην εφαρμοζόμενη Πολιτική για την Ποιότητα & το Περιβάλλον.

Συμμετοχές σε συνέδρια και εκθέσεις

Η συμμετοχή του ΟΣΕ στη διεθνή σκηνή για την παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων σε ότι αφορά σιδηροδρομικές μεταφορές συνεχίστηκε και κατά τη διάρκεια του 2016. Στόχος ήταν η ενεργός συμμετοχή του ΟΣΕ στα βασικά διεθνή fora που ασχολούνται με πολιτική σχεδιασμού μεταφορών καθώς και με δραστηριότητες και συντονισμό διαχειριστών σιδηροδρομικής υποδομής.

Forum Γερμανικής Αντιπροσωπείας με ΟΣΕ, ΕΡΓΟΣΕ & ΤΡΑΙΝΟΣΕ

Πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 8 Απριλίου 2016, ειδικό forum μεταξύ αντιπροσωπείας της Γερμανικής Γερουσίας του Βερολίνου και των Διοικήσεων ΟΣΕ, ΕΡΓΟΣΕ & ΤΡΑΙΝΟΣΕ, με στόχο την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού διαλόγου αναφορικά με την υφιστάμενη κατάσταση και τις νέες προοπτικές που δημιουργούνται για τον Σιδηρόδρομο. Η ατζέντα του Forum περιελάμβανε τα ακόλουθα θέματα:

- Κατάσταση της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης- Αθηνών – Πατρών
- Μέλλον της σιδηροδρομικής γραμμής Πελοποννήσου
- Μέλλον της εμπορευματικών μεταφορών από τα ελληνικά λιμάνια προς Βουδαπέστη και Βαλτική.

Συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης

Ο ΟΣΕ για ακόμη μία χρονιά συμμετείχε με επιτυχία στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης για το 2016.

Πλήθος κόσμου επισκέφθηκε το περίπτερο του Οργανισμού μεταξύ των οποίων και πολλές οικογένειες των εργαζομένων του ΟΣΕ ανά τη Βόρεια Ελλάδα.

Συμπόσιο Ζυρίχης

Με πρωτοβουλία του Πολυτεχνείου της Ζυρίχης ΕΤΗ και ειδικά του καθηγητή Bernd Scholl, διοργανώθηκε στη Ζυρίχη συνέδριο για την αξιοποίηση και εκμετάλλευση της ανενεργής μέχρι σήμερα γραμμής Πελοποννήσου.

Ο Dr. Scholl μαζί με την επιστημονική του ομάδα μετά τα προγράμματα code Athens και code Patras, ξεκινά το πρόγραμμα code Peloponnese ή αλλιώς «Τουρισμός Τραίνο και Περιφερειακή Ανάπτυξη». Σκοπός του συνεδρίου, όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να διερευνήσουν τη δυνατότητα επαναλειτουργίας τμημάτων ή ολόκληρου του ανενεργού Σιδηροδρομικού δικτύου της Πελοποννήσου. Οι άξονες για την πραγματοποίηση του σχεδίου είναι η τουριστική χρήση του δικτύου μέσω δρομολόγησης θεματικών και μουσειακών συρμών, καθώς και προσπάθεια ένταξης του δικτύου στο Παγκόσμιο Δίκτυο Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Η Εταιρική Υπευθυνότητα στον Όμιλο ΟΣΕ

Οι προτεραιότητες ανάπτυξης του Τομέα των σιδηροδρόμων στην Ελλάδα είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το Όραμα του Ομίλου ΟΣΕ, που είναι να αναπτύξει μια σύγχρονη υποδομή για την παροχή υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών, προωθώντας το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο ως ένα ουσιαστικό και αναπόσπαστο τμήμα των διευρωπαϊκών δικτύων.

Παράλληλα, ο Όμιλος επιδιώκει να ικανοποιεί την ανάγκη των πολιτών και των επιχειρήσεων για γρήγορη, ασφαλή, άνετη και οικονομικά αποδοτική μεταφορά των επιβατών και των εμπορευμάτων, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου, προκειμένου να εξυπηρετήσει τις πιο απομακρυσμένες περιοχές της χώρας. Παράλληλα, επιδιώκει την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των σιδηροδρομικών υπηρεσιών, όχι μόνο στην ελληνική αλλά και στη διεθνή αγορά.

Η υπευθυνότητα αποτελεί συστατικό στοιχείο του τρόπου ανάπτυξης και λειτουργίας του Οργανισμού. Οι αρχές της Βιώσιμης ανάπτυξης ενσωματώνονται στον στρατηγικό σχεδιασμό του ΟΣΕ, ο οποίος διαμορφώνεται εντός του πλαισίου που ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών σιδηροδρόμων κατά υψηλή προτεραιότητα και σε μεσο-μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα.

Οι βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις του ΟΣΕ περιλαμβάνουν:

- Οικονομική Βιωσιμότητα
- Βελτίωση Ποιότητας Υπηρεσιών, Διαχείρισης Υποδομής και Κυκλοφορίας
- Βελτιστοποίηση της Εσωτερικής Αποτελεσματικότητας και των Επιχειρησιακών Διαδικασιών
- Εκπλήρωση των Κανονιστικών Απαιτήσεων για την Απελευθέρωση της Σιδηροδρομικής Αγοράς
- Βελτίωση της στρατηγικής τοποθέτησης στην αγορά των μεταφορών
- Επίτευξη ικανοποιητικού βαθμού επίδοσης των σιδηροδρομικών συστημάτων
- Διασφάλιση οικονομικών πόρων για υποδομές και τεχνολογικό εξοπλισμό
- Χρήση σύγχρονων Πληροφοριακών Συστημάτων (εφαρμογή ERP κ.λ.π.)
- Σχεδιασμό και υλοποίηση επενδύσεων, χωρίς καθυστερήσεις, σε λογικό κόστος και ποιότητα
- Ανάπτυξη ανταγωνιστικής επιχειρηματικής πολιτικής

- Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού
- Αναβάθμιση και προστασία του περιβάλλοντος
- Ενίσχυση της διασυννοριακής συνεργασίας και ανάπτυξης.

Με βάση το στρατηγικό πλάνο του Οργανισμού, οι δράσεις και τα προγράμματα που αναπτύσσονται και υλοποιούνται αφορούν τις ακόλουθες περιοχές ή άξονες εταιρικής υπευθυνότητας:

- ✓ Ποιοτικές υπηρεσίες και ασφαλές σύστημα μεταφορών
- ✓ Υπευθυνότητα για τους εργαζόμενους
- ✓ Φροντίδα για το περιβάλλον
- ✓ Συμβολή στον πολιτισμό και στην κοινωνία.

Συμμέτοχοι / Ενδιαφερόμενα μέρη

Ως Συμμέτοχοι ή Ενδιαφερόμενα Μέρη προσδιορίζονται τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που επηρεάζουν ή επηρεάζονται από τις αποφάσεις, τις δραστηριότητες και γενικά από την επιχειρηματική λειτουργία του ΟΣΕ. Η επικοινωνία και συνεργασία με τους συμμετόχους έχει ιδιαίτερη σημασία για τον Οργανισμό. Ειδικότερα, οι συμμετόχοι ή ενδιαφερόμενα μέρη του ΟΣΕ είναι οι εξής ομάδες:

- εργαζόμενοι
- μέτοχοι
- κράτος και ρυθμιστικές αρχές
- πελάτες
- υπεργολάβοι
- προμηθευτές
- Μ.Μ.Ε.
- Τοπικές κοινωνίες

Οι προβληματισμοί, οι προσδοκίες και τα θέματα που απασχολούν τα Ενδιαφερόμενα Μέρη σε σχέση με τις δραστηριότητες του ΟΣΕ, απασχολούν και τον ίδιο τον Οργανισμό, που επιδιώκει με την αμφίδρομη επικοινωνία και τον διάλογο μαζί τους να βελτιώνεται στα σημεία που διαπιστώνει αδυναμία ικανοποίησής τους. Η επικοινωνία είναι συστηματική και πραγματοποιείται μέσω των αρμόδιων διευθύνσεων.

Οι απόψεις και οι ανάγκες των συμμετόχων του Οργανισμού λαμβάνονται υπόψη κατά το στρατηγικό σχεδιασμό δράσεων ανά άξονα Εταιρικής Υπευθυνότητας του ΟΣΕ.

Άξονας 1ος : Ποιοτικές υπηρεσίες και ασφαλές σύστημα μεταφορών

Στρατηγική προτεραιότητα του ΟΣΕ αποτελεί η ανάπτυξη και η διαχείριση μιας σύγχρονης σιδηροδρομικής υποδομής, με στόχο την ασφαλή μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων. Ο Οργανισμός έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Πολιτική Ποιότητας, σύμφωνα με την οποία δεσμεύεται για τα ακόλουθα:

Δέσμευση ΟΣΕ:

- Να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίσει την προστασία των επιβατών, των εργαζομένων και του κοινού κατά τη μετακίνησή τους με τροχαίο υλικό ή όταν βρίσκονται στους χώρους ευθύνης του.
- Να συμμορφώνεται πλήρως με τις σχετικές ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις που αφορούν την ασφάλεια.
- Να βελτιώνει συνεχώς το Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας.

Βασικοί στόχοι του ΟΣΕ είναι:

- Να βελτιώνει την επίδοσή του σχετικά με την ασφάλεια.
- Να ελαχιστοποιεί, ή όπου είναι εφικτό να εξαλείφει, όλους τους κινδύνους που ενδέχεται να οδηγήσουν σε απώλεια ανθρώπινης ζωής, τραυματισμούς, φωτιές και εκτεταμένες καταστροφές στη σιδηροδρομική υποδομή, το τροχαίο υλικό ή το περιβάλλον.

Όλοι οι εργαζόμενοι έχουν την ασφάλεια ως πρώτη προτεραιότητα για την επιτυχή εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Τα στελέχη του Οργανισμού σε όλα τα επίπεδα διοίκησης και επίβλεψης είναι υπεύθυνα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, να πληρούν τις απαιτήσεις για ασφάλεια, καθώς και να εφαρμόζουν την πολιτική αυτή.

Ειδικότερα, ο ΟΣΕ:

- Παρέχει και κατανέμει κατάλληλους πόρους και μέσα ασφαλείας για τη μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων.
- Φροντίζει για την διατήρηση της σιδηροδρομικής ασφαλείας και τη συνεχή βελτίωσή της, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της κοινοτικής νομοθεσίας και την τεχνική και επιστημονική πρόοδο, δίνοντας παράλληλα προτεραιότητα στην πρόληψη των ατυχημάτων.
- Φροντίζει για την ενίσχυση της παιδείας στα θέματα ασφαλείας και την ενσωμάτωσή τους στην λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα, παρέχοντας καθοδήγηση προκειμένου να εξασφαλίζεται συνεχής βελτίωση.
- Εκπαιδεύει τους εργαζομένους και τους παροτρύνει να εργάζονται με υπεύθυνο τρόπο.
- Ενθαρρύνει τη συμμετοχή όλων των εργαζομένων, ώστε να εξασφαλιστεί η εφαρμογή της πολιτικής ασφαλείας.
- Προάγει τη συνεργασία με τοπικές αρχές και οργανισμούς που ασχολούνται με τα θέματα ασφαλείας
- Αναπτύσσει διαδικασίες για την πρόληψη των κινδύνων στο σιδηροδρομικό δίκτυο.
- Καταρτίζει σχέδια ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, ώστε να ελαχιστοποιεί ενδεχόμενους κινδύνους ασφαλείας μεταφοράς εμπορευμάτων και επιβατών.
- Εφαρμόζει διαδικασία αναφοράς και έρευνας σε βάθος των συμβάντων προκειμένου να λαμβάνονται τα μέτρα εκείνα που θα εξαλείψουν την επανεμφάνισή τους στο μέλλον.
- Ανασκοπεί ετησίως την πολιτική του σε θέματα ασφαλείας και την επανεκδίδει σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο.
- Η συμμόρφωση με την πολιτική ασφαλείας είναι υποχρεωτική για όλους τους εργαζόμενους, συνεργάτες και εργολάβους του Οργανισμού.

Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΑ)

Ο ΟΣΕ έχει τεκμηριώσει, αναπτύξει και εφαρμόσει ένα αποτελεσματικό Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας (ΣΔΑ), για όλες τις δραστηριότητές του.

Το Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας καλύπτει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του Οργανισμού, οι οποίες αφορούν στη διαχείριση της υποδομής, στη ρύθμιση της κυκλοφορίας καθώς και στην αλληλεπίδραση των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων και του ΟΣΕ. Επίσης ενσωματώνει τους απαραίτητους κανονισμούς και τις συμφωνίες του Οργανισμού, ώστε να εξασφαλιστεί η ασφάλεια του Σιδηροδρόμου με τον καλύτερο τρόπο.

Ο γενικός στόχος του ΣΔΑ, είναι να ελαχιστοποιήσει τα Σιδηροδρομικά Συμβάντα. Παράλληλα με την εφαρμογή του εξασφαλίζεται η επίτευξη των Κοινών Στόχων Ασφαλείας (ΚΣΑ), των οποίων η 2^η δέσμη καθιερώθηκε με την Απόφαση 2012/226/ΕΕ της Επιτροπής της 23^{ης} Απριλίου 2012. Οι ΚΣΑ έχουν δημιουργήσει τα εργαλεία με τα οποία μπορεί να εκτιμάται το επίπεδο ασφαλείας και οι επιδόσεις των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη-μέλη.

Το ΣΔΑ συμβάλλει στο:

- Να βελτιωθεί η συνολική απόδοση.

- Να υπάρξει επιχειρησιακή και λειτουργική αποτελεσματικότητα.
- Να ενισχυθούν οι σχέσεις με τους πελάτες του Οργανισμού και τη Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων.
- Να οικοδομηθεί στο προσωπικό μια σαφής παιδεία ασφάλειας.

Ειδικότερα, με την υιοθέτηση μιας δομημένης προσέγγισης στον σχεδιασμό και την εφαρμογή του ΣΔΑ, επιτυγχάνεται ενδεδειγμένη ανάλυση και διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του Οργανισμού, υπό όλες τις συνθήκες, λαμβάνοντας υπόψη και τις διασυνδέσεις με άλλους Σιδηροδρομικούς Φορείς (ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΕΕΣΤΥ, ΕΡΓΟΣΕ) στο σιδηροδρομικό σύστημα.

Η ορθή εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας από τον ΟΣΕ είναι το βασικό στοιχείο επιτυχίας για ολόκληρο το κανονιστικό πλαίσιο της ασφάλειας, όπως προβλέπεται από την οδηγία για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων, δεδομένου δε ότι αποτελεί την βάση επί της οποίας η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων εκδίδει την έγκριση ασφάλειας.

Ο αποτελεσματικός έλεγχος της επικινδυνότητας για το Σιδηροδρομικό Σύστημα επιτυγχάνεται μόνο με τη συνέργεια τριών κρίσιμων παραγόντων:

1. Της τεχνικής διάστασης που αφορά τα σύγχρονα εργαλεία και τον εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται,
2. Της ανθρώπινης διάστασης που αφορά τους ανθρώπους της «πρώτης γραμμής», με κατάλληλες δεξιότητες, συνεχή κατάρτιση και επαγρύπνηση
3. Της οργανωτικής διάστασης που αποτελείται από τις διαδικασίες και τις μεθόδους που συνδέουν το πολύπλοκο πλέγμα των απαιτούμενων ενεργειών.

Πολλά από τα στοιχεία του ΣΔΑ είναι κοινά με αντίστοιχα Διαχειριστικά Συστήματα για την Ποιότητα (ISO 9001) και το Περιβάλλον (ISO 14001) και ως εκ τούτου ο ΟΣΕ υλοποιεί ένα Ενιαίο –Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης που καλύπτει όλες τις απαιτήσεις των επιμέρους συστημάτων. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα στη Διοίκηση να παρακολουθεί εποπτικά όλα τα συστήματα και να θέτει κοινούς και ουσιαστικούς στόχους βελτίωσης.

Εστίαση στον Πελάτη

Ο ΟΣΕ στηρίζεται στους πελάτες του και για το λόγο αυτό πρέπει να κατανοεί τις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες τους, να ικανοποιεί τις απαιτήσεις και τις προσδοκίες τους. Εφαρμόζοντας την αρχή επικέντρωσης στον πελάτη, ο Οργανισμός:

- Κατανοεί το σύνολο των αναγκών και προσδοκιών του πελάτη, όσον αφορά στην ποιότητα των προϊόντων (προδιαγραφές, συσκευασία, χρόνοι παράδοσης κ.λ.π.).
- Κοινοποιεί τις ανάγκες και τις προσδοκίες των πελατών στο προσωπικό.
- Εξασφαλίζει μια ισορροπημένη προσέγγιση μεταξύ των αναγκών και των προσδοκιών των πελατών και των άλλων ενδιαφερομένων μερών (στελέχη, ανθρώπινο δυναμικό, εξωτερικοί συνεργάτες).
- Μετρά την ικανοποίηση του πελάτη, αξιολογεί και αξιοποιεί τα αποτελέσματα των μετρήσεων.

Φιλοσοφία συνεχούς βελτίωσης

Η συνεχής βελτίωση της συνολικής επίδοσης του Οργανισμού αποτελεί σταθερό αντικειμενικό σκοπό. Η εφαρμογή της αρχής της συνεχούς βελτίωσης οδηγεί στις παρακάτω ενέργειες:

- Η συνεχής βελτίωση των υπηρεσιών, των διεργασιών και των συστημάτων που εφαρμόζει ο Οργανισμός αποτελεί κοινό στόχο για όλο τους εργαζόμενο.
- Χρήση μεθοδολογίας αξιολόγησης συγκριτικών πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από μελέτες εξωτερικού ανταγωνισμού και εσωτερικού “συναγωνισμού” για την αναγνώριση περιοχών πιθανής βελτίωσης,
- Εφαρμογή προληπτικών ενεργειών.
- Παροχή κατάλληλης επιμόρφωσης και εκπαίδευσης προσωπικού, σε μεθόδους και εργαλεία συνεχούς βελτίωσης.
- Καθιέρωση μετρήσιμων στόχων για την παρακολούθηση και καθοδήγηση βελτιώσεων.

Σχέσεις αμοιβαίους οφέλους με προμηθευτές και συνεργάτες

Υπάρχει αλληλεξάρτηση ανάμεσα στον Οργανισμό και στους προμηθευτές-εξωτερικούς συνεργάτες της. Η καλλιέργεια σχέσεων αμοιβαίου οφέλους βοηθά και τα δύο μέρη να προσφέρουν το μέγιστο των ικανοτήτων τους, ώστε να αυξάνεται η αξία της επιχείρησης.

Η εφαρμογή της αρχής των σχέσεων αμοιβαίου οφέλους με τους προμηθευτές-εξωτερικούς συνεργάτες οδηγεί στις παρακάτω ενέργειες:

- Αναγνώριση και επιλογή των σημαντικών προμηθευτών-εξωτερικών συνεργατών
- Επίτευξη ξεκάθαρης σχέσης συνεργασίας.
- Καθορισμός (συμφωνία) από κοινού ανάπτυξης και βελτίωσης προϊόντων και παρεχομένων υπηρεσιών.
- Δημιουργία σχέσεων οι οποίες εξισορροπούν τις βραχυπρόθεσμες απολαβές με τη μακροπρόθεσμη θεώρηση.
- Καθορισμός από κοινού ξεκάθαρης εικόνας των απαιτήσεων των πελατών.
- Ανταλλαγή πληροφοριών και μελλοντικών σχεδίων.
- Αναγνώριση των βελτιώσεων και επιτευγμάτων των προμηθευτών- εξωτερικών συνεργατών.

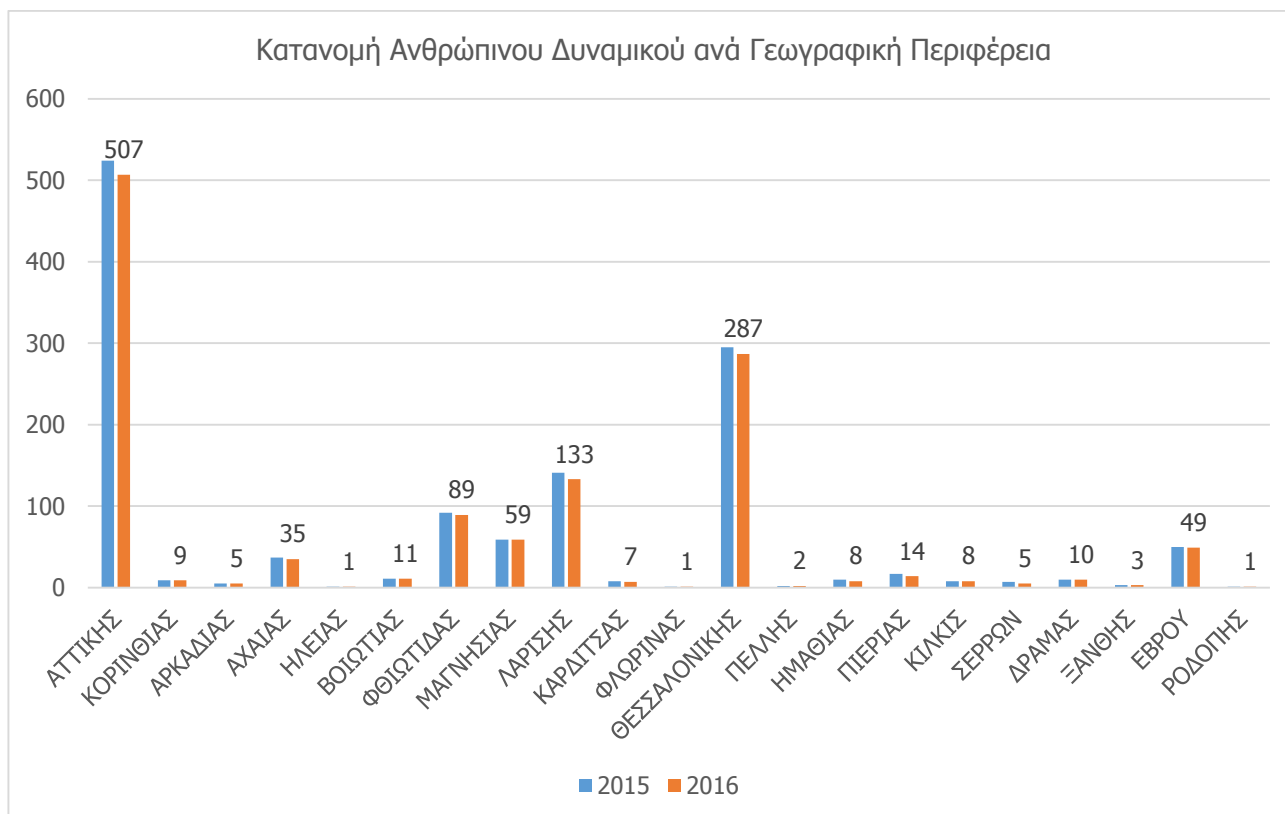
Άξονας 2ος : Υπευθυνότητα για τους εργαζόμενους

Το ανθρώπινο Δυναμικό αποτελεί τη βασικότερη παράμετρο επιτυχίας των αντικειμενικών σκοπών και στόχων του Οργανισμού. Η Διοίκηση αξιοποιεί τις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού μέσα από την ενεργό συμμετοχή του. Η ενεργός συμμετοχή του ανθρώπινου δυναμικού προϋποθέτει:

- Ανάληψη αρμοδιότητας και υπευθυνότητας στην επίλυση προβλημάτων.
- Συμμετοχή στην αναζήτηση και αξιοποίηση δυνατοτήτων για βελτίωση των επιδόσεων.
- Καινοτομία και δημιουργικότητα στην πορεία επίτευξης των αντικειμενικών σκοπών και στόχων.
- Άντληση ικανοποίησης από την εργασία του.

Ο ΟΣΕ απασχολεί σημαντικό αριθμό εργαζομένων σε πολλούς νομούς της χώρας. Ειδικότερα στοιχεία αναφορικά με την απασχόληση στον ΟΣΕ παρουσιάζονται ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Προσωπικό ανά φύλο						
	2015			2016		
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Συνολικό Προσωπικό ανά φύλο	1.133	158	1.291	1.088	156	1.244
Ποσοστά ανά φύλο	88%	12%	100%	87%	13%	100%

Ηλικιακή κατανομή ανθρώπινου δυναμικού 2016			
	<30	30-50	51+
Άνδρες	1	162	925
Γυναίκες	0	86	70
Σύνολο	1	248	995

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Προσλήψεις / Αποχωρήσεις		
	2015	2016
Προσλήψεις	0	1
Αποχωρήσεις (σύνταξη, ανικανότητα, παραίτηση, λήξη σύμβασης)	106	51

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Ποσοστά κινητικότητας εργαζομένων		
	2016	2015
Εισερχόμενοι (Συνολικός αριθμός εισερχομένων / σύνολο εργαζομένων 31.12)	0,08%	0,00%
Εξερχόμενοι (Συνολικός αριθμός εξερχομένων / σύνολο εργαζομένων 31.12)	4,10%	8,21%

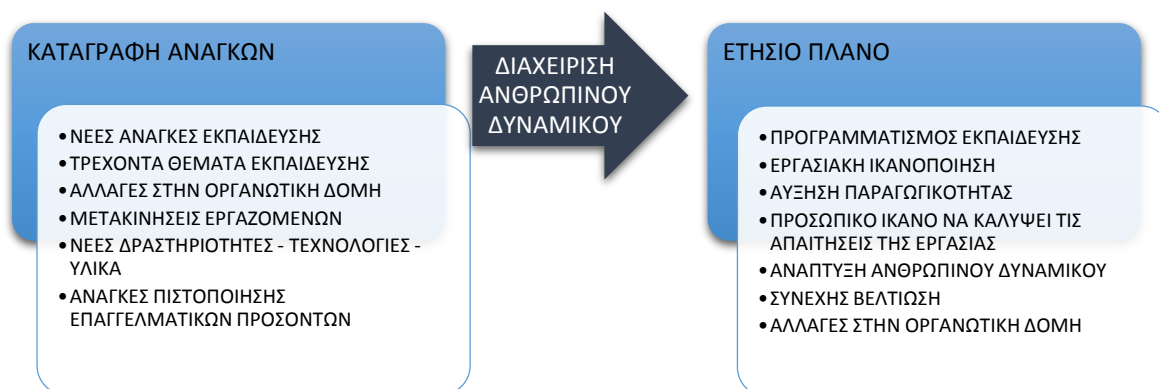
Ηλικιακή κατανομή Δ.Σ. 2016			
	<30	30-50	51+
Άνδρες	1	2	1
Γυναίκες	0	1	1
Σύνολο	1	3	2

Εκπαίδευση Ανθρώπινου Δυναμικού

Στρατηγικής σημασίας προτεραιότητα για τον ΟΣΕ αποτελεί η βελτίωση και η ανάπτυξη των ικανοτήτων των εργαζομένων του. Σε αυτό το πλαίσιο η εκπαίδευση που παρέχεται είναι συστηματική και αφορά όλα τα επίπεδα. Σύμφωνα με σχετική διαδικασία ο Οργανισμός αναγνωρίζει συστηματικά τις εκπαιδευτικές ανάγκες των εργαζομένων και στη συνέχεια αποφασίζει για:

- την υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης, και
- τον τρόπο τεκμηρίωσης της εκπαίδευσης κάθε εργαζόμενου έτσι, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι εργαζόμενοι επικαιροποιούν ή/και πιστοποιούν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους προς αντιμετώπιση των διαχρονικά αυξανόμενων απαιτήσεων.

Ο καθορισμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε ετήσια βάση αποτελεί σημαντικό παράγοντα της διαχείρισης των θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού:

Οι ανάγκες για εκπαίδευση του προσωπικού προκύπτουν κατά βάση από:

- Ανακατανομή προσωπικού - ανάληψη νέων καθηκόντων
- Αλλαγή κανονιστικού πλαισίου (π.χ. ΤΠΔ)
- Προμήθεια νέου εξοπλισμού

- Νέα πληροφοριακά συστήματα
- Εξελίξεις που αφορούν τις τεχνολογίες για την υλοποίηση των εργασιών
- Θέματα υγείας & ασφάλειας στην εργασία
- Θέματα Διαχείρισης Ποιότητας (ηχ εσωτερικές επιθεωρήσεις, ανασκόπηση από την Διοίκηση, αντικειμενικοί σκοποί και στόχοι) και γενικότερα οργάνωσης του Οργανισμού
- Ανάγκες βελτίωσης του προσωπικού σύμφωνα, με αποτελέσματα αξιολογήσεων από τη Διοίκηση και ανασκοπήσεων του ΕΔΣ
- Επισκόπηση ικανοποίησης των πελατών
- Προτάσεις των ίδιων των εργαζόμενων ή των Διευθυντών.

Με βάση τις προδιαγεγραμμένες ανάγκες των εργαζομένων του Οργανισμού σε εκπαίδευση-επιμόρφωση καταρτίζεται ετήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης από την Δ/ση Ανθρωπίνου Δυναμικού. Παράλληλα, το προσωπικό συμμετέχει σε διαδικασία αξιολόγησης, με σκοπό την επιβεβαίωση της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης.

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΟΣΕ αφορούν τρεις βασικές κατηγορίες:

A. Εκπαιδευτικά προγράμματα (ενδοεπιχειρησιακά)

Τα ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα αφορούν εκπαιδεύσεις εργαζομένων που απαιτείται είτε να διαθέτουν άδεια εργασίας είτε εργάζονται σε σιδηροδρομικές σήραγγες και πρέπει να εκπαιδεύονται για τα σχετικά μέτρα ασφαλείας. Ειδικότερα:

A1. Κανονισμοί και Κανονιστικές Οδηγίες για την έκδοση / ανανέωση άδειας εργασίας σε ηλεκτροδοτούμενο δίκτυο.

Κατά το 2016 εκπαιδεύτηκαν 278 άτομα

A2. Μέτρα Ασφάλειας κατά την εργασία σε σιδηροδρομικές σήραγγες.

B. Επιμορφωτικά σεμινάρια σε εξωτερικούς φορείς

Τα σεμινάρια αυτά υλοποιούνται από εξωτερικούς φορείς και οι εργαζόμενοι λαμβάνουν μέρος μετά από αίτησή τους.

Τα σεμινάρια αυτά συνήθως αφορούν τα ακόλουθα θέματα:

- Χρηματοοικονομικά
- Λογιστικά
- Διοικητικά / Νομικά
- Εφαρμογές Πληροφορικής

Γ. Ειδική εκπαίδευση Σιδηροδρομικού Κλάδου

Ο ΟΣΕ, ως Διαχειριστής Υποδομής, είναι βάσει Νόμου υπεύθυνος να παρέχει εκπαίδευση στο προσωπικό Κλάδων που εκτελεί κρίσιμα καθήκοντα των Σιδηροδρομικών Εταιρειών. Επίσης παρέχει εκπαίδευση στο προσωπικό όλων των Τρίτων (Εργολήπτες έργων, Εταιρείες Security, Εργολήπτες Καθαρισμού, Αστυνομία, Πυροσβεστική, Προσωπικό ΣΤΑΣΥ, ΕΕΣΣΤΥ, ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΕΡΓΟΣΕ κ.α.), οι οποίοι για τις ανάγκες της εργασίας τους έρχονται σε επαφή με το ηλεκτροδοτούμενο σιδηροδρομικό δίκτυο. Επίσης το προσωπικό εργολάβων που παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες στον ΟΣΕ (π.χ. Φύλακες Ισοπέδων Διαβάσεων), λαμβάνει εξειδικευμένη εκπαίδευση από τον Οργανισμό.

Αναλυτικότερα κατά το 2016 υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΟΣΕ 2016	Άτομα που εκπαιδεύτηκαν	Ώρες εκπαίδευσης	Σύνολο ωρών
A. Εκπαιδευτικά προγράμματα (ενδοεπιχειρησιακά)	285	749	195.214
1. Κανονισμοί και Κανονιστικές Οδηγίες για την έκδοση / ανανέωση άδειας εργασίας σε ηλεκτροδοτούμενο δίκτυο	278	701	194.878
2. Μέτρα Ασφάλειας κατά την εργασία σε σιδηροδρομικές σήραγγες	7	48	336
B. Επιμορφωτικά σεμινάρια σε εξωτερικούς φορείς	121	225	27.225
Γ. Εκπαίδευση προσωπικού Σιδηροδρομικών Εταιρειών & Τρίτων	553	944	277.176
Κλάδου Ελέγχου & Κίνησης Αμαξοστοιχιών	13	120	1.560
Επανεκπαίδευση Μηχανοδηγών	4	48	192
Κανονισμοί και Κανονιστικές Οδηγίες για την έκδοση / ανανέωση άδειας εργασίας σε ηλεκτροδοτούμενο δίκτυο σε προσωπικό Τρίτων	404	636	256.944
Καθήκοντα Φυλάκων Ισοπέδων Διαβάσεων	132	140	18.480
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	959	1.918	499.615

Επιπρόσθετα, ο ΟΣΕ στα πλαίσια της αναβάθμισης των προσόντων και της αποδοτικότερης λειτουργίας του ανθρώπινου δυναμικού του, συμβάλλει στην μετεκπαίδευση του προσωπικού του καταβάλλοντας εξ ολοκλήρου την δαπάνη Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών σε τομείς που σχετίζονται με τις δραστηριότητές του. Ειδικότερα κατά την τελευταία διετία 2015-2016 ολοκληρώθηκαν 5 μεταπτυχιακές σπουδές από εργαζόμενους του ΟΣΕ, και συνολικά για τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 & 2015-2016 κατεβλήθησαν 8.975 ευρώ για κάλυψη διδάκτρων Μ.Π.Σ.

Επιπρόσθετα με βάση και την Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, ισχύουν και οι ακόλουθες παροχές εκπαίδευσης:

Οι εργαζόμενοι που σπουδάζουν στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο επιδοτούνται με το ποσό των τριακοσίων ευρώ (300,00€), ανά θεματική ενότητα, εφόσον προσκομίσουν βεβαίωση επιτυχούς φοίτησης και το αντικείμενο σπουδών τους είναι συναφές με τη δραστηριότητα του Οργανισμού.

Για τη διευκόλυνση της φοίτησης των εργαζομένων του Οργανισμού που είναι μαθητές, σπουδαστές ή φοιτητές προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί, σε σχολεία ή ιδρύματα και των τριών βαθμίδων εκπαίδευσης, χορηγείται για κάθε ημέρα εξετάσεων μία (1) ημέρα άδειας.

Σιδηροδρομική Ακαδημία

Στα τέλη το 2016, ο ΟΣΕ ανακοίνωσε την ίδρυση της Σιδηροδρομικής Ακαδημίας, η οποία θα λειτουργεί ως Διεύθυνση του οργανισμού, θα στηριχθεί στην υποδομή και την πορεία του υφιστάμενου πιστοποιημένου Εκπαιδευτικού Κέντρου ΟΣΕ (Κέντρο Δια Βίου Μάθησης 2) και θα επεκτείνει το φάσμα των δραστηριοτήτων της σε όλα τα σιδηροδρομικά επαγγέλματα.

Ο ΟΣΕ προετοιμάζει εντατικά τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την στελέχωση με το κατάλληλο εκπαιδευτικό προσωπικό, καθώς και τις αντίστοιχες θεσμικές και τυπικές διαδικασίες, με στόχο την ολοκληρωμένη λειτουργία της Ακαδημίας στις αρχές του 2017. Μεσοπρόθεσμος στόχος του Οργανισμού είναι η Σιδηροδρομική Ακαδημία να παγιωθεί ως γεννήτρια σιδηροδρομικής τεχνογνωσίας μέσω της ενσωμάτωσης του εργαστηρίου υλικών, της συμμετοχής σε κοινοτικά προγράμματα, της συνεργασίας με σιδηροδρομικούς φορείς του εξωτερικού και της οργάνωσης εκπαιδευτικών και ενημερωτικών εκδηλώσεων σχετικά με τον σιδηρόδρομο. Η Ίδρυση της Ακαδημίας, που ήταν πάγιο αίτημα των σιδηροδρομικών, προβλέπεται με υπουργική απόφαση που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 3372Β/19.10.2016.

Εργασιακές σχέσεις και επιπλέον παροχές

Το σύνολο των εργαζομένων στον ΟΣΕ (100%) καλύπτονται από την Συλλογική Επιχειρησιακή Σύμβαση Εργασίας του Οργανισμού. Μέσω της σύμβασης αυτής ο ΟΣΕ δεσμεύεται για την πλήρη διαφάνεια και κοινοποίηση των αποφάσεων του για θέματα που άπτονται των μεταβολών και εργασιακών σχέσεων των εργαζομένων.

Σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας του προσωπικού, ο Οργανισμός προσφέρει σημαντικές επιπλέον παροχές στους εργαζομένους του. Ενδεικτικά:

- Η Εταιρεία συμβάλλει στις πολιτιστικές εκδηλώσεις όλων των Πολιτιστικών Συλλόγων των Σιδηροδρομικών πανελλαδικά, διευκολύνοντάς τους για την όσο το δυνατό καλύτερη και εύρυθμη λειτουργία τους, προς όφελος αυτών και των μελών των οικογενειών τους.
- Χορηγείται ετήσια οικονομική ενίσχυση ποσού επτακοσίων πενήντα ευρώ (750,00€) σε οικογένεια εργαζομένου η οποία συντηρεί τέκνο με ειδικές ανάγκες. Η ανωτέρω οικονομική ενίσχυση χορηγείται για κάθε τέκνο με ειδικές ανάγκες.
- Για τα τέκνα που σπουδάζουν, εντός Ελλάδας σε ΑΕΙ και ΤΕΙ, εκτός της μόνιμης κατοικίας των γονέων τους, χορηγείται κατ' έτος το ποσό των πεντακοσίων ευρώ (500,00€).
- Στους εργαζόμενους που κάνουν χρήση υπηρεσιών Βρεφονηπιακού και Παιδικού Σταθμού καταβάλλεται, ετησίως το ποσό των χιλίων ευρώ (1.000,00 €), ανά τέκνο, με την προσκόμιση των σχετικών αποδείξεων.
- Για τα παιδιά των εργαζομένων, ηλικίας 5-15 ετών, τα οποία συμμετέχουν σε παιδικές κατασκηνώσεις χορηγείται στους εργαζόμενους, ετησίως, το ποσό των πεντακοσίων (500,00€) ευρώ, ανά τέκνο, με την προσκόμιση σχετικών αποδείξεων και υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική δαπάνη δεν καλύπτεται από το οικείο Ταμείο.
- Χορηγείται δωροεπιταγή στους εργαζόμενους ποσού διακοσίων (200€) ετησίως.
- Χορηγούνται βοηθήματα προς τους εργαζόμενους με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν, μέχρι του ποσού των εβδομήντα χιλιάδων (70.000€) ετησίως.
- Δίνεται η δυνατότητα της χρηματικής διευκόλυνσης (έκτακτες προκαταβολές) στους εργαζόμενους όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι (π.χ. ασθένεια).

Εθελοντική αιμοδοσία

Ο ΟΣΕ υποστηρίζει και ενισχύει την εθελοντική αιμοδοσία των εργαζομένων. Για το λόγο αυτό, έχει προβλέψει έτσι ώστε στους εργαζόμενους εθελοντές αιμοδότες να χορηγείται άδεια με αποδοχές δύο (2) ημερών, εξαιρουμένης της ημέρας της αιμοδοσίας. Επίσης για τους εθελοντές δότες αιμοπεταλίων, χορηγείται άδεια με αποδοχές τεσσάρων (4) ημερών. Οι ανωτέρω άδειες χορηγούνται εντός του έτους, χωρίς να παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς τους στο επόμενο έτος.

Κώδικας Δεοντολογίας – ενίσχυση διαφάνειας και καταπολέμηση της διαφθοράς

Στον ΟΣΕ έχει αναπτυχθεί και ισχύει για όλους τους εργαζομένους ο Κώδικας Δεοντολογίας και Επιχειρηματικής Συμπεριφοράς. Ο κώδικας αυτός θέτει το ελάχιστο πλαίσιο κανόνων εντός του οποίου οι εργαζόμενοι στον ΟΣΕ ασκούν τα νόμιμα καθήκοντά τους ανεπηρέαστα από κάθε είδους εξωθεσμικές παρεμβάσεις. Μέσω και του Κώδικα Δεοντολογίας επικοινωνείται σε όλο το προσωπικό πως σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπονται η δωροδοκία, οι παράνομες πληρωμές και οι αθέμιτες πρακτικές. Παράλληλα έχουν αναπτυχθεί ποικίλες εταιρικές οδηγίες και κανονισμοί που καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας του οργανισμού και διασφαλίζουν την ενίσχυση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Επίσης ο ΟΣΕ εφαρμόζει διαδικασίες προμηθειών που δεν αποκλείουν κανέναν προμηθευτή που πληροί τις προϋποθέσεις καθώς και διασφαλίζουν την αντικειμενικότητα στην αξιολόγηση των προσφορών και προμηθευτών. Ειδικότερα οι διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών από τον ΟΣΕ πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα όσα ορίζει ο 4412/2016 (Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)).

Άξονας 3ος : Φροντίδα για το Περιβάλλον

Ο ΟΣΕ αναγνωρίζοντας τις περιβαλλοντικές πλευρές που συνδέονται με τις δραστηριότητές του, θεωρεί την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος ως μια από τις κυριότερες προκλήσεις που καλείται σήμερα να αντιμετωπίσει. Για το λόγο αυτό, διαθέτει όλους τους απαιτούμενους πόρους, ώστε να εφαρμόζεται ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με τον διεθνή πρότυπο ISO 14001.

Ειδικότερα στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Πολιτικής, που έχει αναπτύξει και εφαρμόζει, ο ΟΣΕ δεσμεύεται να:

- παρέχει όλα τα μέσα για την πλήρη συμμόρφωση με τις νομικές και λοιπές απαιτήσεις που διέπουν τη λειτουργία του,
- αναγνωρίζει και να αξιολογεί συνεχώς τις Περιβαλλοντικές Πλευρές των δραστηριοτήτων του
- παρέχει κατάλληλη περιβαλλοντική εκπαίδευση στους εργαζόμενους,
- επιδιώκει την πρόληψη της ρύπανσης, δίνοντας έμφαση στη μείωση της ρύπανσης στην πηγή και στη διατήρηση των φυσικών πόρων,
- χρησιμοποιεί ορθολογικά την ενέργεια στο σύνολο των λειτουργιών του,
- επανεξετάζει και να αναθεωρεί περιοδικά τους σκοπούς και στόχους για το Περιβάλλον,
- βελτιώνει συνεχώς την περιβαλλοντική του επίδοση όσο και το ίδιο το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης,
- γνωστοποιεί την Περιβαλλοντική Πολιτική στους εργαζόμενους, τους προμηθευτές, τους πελάτες, τις δημόσιες υπηρεσίες και το κοινωνικό σύνολο εντός του οποίου λειτουργεί.

Ο ΟΣΕ προκειμένου να πετύχει την συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του προτύπου:

- Έχει διεξάγει Αρχική Περιβαλλοντική Ανασκόπηση των δραστηριοτήτων και υπηρεσιών του. Με βάση τα αποτελέσματα της επισκόπησης αυτής, έχει γίνει ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.
- Διεξάγει Εσωτερική Περιβαλλοντική Επιθεώρηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προτύπου ISO 14001 που επιτρέπει την αξιολόγηση της Περιβαλλοντικής Επίδοσης του Οργανισμού.

Ειδικότερα, η αναγνώριση περιβαλλοντικών πλευρών υλοποιείται πριν από κάθε λειτουργία νέας γραμμής με βάση τις διαδικασίες που εφαρμόζονται:

Απώτερος στόχος του Οργανισμού αποτελεί η πρόληψη στα θέματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος και για το λόγο αυτό έχει θέσει ως συνεχείς σκοπούς του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζει, τα ακόλουθα:

- Μείωση του Ενεργειακού Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος του Οργανισμού.
- Ελαχιστοποίηση της ρύπανσης καθώς και των περιβαλλοντικών οχλήσεων, που συνδέονται με την ποιότητα της υποδομής, όπως θόρυβος, δονήσεις κλπ.
- Αύξηση του ποσοστού κάλυψης του σιδηροδρομικού δικτύου με ηλεκτροκίνηση, η οποία είναι φιλικότερη στο περιβάλλον έναντι της κίνησης με ορυκτά καύσιμα.
- Βέλτιστη και ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων, που προκύπτουν από τις δραστηριότητες του Οργανισμού.
- Ορθή διαχείριση και εξοικονόμηση των φυσικών πόρων.

Αντίστοιχα, η παρακολούθηση των περιβαλλοντικών δεικτών του ΟΣΕ περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

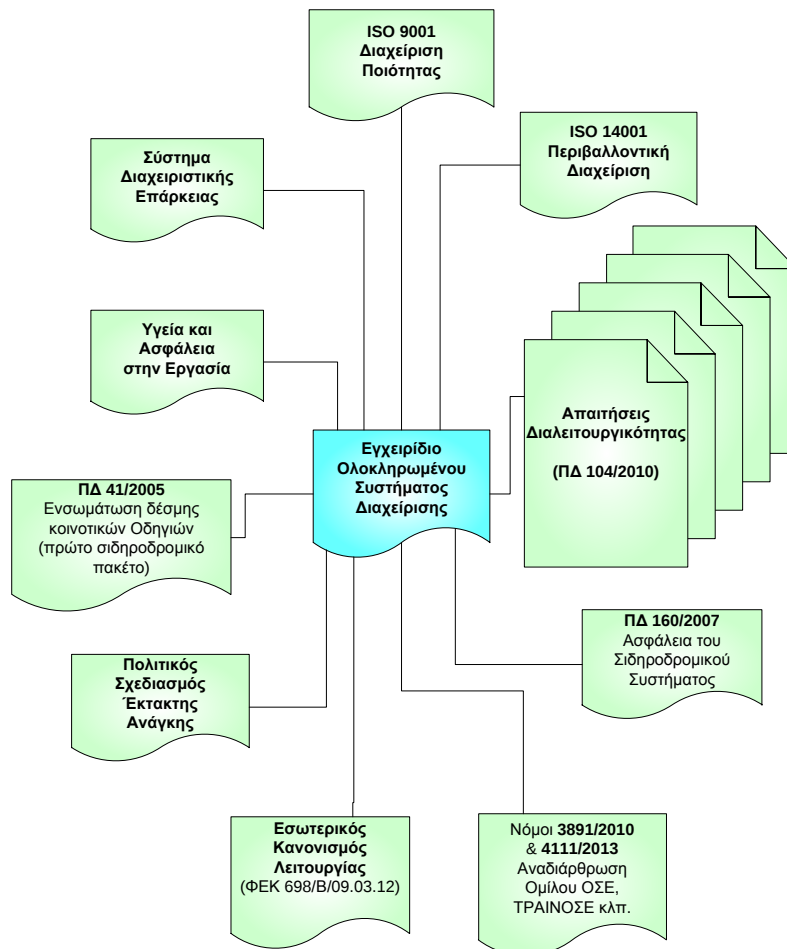
ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ	2015	2016
Σ.Σ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	1.645.892	1.609.832
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	1.296.152	1.296.909
ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ	13.722	10.947
Σ.Σ.ΑΘΗΝΑΣ	1.579	4.635
ΣΥΝΟΛΟ	2.957.344	2.922.323

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	2015	2016
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	449.220	439.448

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ (από τους κατά τόπου πάροχους ύδρευσης)	2015	2016
Σ.Σ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	184.349	154.646
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	6.441	6.251
ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΣ	337	340
Σ.Σ.ΑΘΗΝΑΣ	1.648	1.465
ΣΥΝΟΛΟ	192.775	162.702

Κατά το 2013, ο ΟΣΕ ενοποίησε τα Συστήματα (Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Σύστημα Διαχειριστικής Επάρκειας) σε ένα Ενιαίο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης. Σε αυτό προσαρτήθηκε και το Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας το 2014. Σήμερα στον Οργανισμό λειτουργεί ένα Ενιαίο-Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης που περιλαμβάνει όλες τις απαιτήσεις των επιμέρους συστημάτων. Έτσι, δίνεται η δυνατότητα στη Διοίκηση να παρακολουθεί εποπτικά όλα τα συστήματα και να θέτει κοινούς και ουσιαστικούς στόχους βελτίωσης.

Εκπρόσωπος της Διοίκησης για το Ενιαίο Διαχειριστικό Σύστημα είναι ο Δ/ντης της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης. Το διαχειριστικό πλαίσιο του ενιαίου συστήματος που εφαρμόζει ο Οργανισμός, περιγράφεται σχηματικά ως ακολούθως:

Άξονας 4ος : Συμβολή του ΟΣΕ στον πολιτισμό και στην κοινωνία

Ο Οργανισμός δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αναβίωση παλαιότερων αμαξοστοιχιών ανά την Ελλάδα καθώς στην ενίσχυση δράσεων για την προστασία και την ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ειδικότερα κατά τη διετία 2015-2016 πραγματοποιήσε τα ακόλουθα:

1. Επίσκεψη της ατμάμαξας ΔΚ8001 της γραμμής Διακοπτού – Καλαβρύτων.

Με πρωτοβουλία του ΟΣΕ επισκευάστηκε η μοναδική σε λειτουργική κατάσταση ατμήλατη κινητήρια μονάδα της γραμμής Διακοπτού – Καλαβρύτων (κατασκευής 1891). Η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε με την τεχνική στήριξη της ΕΕΣΣΤΥ, ενώ το βάρος των επισκευών σήκωσαν ο μηχανοδηγός Νίκος Ταγαρούλιας και οι τεχνίτες Λουκάς Μοσχοβάκης και Σπύρος Ρίζος. Στις 12 Μαΐου 2015 πραγματοποιήθηκε η μεταφορά της στο Μηχανοστάσιο Καλαβρύτων και η επίσημη παραλαβή της από την Διοίκηση του ΟΣΕ.

2. Συνεργασία με τα ΕΛΤΑ για έκδοση της 1ης Σειράς γραμματοσήμων με θέμα «Σιδηρόδρομοι της Ελλάδας».

Σε ειδική εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν ο ΟΣΕ και τα ΕΛΤΑ και πραγματοποιήθηκε στο «Τραίνο στο Ρουφ», έγινε η επίσημη παρουσίαση της πρώτης σειράς γραμματοσήμων με θέμα τις γνωστότερες και ιστορικότερες σειρές ατμαμαξών των ελληνικών σιδηροδρομικών δικτύων: την Γ401-420 (ΣΠΔΣ-ΣΕΚ), την Λα901-940 (ΣΕΚ), την Ζ501-517(ΣΠΑΠ) και την 40-45(ΣΘ).

3. Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ ΟΣΕ και Συλλόγου Φίλων Σιδηροδρόμου(ΣΦΣ).

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 5197/12.5.2014 Απόφασης Δ.Σ./ΟΣΕ, συνυπεγράφη στις 5 Ιουνίου Μνημόνιο Συνεργασίας σύμφωνα με το οποίο οι συμβαλλόμενοι δεσμεύονται να προωθήσουν και να συσφίξουν ακόμη περισσότερο τις σχέσεις συνεργασίας τους προς αμοιβαίο όφελος.

4. Συνέχιση της συνεργασίας με την Εθνική Βιβλιοθήκη.

Ο ΟΣΕ μετά από αίτημα της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος για συνεργασία στις την καλοκαιρινές της εκστρατείες, έγινε Χορηγός Επικοινωνίας των συγκεκριμένων δράσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν εκτός από την Αθήνα και σε άλλους Σταθμούς του Δικτύου, μία πολύ ενδιαφέρουσα και ελπιδοφόρα συνεργασία με ταυτόχρονη προβολή τόσο του τραίνου όσο και του βιβλίου.

5. Παρουσίαση σιδηροδρομικού βιβλίου.

Στις 16 Σεπτεμβρίου 2015, σε ειδική εκδήλωση υπό την αιγίδα του ΟΣΕ, έγινε η παρουσίαση του βιβλίου της Κατερίνας Μιχαλά «Τα μέσα σταθερής τροχιάς από τον 19^ο αι. έως το 1974». Η συγγραφέας κάνει μία συνοπτική αλλά πολύ περιεκτική ιστορική αναδρομή στα μέσα σταθερής τροχιάς, με πλήθος πληροφοριών για το κοινωνικό –οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο της κάθε περιόδου όπως αυτά συνέβαλαν είτε παρεμπόδισαν έως ότου λάβουν τη σημερινή τους μορφή.

6. 1896-2016: 120 χρόνια Οδοντωτού & 3ος αι. σιδηροδρομικής ιστορίας.

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι εκδηλώσεις για τον εορτασμό των 120 χρόνων Οδοντωτού, παρουσία του Προέδρου του ΟΣΕ Γιώργου Αποστολόπουλου και του Διευθύνοντα Συμβούλου του Οργανισμού Κωνσταντίνου Πετράκη, καθώς και των Μελών του Δ.Σ. κ. Κιούση, κας Κυλάκου και κ. Αγαπητού.

Οι εκδηλώσεις οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με τον Σύλλογο Φίλων Σιδηροδρόμου, τη δημοτική κοινωφελή επιχείρηση Αιγιαλείας και τους δήμους Αιγιαλείας και Καλαβρύτων, ξεκίνησαν από το Διακοπτό με έκθεση φωτογραφίας στο κέντρο πληροφόρησης από το αρχείο του «Συλλόγου Φίλων Οδοντωτού Σιδηροδρόμου» και συνεχίστηκαν με το ταξίδι με το τρένο για τον σταθμό της Κερπινής, όπου εκεί έγινε η μετεπιβίβαση των παρευρισκόμενων στον ιστορικό ατμήλατο συρμό ΔΚ8001, με προορισμό τα Καλάβρυτα.

Η ολοκλήρωση των εκδηλώσεων πραγματοποιήθηκε στο Λύκειο Καλαβρύτων με την παρουσίαση της επετειακής σιδηροτροχιάς από το Σύλλογο Φίλων Σιδηροδρόμου, του συλλεκτικού γραμματοσήμου από τα ΕΛΤΑ και του επετειακού λευκώματος για τα 120 χρόνια Οδοντωτού με συγγραφέα τον ο Γιώργο Νάθαινα, ενώ στο Σ.Σ Καλαβρύτων «συναντήθηκαν και παρέμειναν» τρεις αιώνες σιδηροδρομικής ιστορίας: η ατμήλατη ΔΚ8001 του 19^{ου} αι., η Α/Α Decauville του 20^{ου} και το σύγχρονο Stadler του 21^{ου} αιώνα.

Σημαντική ήταν η αναγγελία υποβολής φακέλου υποψηφιότητας, για την ένταξη του σιδηροδρομικού δικτύου όλης της Πελοποννήσου στο Δίκτυο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO από τον διευθύνοντα σύμβουλο του ΟΣΕ κ.Πετράκη, με δέσμευση όλων των παρευρισκόμενων για αρωγή, καθώς και συνέχιση όλων των απαραίτητων δράσεων και ενεργειών για την προβολή του Οδοντωτού σιδηροδρόμου σε διεθνές επίπεδο.

Ο ΟΣΕ επιδιώκει τη συνεχή βελτίωση όλων των λειτουργιών του και έχει αναπτύξει συστήματα και διαδικασίες για την διασφάλιση όλων αυτών που έχει θέσει ως προτεραιότητές του: την ποιότητα στις υπηρεσίες του, την ασφάλεια των επιβαινόντων, την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων του, τη συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση όλων όσων εργάζονται στους σιδηροδρόμους της χώρας, παράλληλα δίνοντας την απαραίτητη προσοχή και φροντίδα για το περιβάλλον. Αναλυτικότερες μη-χρηματοοικονομικές πληροφορίες για όλα αυτά τα ουσιαστικά θέματα, περιλαμβάνονται για πρώτη χρονιά στην Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίες δίνουν το πλαίσιο της εταιρικής υπευθυνότητας του ΟΣΕ και πως χαράζουμε την πορεία μας προς τη βιώσιμη ανάπτυξη. Αναλυτική έκθεση θα τεθεί στην διάθεση της τακτικής γενικής συνέλευσης της εταιρείας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ
Διευθύνων Σύμβουλος

Όροι & Γλωσσάρι

GRI

Ο διεθνής Οργανισμός Global Reporting Initiative (GRI), έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο δεικτών αειφορίας, με στόχο την προτυποποίηση της σύνταξης απολογισμών αειφορίας από Οργανισμούς. Ο Οργανισμός GRI αποσκοπεί να αποτελέσουν οι απολογισμοί αειφορίας ένα χρήσιμο εργαλείο και μια τυποποιημένη διαδικασία, ακριβώς όπως αποτελεί και ο οικονομικός απολογισμός. Το πλαίσιο δεικτών GRI περιλαμβάνει τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδόσεις των Οργανισμών.

Αειφορία ή βιωσιμότητα (Sustainability)

Ως Αειφορία ή Αειφόρος Ανάπτυξη ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας ενός Οργανισμού σε τέτοιο βαθμό που να καλύπτει τις ανάγκες του παρόντος, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες (Διακήρυξη του Ρίο για το περιβάλλον και την ανάπτυξη, Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, 1992).

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) ή Εταιρική Υπευθυνότητα

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) αποτελεί μια έννοια, όπου οι επιχειρήσεις ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές τους ανησυχίες στην επιχειρηματική τους λειτουργία και στις σχέσεις τους με τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς αντιλαμβάνονται ότι η υπεύθυνη συμπεριφορά οδηγεί στην αειφόρο επιχειρηματική επιτυχία (Πράσινη Βίβλος για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2001).

Πληροφορίες σχετικά με τα διεθνή πρότυπα GRI

Η ενότητα με τη μην χρηματοοικονομική πληροφόρηση του ΟΣΕ αφορά τη χρήση του 2016 και ως προς τη δομή και το περιεχόμενο, έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες για τους Απολογισμούς Εταιρικής Υπευθυνότητας / Αειφορίας του διεθνούς Οργανισμού Global Reporting Initiative (GRI – έκδοση G4). Κατά την ανάπτυξη του, εφαρμόστηκαν οι ακόλουθες Αρχές για τον καθορισμό του περιεχομένου του:

- Αρχή της «Ουσιαστικότητας και καθορισμού των σημαντικών ζητημάτων»
- Αρχή της «Ανταπόκρισης στις ανάγκες των συμμετόχων»
- Αρχή του «Συνολικού πλαισίου επίδοσης του οργανισμού στην ΕΚΕ»
- Αρχή της «Πληρότητας των στοιχείων που παρουσιάζονται και καθορισμού των ορίων του Απολογισμού».

Σύμφωνα με τα παραπάνω, ο ΟΣΕ, θεωρεί ως "σημαντικές" πληροφορίες και θέματα όλα αυτά που αντικατοπτρίζουν τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδράσεις του ή επηρεάζουν σημαντικά τις αποφάσεις των ενδιαφερόμενων μερών του. Κατ' αυτόν τον τρόπο, έχει προκύψει η διαμόρφωση των βασικών θεμάτων που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, δίνοντας έμφαση σε σημαντικά θέματα, όπως η απρόσκοπτη λειτουργία φροντίζοντας για την Υγεία και Ασφάλεια επιβατών και εργαζομένων, η Εταιρική Διακυβέρνηση, το Ανθρώπινο Δυναμικό και η Περιβαλλοντική διαχείριση του οργανισμού.

Σημειώνεται επίσης πως στη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (έτος 2016) δεν σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές σχετικά με το μέγεθος, τη δομή, το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή την εφοδιαστική αλυσίδα του οργανισμού, ώστε να επηρεάζουν τη συγκρισιμότητα των στοιχείων σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Πηγές στοιχείων και πληροφόρησης

Τα δεδομένα και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται, έχουν συλλεχθεί βάσει διαδικασιών καταγραφής που εφαρμόζει ο Οργανισμός, αλλά και από τις βάσεις δεδομένων που τηρούνται στο πλαίσιο εφαρμογής των σχετικών συστημάτων διαχείρισης. Σε σημεία όπου παρατίθενται δεδομένα τα οποία έχουν προκύψει μετά από επεξεργασία ή βασίζονται σε παραδοχές, πάντοτε αναφέρεται ο τρόπος ή η μέθοδος υπολογισμού σύμφωνα με τις οδηγίες του Global Reporting Initiative (GRI – έκδοση G4). Ενημερώσεις ή πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τον ΟΣΕ, είναι διαθέσιμες είτε μέσω της Γενικής Διεύθυνσης είτε στην ιστοσελίδα του οργανισμού www.ose.gr.

Ο παρούσα Έκθεση Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης του ΟΣΕ, περιέχει Τυποποιημένες Δημοσιοποιήσεις από τις Κατευθυντήριες Οδηγίες του διεθνούς πλαισίου οδηγιών GRI-G4 για τη Σύνταξη Απολογισμού Βιωσιμότητας, όπως περιγράφονται στη συνέχεια:

Πίνακας κάλυψης δεικτών GRI-G4

GRI Standard Disclosures

Δείκτης	Σελ.	Δείκτης	Σελ.	Δείκτης	Σελ.	Δείκτης	Σελ.
G4-1	34	G4-11	30	G4-20	35	G4-29	fy.2016

G4-3	2	G4-12	25, 26	G4-21	35	G4-30	35
G4-4	3, 5, 18	G4-13	35	G4-22	35	G4-31	36
G4-5	2	G4-14	19, 21-22, 24	G4-23	35	G4-32	36
G4-6	3, 6	G4-15	30, 32-33, 35	G4-24	23	G4-33	37
G4-7	10	G4-16	12	G4-25	22-23	G4-34	12, 15, 17, 21
G4-8	3, 4, 18	G4-17	18	G4-26	23	G4-56	19, 30
G4-9	4, 5, 19, 26	G4-18	35	G4-27	22-23, 35		
G4-10	26, 27	G4-19	22-23, 35	G4-28	35		

GRI Performance Indicators

Οικονομική Επίδοση		Περιβαλλοντική Επίδοση		Κοινωνική Επίδοση	
Δείκτης	Σελ.	Δείκτης	Σελ.	Δείκτης	Σελ.
G4-DMA	3-5	G4-DMA	30-32	G4-DMA	26
G4-EC1	4-5	G4-EN3	31	G4-LA1	26-27
G4-EC2	6-9	G4-EN8	32	G4-LA8	24-25
G4-EC3	4-5, 30			G4-LA9	28-29
				G4-LA10	28-30

Στοιχεία επικοινωνίας

Ανωγιάτη Νατάσα

Υπεύθυνη Τύπου & Δημοσίων Σχέσεων

Καρόλου 1-3 ΤΚ 10439

Τηλέφωνο: 2105297826

E-mail: a.anogiati@osenet.gr

Γ. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2016, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία (ΦΕΚ/Β'/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψαν τα εξής:

1. Όπως αναφέρεται στη σημείωση 3 των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, λόγω των προβλέψεων του Ν. 3891/2010 για την υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, εκχώρηση στο Ελληνικό Δημόσιο της ακίνητης περιουσίας και των υποχρεώσεων του Οργανισμού, δεν διενεργήθηκε έλεγχος για την ύπαρξη ενδείξεων μείωσης της αξίας των τεχνικών έργων, των μεταφορικών μέσων και των ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση της Εταιρείας και του Ομίλου, κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Εξαιτίας του γεγονότος αυτού, διατηρούμε επιφύλαξη για το ύψος της ενδεχόμενης απομείωσης της αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 καθώς και για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα αποτελέσματα, για την κλειόμενη και τις προηγούμενες χρήσεις.

2. Η Εταιρεία προέβη σε μείωση του χρέους της προς το Ελληνικό Δημόσιο κατά ευρώ 503 εκ, λόγω μεταβίβασης αντίστοιχης λογιστικής αξίας τροχαίου υλικού, σύμφωνα με τις Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις υπ' αριθμό Φ35 /Οικ.23084/1822/14.4.2014 και Φ35 /Οικ.62786/3165/ 22.10.2015. Στις εν λόγω αποφάσεις αναφέρεται ότι η εμπορική αξία του τροχαίου υλικού που μεταβιβάστηκε θα προσδιοριστεί με νεότερη απόφαση των αρμόδιων Υπουργών και σε περίπτωση που διαπιστωθεί απόκλιση σε σχέση με τη λογιστική αξία το ύψος της μείωσης του χρέους προς τον Οργανισμό θα αναπροσαρμοστεί, ώστε να ισούται με την εμπορική του αξία. Από τον έλεγχο μας δεν κατέστη δυνατόν να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα τεκμήρια για την εμπορική αξία, δεδομένου ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί η τεχνική και οικονομική αποτίμηση του μεταβιβαζόμενου τροχαίου υλικού που προβλέπεται από τις παραπάνω αποφάσεις. Κατά συνέπεια διατηρούμε επιφύλαξη για το ύψος της μείωσης του χρέους και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα αποτελέσματα της προηγούμενης και της κλειόμενης χρήσης και τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016.

3. Όπως αναφέρεται και στη σημείωση 7 των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δεν διενεργήθηκε επικαιροποίηση της αποτίμησης σε εύλογη αξία, των επενδύσεων της Εταιρείας σε ακίνητα κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Εξαιτίας του γεγονότος αυτού, είναι πιθανό η αξία με την οποία εμφανίζονται τα ακίνητα αυτά στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις να έχει μεταβληθεί, λόγω της μεταβολής των συνθηκών, σε σχέση με την περίοδο που έγινε η τελευταία αποτίμησή τους. Λόγω των ανωτέρω διατηρούμε επιφύλαξη για την εύλογη αξία με την οποία εμφανίζονται στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις τα επενδυτικά ακίνητα, καθώς και για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια και στα αποτελέσματα της κλειόμενης και των προηγούμενων χρήσεων.

4. Μεταξύ των απαιτήσεων της Εταιρείας περιλαμβάνονται και ληξιπρόθεσμες και επισφαλείς απαιτήσεις από την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΤΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ συνολικού ποσού ευρώ 740 εκατ. περίπου. Η διοίκηση της Εταιρείας, εν όψει της οριστικοποίησης των διατάξεων του νόμου 3891/2010, ο οποίος προβλέπει την διαγραφή των απαιτήσεων της Εταιρείας από την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΤΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, αφού ληφθεί σχετική έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα πλαίσια του γενικότερου διακανονισμού εκχώρησης στο Ελληνικό Δημόσιο της ακίνητης περιουσίας και των υποχρεώσεων της Εταιρείας, δεν προέβη σε διενέργεια ισόποσης πρόβλεψης, κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, με συνέπεια τα ίδια κεφάλαια και τα αποτελέσματα προηγούμενων χρήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 να εμφανίζονται αυξημένα κατά ποσό ευρώ 740 εκ.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις των θεμάτων 1, 2 και 3, καθώς και των επιπτώσεων του θέματος 4 που μνημονεύονται στην παράγραφο 'Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη', οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και των θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση θεμάτων

Επιστούμε την προσοχή σας στα εξής:

1. Στη σημείωση 41 των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων όπου περιγράφεται το θέμα της ψήφισης του Ν.3891/2010 ο οποίος προβλέπει σημαντικές αλλαγές στην επιχειρησιακή και λειτουργική δομή, καθώς και στην περιουσιακή διάρθρωση του Ομίλου. Πιο συγκεκριμένα στον ανωτέρω νόμο προβλέπεται υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, η εκχώρηση της ακίνητης περιουσίας και συγκεκριμένων παγίων περιουσιακών στοιχείων στο Ελληνικό Δημόσιο, η διαγραφή απαιτήσεων καθώς και η εκχώρηση μέρους των υποχρεώσεων του Οργανισμού. Κατά την ημερομηνία σύνταξης και έγκρισης από την διοίκηση, των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων υπήρχαν σημαντικές αβεβαιότητες σχετικά με τα ποσά του Ενεργητικού, Παθητικού και των Ιδίων Κεφαλαίων τα οποία

παραμένουν στην Εταιρεία και τον Όμιλο με συνέπεια να μην μπορεί να προσδιορισθεί η επίδραση αυτών των μεταβολών στην οικονομική θέση και την περιουσιακή διάρθρωση της Εταιρείας και του Ομίλου.

2. Στη σημείωση 41 των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων όπου γνωστοποιείται η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού για το θέμα των μέτρων στήριξης από το Ελληνικό Κράτος σχετικά με την αναδιάρθρωση του Οργανισμού, ως εθνικού διαχειριστή της υποδομής, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι συνάδουν με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις.

3. Στο γεγονός ότι το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας και του Ομίλου, αφού ληφθούν υπόψη οι επιφυλάξεις του ελέγχου, έχει καταστεί κατώτερο του ενός δέκατου (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του Κωδ. Ν. 2190/1920. Η Διοίκηση του Ομίλου βρίσκεται στη διαδικασία εκπόνησης κατάλληλου προγράμματος, στα πλαίσια των νόμων 3891/2010, 4111/2013, 4313/2014, 4337/2015 και 4408/2016 για την άρση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού και την απρόσκοπτη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με τα θέματα αυτά.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2017

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Παναγιώτης Χριστόπουλος
Α.Μ. ΣΟΕΛ 28481

Μαριλένα Μπουζούρα
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 30511

Grant Thornton

An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Ποσά σε € '000	σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	3	11.019.152	10.871.157	11.090.999	10.934.245
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	4	703	585	614	479
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	5	0	0	303	303
Επενδύσεις σε λοιπές εταιρείες	6	15.265	15.265	15.265	15.265
Επενδύσεις σε ακίνητα	7	142.268	142.268	142.268	142.268
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8	26.754	41.584	3.891	3.891
Σύνολο		11.204.142	11.070.859	11.253.340	11.096.451
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	9	7.822	6.089	7.822	6.089
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	10	775.360	773.673	1.115.551	859.052
Λοιπές Απαιτήσεις	11	282.872	171.912	254.095	167.308
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	12	454.434	234.408	70.592	103.640
Σύνολο		1.520.488	1.186.082	1.448.060	1.136.089
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Ενεργητικού	33	0	210.581	0	210.579
Σύνολο ενεργητικού		12.724.630	12.467.522	12.701.400	12.443.119
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	13	4.799.198	4.799.198	4.799.198	4.799.198
Ποσά προορισμένα για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	14	3.702.315	3.026.249	3.702.315	3.026.249
Αποθεματικά κεφάλαια	15	8.878	8.878	4.434	4.434
Αποτελέσματα εις νέο		(7.536.841)	(7.279.614)	(7.500.982)	(7.252.278)
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής		973.550	554.711	1.004.965	577.603
Δικαιώματα Τρίτων		0	0	0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		973.550	554.711	1.004.965	577.603
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	16	19.394	20.086	18.243	18.933
Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων	17	367.803	395.800	367.803	395.800
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	18	2.289.190	2.904.190	2.289.190	2.904.190
Λοιπές προβλέψεις	19	260.700	267.016	260.700	267.016
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	20	17.201	20.572	16.963	20.297
Σύνολο		2.954.288	3.607.664	2.952.899	3.606.236
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	21	68.075	60.228	19.659	17.955
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	22	535	685	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	23	8.728.182	7.924.407	8.723.876	7.921.498
Σύνολο		8.796.792	7.985.320	8.743.535	7.939.453
Σύνολο Υποχρεώσεων		11.751.080	11.592.984	11.696.434	11.545.689
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Παθητικού	33	0	319.827	0	319.827
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		12.724.630	12.467.522	12.701.399	12.443.119

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

<i>Ποσά σε € '000</i>	σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Κύκλος εργασιών	24	22.398	25.355	22.279	25.333
Κόστος πωλήσεων	25	(266.875)	(263.039)	(260.647)	(257.529)
Μικτό κέρδος (ζημιά)		(244.477)	(237.684)	(238.368)	(232.196)
Έξοδα διοίκησης	25	(17.823)	(20.142)	(15.161)	(17.311)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	26	(9.461)	(69.655)	(9.391)	(69.641)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	27	75.613	79.652	75.598	78.863
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		(196.148)	(247.829)	(187.322)	(240.285)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	28	(171.060)	(223.359)	(171.037)	(223.323)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	28	6.182	4.066	4.212	1.704
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	29	(5.256)	(11.882)	(5.256)	(11.882)
Έσοδα από μερίσματα	30	0	0	1.176	4.239
Αποτελέσματα προ φόρων		(366.282)	(479.004)	(358.227)	(469.547)
Φόροι Εισοδήματος	31	(535)	(1.479)	0	(794)
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(366.817)	(480.483)	(358.227)	(470.341)
Αποτέλεσμα από διακοπείσες δραστηριότητες	33	109.249	(26.314)	109.249	(26.314)
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους		(257.568)	(506.797)	(248.978)	(496.655)
Λοιπά Συνολικά έσοδα					
Αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά)	16	340	(121)	271	(121)
Φόρος στη διανομή Αφορολόγητων Αποθεματικών της Θυγατρικής			(646)		
Συμφηφισμός με αναγνωρισμένες Φορολογικά Ζημιές			791		790
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους		340	24	271	669
Συνολικά αποτελέσματα μετά από φόρους		(257.228)	(506.773)	(248.707)	(495.986)
EBITDA		(20.607)	(73.405)	(11.864)	(65.909)

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ – ΟΜΙΛΟΥ

Ποσά σε € '000	σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Ποσά προορισμένα για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	Αποθεματικά κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής
Υπόλοιπο την 01/01/2015		4.799.198	2.738.176	8.878	(6.772.839)	773.413
Καταθέσεις Μετόχων	14		288.073			288.073
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		0	288.073	0	0	288.073
Ζημιές περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					(480.483)	(480.483)
Κέρδη/Ζημιές περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	33				(26.315)	(26.315)
Φόρος στη διανομή Αφορολόγητων Αποθεματικών της Θυγατρικής					(646)	(646)
Λοιπό Συνολικό Εισόδημα					(122)	(122)
Κλείσιμο Αποθεματικών	15					0
Συμφηφισμός με αναγνωρισμένες Φορολογικά Ζημιές					791	791
Συνολικό Εισόδημα		0	0	0	(506.775)	(506.775)
Υπόλοιπο την 31/12/2015		4.799.198	3.026.249	8.878	(7.279.614)	554.711
Υπόλοιπο την 01/01/2016		4.799.198	3.026.249	8.878	(7.279.614)	554.711
Καταθέσεις Μετόχων	14		676.066			676.066
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		0	676.066	0	0	676.066
Ζημιές περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					(366.817)	(366.817)
Κέρδη/Ζημιές περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	33				109.249	109.249
Λοιπό Συνολικό Εισόδημα					340	340
Συμφηφισμός με αναγνωρισμένες Φορολογικά Ζημιές						0
Συνολικό Εισόδημα		0	0	0	(257.228)	(257.228)
Υπόλοιπο την 31/12/2016		4.799.198	3.702.315	8.878	(7.536.842)	973.549

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ – ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ποσά σε € '000	σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Ποσά προορισμένα για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	Αποθεματικά κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 01/01/2015		4.799.198	2.738.176	4.434	(6.756.290)	785.518
Καταθέσεις Μετόχων	14		288.073			288.073
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		0	288.073	0	0	288.073
Ζημιές περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					(470.341)	(470.341)
Κέρδη/Ζημιές περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	33				(26.314)	(26.314)
Λοιπό Συνολικό Εισόδημα					(123)	(123)
Κλείσιμο Αποθεματικών					0	0
Συμφηφισμός με αναγνωρισμένες Φορολογικά Ζημιές					790	790
Συνολικό Εισόδημα		0	0	0	(495.988)	(495.988)
Υπόλοιπο την 31/12/2015		4.799.198	3.026.249	4.434	(7.252.278)	577.603
Υπόλοιπο την 01/01/2016		4.799.198	3.026.249	4.434	(7.252.278)	577.603
Καταθέσεις μετόχων	14		676.066			676.066
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες		0	676.066	0	0	676.066
Ζημιές περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες					(358.227)	(358.227)
Κέρδη/Ζημιές περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	33				109.251	109.251
Λοιπό Συνολικό Εισόδημα					271	271
Συμφηφισμός με αναγνωρισμένες Φορολογικά Ζημιές					0	0
Συνολικό Εισόδημα		0	0	0	(248.705)	(248.705)
Υπόλοιπο την 31/12/2016		4.799.198	3.702.315	4.434	(7.500.983)	1.004.964

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε € '000	σημ.	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ζημιές Περιόδου (Προ φόρου) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(366.282)	(479.004)	(358.227)	(469.547)
Αποτελέσματα Περιόδου (Προ φόρου) από διακοπείσες δραστηριότητες	34	109.249	(26.314)	109.249	(26.314)
Προσαρμογές στα Κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	33	339.036	458.223	339.657	455.434
Προσαρμογές στα Κέρδη από διακοπείσες δραστηριότητες		(109.249)	26.314	(109.249)	26.314
		(27.246)	(20.781)	(18.570)	(14.113)
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης					
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		(1.734)	(974)	(1.734)	(974)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		(14.365)	(94)	(3.653)	(10.655)
Αύξηση/ (μείωση) υποχρεώσεων		25.537	7.297	(1.812)	8.619
		9.438	6.229	(7.199)	(3.010)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες μείον: Καταβολές φόρου εισοδήματος					
		0	(769)	0	0
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(17.808)	(15.321)	(25.769)	(17.123)
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες δραστηριότητες		(0)	0	(0)	0
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		(17.808)	(15.321)	(25.769)	(17.123)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων παγίων		(346.107)	(268.448)	(354.810)	(277.613)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων		(306)	(327)	(296)	(274)
Ιδιοπαραγωγή ενσώματων παγίων		(5.513)	(4.896)	(5.513)	(4.896)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		(84.686)	(59.422)	(339.489)	(62.261)
Αύξηση/ (μείωση) υποχρεώσεων		(8.050)	67.497	12.296	48.789
Εισροές από Ελληνικό Δημόσιο (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου)		676.066	288.073	676.066	288.073
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		231.420	22.477	(11.746)	(8.182)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισροές από κρατικές επιχορηγήσεις		274	0	274	0
Αποπληρωμή δανεισμού		(1.381.804)	(1.274.265)	(1.381.804)	(1.274.265)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		6.182	4.066	4.212	1.704
Τόκοι πληρωθέντες		(177.272)	(249.659)	(177.248)	(249.624)
Μεταβολή λοιπών υποχρεώσεων (Ελληνικό Δημόσιο)		1.559.033	1.523.775	1.559.033	1.523.957
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		6.413	3.917	4.467	1.772
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα					
		220.025	11.073	(33.048)	(23.533)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου		234.408	223.335	103.640	127.173
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου		454.433	234.408	70.592	103.640

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Δ. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία

1.1. Γενικές πληροφορίες

Ο "Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε." (ΝΠΙΔ), ιδρύθηκε την 1η Ιανουαρίου του 1970 (με το ΝΔ 674/1970) με σκοπό την ενιαία οργάνωση, του Δικτύου και των Σιδηροδρομικών Υποδομών, καθώς και την εκμετάλλευση και ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών που είχαν δημιουργηθεί μέχρι εκείνη την περίοδο στη χώρα.

Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στην Αθήνα (Καρόλου 1-3).

Ο ΟΣΕ έχει αναλάβει τον εκσυγχρονισμό του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας. Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών 2014-2025 του ΥΠΥΜΕΔΙ προβλέπει έργα συνολικής αξίας άνω των €4 δις για την ολοκλήρωση των εκτελουμένων σε υφιστάμενες γραμμές που βρίσκονται σε εξέλιξη, αλλά και κατασκευές νέων γραμμών και λοιπών σιδηροδρομικών υποδομών.

Επιπρόσθετα, το Επενδυτικό Σχέδιο Έργων Ανάταξης-Συντήρησης του σιδηροδρομικού δικτύου του ΟΣΕ, προβλέπει για την τριετία 2016-2018 δράσεις ύψους €189 εκ., το μεγαλύτερο μέρος των οποίων θα καλυφθεί από ιδίους πόρους.

Στο πλαίσιο της ευρύτερης οργανωτικής αναδιοργάνωσης, ο ΟΣΕ μετετράπη σε μητρική εταιρεία ομίλου εταιρειών, με τις θυγατρικές εταιρείες να αναλαμβάνουν κύρια πεδία δραστηριοτήτων, όπως οι επιβατικές-εμπορευματικές μεταφορές, η διαχείριση του δικτύου και της υποδομής, η διαχείριση της ακίνητης περιουσίας του ΟΣΕ, η συντήρηση του τροχαίου υλικού, κλπ. Το 2008 ολοκληρώθηκε η απόσχιση της θυγατρικής εταιρείας ΤΡΑΙΝΟΣΕ με συνέπεια να πάψει να αποτελεί μέλος του Ομίλου. Εντός της χρήσης 2010, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση της θυγατρικής εταιρείας ΕΔΙΣΥ Α.Ε. με τη μητρική εταιρεία ΟΣΕ Α.Ε. Με την ψήφιση του ν. 4111/2013 από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, αποφασίστηκε η μεταβίβαση της ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ στο Ελληνικό Δημόσιο καθώς και η απόσχιση και εισφορά του κλάδου Συντήρησης Τροχαίου Υλικού στην Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού (ΕΕΣΣΤΥ ΑΕ).

Περαιτέρω αναφορά γίνεται στην σημείωση 40.

Μέτοχος και Εποπτεύουσα Αρχή

Μέτοχος: Ελληνικό Δημόσιο/Υπουργείο Οικονομικών

Εποπτεύουσα Αρχή: Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Οργανισμός διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο με μέγιστη εξαετή θητεία. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου όπως διορίστηκαν με την Κοινή Υπουργική Απόφαση Αρ. Φύλλου 74 της 22^{ης} Φεβρουαρίου 2013 και τα οποία εγκρίνουν τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι τα παρακάτω:

ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΕΤΡΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΚΙΟΥΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΚΥΛΑΚΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑ ΙΩΑΝΝΑ

ΑΓΑΠΗΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΛΕΒΕΝΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Πρόεδρος ΔΣ

Διευθύνων Σύμβουλος

Εκτελεστικό Μέλος

Μη Εκτελεστικό Μέλος

Μη Εκτελεστικό Μέλος

Μη Εκτελεστικό Μέλος

Μη Εκτελεστικό Μέλος

Νομικοί Σύμβουλοι

ΖΑΧΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ - Διευθυντής

ΜΙΧΕΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ - Αναπλ. Διευθυντής

Ελεγκτική Εταιρεία

Grant Thornton A.E

Φορολογία Εισοδήματος

Η Εταιρεία από 1.1.2014 απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος, με εξαίρεση το εισόδημα που αποκτά από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου, σύμφωνα το αρ. 46 του ν. 4172/2013.

Συνοπτικά οι βασικές φορολογικές πληροφορίες για την εταιρεία έχουν ως εξής:

Γ.Ε.Μ.Η

000779701000

Αριθμός Μητρώου Α.Ε.
Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
Διεύθυνση Έδρας Εταιρείας

1967/98/B/86/02/23.8.91
094 038 689, ΔΟΥ ΦΑΕ ΑΘΗΝΩΝ
Καρόλου 1 – 3, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα

1.2. Αντικείμενο Εργασιών της Εταιρείας

Ο Οργανισμός με βάση το ΠΔ 41/2005, υποχρεώθηκε σε διαχωρισμό δραστηριοτήτων, σε διαχείριση της σιδηροδρομικής υποδομής και της εκμετάλλευσής. Για το λόγο αυτό, προέβη στην ίδρυση δύο θυγατρικών εταιρειών της ΕΔΙΣΥ Α.Ε. και της ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε., εισφέροντας τους παραπάνω κλάδους στις νέες εταιρείες. Στις 26/11/2010 με απόφαση του Υπουργείου Μεταφορών & Δικτύων εγκρίθηκε η συγχώνευση των εταιρειών ΟΣΕ ΑΕ και ΕΔΙΣΥ ΑΕ. Παράλληλα με τον Ν 3891/2010 τροποποιήθηκε το ΠΔ 41/2005 και ορίστηκε ότι ο ΟΣΕ ασκεί τα καθήκοντα διαχειριστή της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής. Με το Ν.4408/2016(Α'135) ορίστηκε η ανεξαρτησία των βασικών καθηκόντων του διαχειριστή υποδομής, τα οποία ασκεί ο ΟΣΕ, ο οποίος δεν παρέχει καμία υπηρεσία σιδηροδρομικών μεταφορών. Οι δραστηριότητες του Ομίλου ανά εταιρεία είναι οι ακόλουθες:

ΟΣΕ ΑΕ

Η ΟΣΕ ΑΕ, είναι η εταιρεία που ασκεί κατ' αποκλειστικότητα τη διαχείριση και εκμετάλλευση της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής. Είναι υπεύθυνη για την κατασκευή νέας υποδομής, την συντήρηση και λειτουργία της υφιστάμενης υποδομής, την διαχείριση των συστημάτων ρύθμισης και ασφάλειας της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας καθώς και όλων αρμοδιοτήτων προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για το διαχειριστή της υποδομής. Έχει την ευθύνη για την διαχείριση των σχετικών επενδύσεων.

Υπολογίζει, τιμολογεί, επιβάλλει και εισπράττει το τέλος χρήσης της οικείας υποδομής από τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που την χρησιμοποιούν. Αποφασίζει σχετικά για την κατανομή της χωρητικότητας της.

ΕΡΓΑ ΟΣΕ ΑΕ

Στις αρμοδιότητες της ΕΡΓΟΣΕ περιλαμβάνονται:

1. η μελέτη, δημοπράτηση, προμήθεια, κατασκευή, διοίκηση έργων σιδηροδρομικής υποδομής με των επ' αυτής σιδηροδρομικών συστημάτων,
2. η παροχή υπηρεσιών προς τον ΟΣΕ σχετιζόμενων με το σχεδιασμό, ανάπτυξη και εφαρμογή των προγραμμάτων του,
3. η διενέργεια με μέριμνά της και δαπάνες του Δημοσίου ή τυχόν άλλων φορέων του δημόσιου τομέα, απαλλοτριώσεων και επιτάξεων ιδιοκτησιών υπέρ του Δημοσίου ή τυχόν άλλων φορέων του δημόσιου τομέα για την κατασκευή έργων σιδηροδρομικής υποδομής, καθώς και πάσης φύσεως έργων που της ανατίθενται,
4. η παροχή υπηρεσιών σχεδιασμού, ανάπτυξης, υποστήριξης, διαχείρισης, μελέτης, επίβλεψης και κατασκευής πάσης φύσεως έργων σε τρίτους στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ο ΟΣΕ δύναται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του να αναθέτει στην ΕΡΓΟΣΕ, εφόσον είναι συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920, την παροχή προς αυτόν υπηρεσιών, πάσης φύσεως, που σχετίζονται με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εφαρμογή των προγραμμάτων του, καθώς και να παραχωρεί και να μεταβιβάζει, χωρίς αντάλλαγμα, στην ΕΡΓΟΣΕ όλα τα κύρια και παρεπόμενα δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις έργων.

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

2.1. Βάση Παρουσίασης

Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση Σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους (εκτός από τα επενδυτικά πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτιμήθηκαν σε εύλογες αξίες) και την αρχή της συνέχισης της λειτουργίας του Οργανισμού. Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ και όλα τα κονδύλια στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Μητρικής Εταιρείας ενέκρινε τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2016, την 19^η Ιουνίου 2017. Οι οικονομικές καταστάσεις τελούν υπό την αίρεση της έγκρισης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Μητρικής Εταιρείας.

Βάση Ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρείας και της θυγατρικής της, ΕΡΓΑ ΟΣΕ ΑΕ την οποία ελέγχει την 31 Δεκεμβρίου. Όλα τα διεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές καθώς και τα μη πραγματοποιηθέντα ενδοομιλικά κέρδη και ζημίες έχουν απαλειφθεί πλήρως. Όπου απαιτείται, οι λογιστικές αρχές της θυγατρικής έχουν αναθεωρηθεί έτσι ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

2.2. Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν συνάδουν με εκείνες που είχαν υιοθετηθεί κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση εκτός από τα παρακάτω τροποποιημένα πρότυπα τα οποία ο Όμιλος έχει υιοθετήσει κατά την 1 Ιανουαρίου 2016:

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν συνάδουν με εκείνες που είχαν υιοθετηθεί κατά την προηγούμενη οικονομική χρήση εκτός από τα παρακάτω τροποποιημένα πρότυπα τα οποία η Εταιρεία έχει υιοθετήσει κατά την 1 Ιανουαρίου 2016:

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)	Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.
Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2010-2012 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)	Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιאτύπωση των σωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Υπηρεσίες Βασικών Διευθυντικών Στελεχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.
Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)	Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)	Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει τη χρήση ενός

	περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανακλούν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλυση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)	Τον Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομική αναφορά για τις καρποφόρες φυτείες. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς, με τις εν λόγω τροποποιήσεις οι καρποφόρες φυτείες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16, αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 41. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)	Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ίσχυε. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.
Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)	Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)	Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.
Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαίρεση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)	Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα:

ΔΠΧΑ 14 Μεταβατικοί λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων (εφαρμογή για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)	Τον Ιανουάριο του 2014, εξέδωσε ένα νέο πρότυπο, το ΔΠΧΑ 14. Στόχος του ενδιάμεσου αυτού προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των εταιρειών που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση των συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων οικονομικής οντότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)	Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.
ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)	Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αυαμενόμενες ζημιές»

	απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.
Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων)	Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η αντιμετώπιση μίας αναγνωρισμένης ασυνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και αυτών του ΔΛΠ 28, σχετικά με τον χειρισμό της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς ή της κοινοπραξίας του. Τον Δεκέμβριο του 2015, το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)	Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)	Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)	Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)	Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)	Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επιδράσης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)	Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)	Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητό Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)	Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)	Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις του, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3. Σημαντικές Λογιστικές Εκτιμήσεις και Κρίσεις της Διοίκησης

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί από τη Διοίκηση να προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα που παρουσιάζονται κατά τις χρήσεις αναφοράς. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές. Οι σημαντικότερες κρίσεις και εκτιμήσεις αναφορικά με γεγονότα των οποίων η εξέλιξη θα μπορούσε να μεταβάλει ουσιαστικά τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων κατά την επόμενη δωδεκάμηνη περίοδο είναι τα εξής:

Τρέχουσα Αξία Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

Λόγω των προβλέψεων του Ν 3891/2010, σχετικά με την, κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις, εκχώρηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων και την ανάληψη των υποχρεώσεων της μητρικής Εταιρείας από το Δημόσιο, δεν διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, των τεχνικών έργων, των ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση και των μεταφορικών μέσων του Ομίλου.

Προβλέψεις για κινδύνους

Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις για κινδύνους που αφορούν σε αγωγές τρίτων κατά των εταιρειών του Ομίλου και για των οποίων η έκβαση ενδέχεται να οδηγήσει σε εκροή πόρων για το διακανονισμό τους. Η πρόβλεψη σχηματίζεται με βάση το αγωγήμο ποσό και την πιθανότητα έκβασης της δικαστικής διαμάχης.

Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

Φόροι Εισοδήματος

Η Εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 46 του ν.4172/2013, από 1 Ιανουαρίου 2014 απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος διότι ανήκει στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης όπου το κράτος συμμετέχει με ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Εξαιρέση αποτελεί το εισόδημα που αποκτούν από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

Σημαντικές εκτιμήσεις απαιτούνται για τον καθορισμό της πρόβλεψης για φόρους όσον αφορά τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της εταιρείας και της θυγατρικής της. Οι εκτιμήσεις, για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου, βασίζονται σε ιστορικά στοιχεία και προηγούμενους ελέγχους. Ως εκ τούτου, η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις οικονομικές καταστάσεις.

Από τη χρήση 2011 η Μητρική Εταιρεία, και η θυγατρική της έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Ο έλεγχος αυτός για τη κλειόμενη χρήση βρίσκεται σε εξέλιξη και η σχετική Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσεως. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δε θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

2.4. Βασικές Λογιστικές Αρχές

Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις

Τα οικόπεδα, τα κτίρια και τα τεχνικά έργα του ομίλου, απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες τεκμαιρόμενου κόστους, όπως αυτό προσδιορίστηκε βάσει εύλογων αξιών κατά την ημερομηνία μετάβασης, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και πιθανές απαξιώσεις της αξίας των παγίων. Τα υπόλοιπα πάγια απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσης τους.

Το κόστος κτήσης των ενσώματων παγίων, περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Όλες οι μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο, μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων, καταχωρείται στα αποτελέσματα των χρήσεων που πραγματοποιούνται.

Οι ιδιοπαραγόμενες ενσώματες ακινήτοποιήσεις, στοιχειοθετούν προσθήκη στο κόστος κτήσεως των ενσώματων ακινήτοποιήσεων σε αξίες, που περιλαμβάνουν το άμεσο κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού, που συμμετέχει στη κατασκευή, το κόστος αναλωθέντων υλικών, καθώς και τη συμμετοχή άλλων γενικών δαπανών (κόστη).

Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων λογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης βάσει της εκτιμώμενης υπολειπόμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων. Η συνολική ωφέλιμη ζωή (σε έτη) που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό των αποσβέσεων έχει ως εξής:

Ιδιόκτητα Κτίσματα και Κτίρια	από 5 έως 50 έτη
Τεχνικά Έργα Εξυπηρέτησης Μεταφορών	από 10 έως 75 έτη
Πάσης Φύσεως Μηχανολογικός Εξοπλισμός	από 5 έως 15 έτη
Τροχαίο Υλικό & Άλλα Μέσα Μεταφοράς	από 5 έως 50 έτη
Λοιπός Εξοπλισμός	από 1 έως 7 έτη

Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα κατέχονται για αποκόμιση προσόδων (ενοικίων), για κεφαλαιακή ενίσχυση ή και για τα δύο.

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν όλα εκείνα τα ακίνητα (στα οποία περιλαμβάνονται η γη, τα κτίρια ή τα μέρη κτιρίων ή και τα δύο) τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίσει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους, είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου) ή και για τα δύο.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης τους, το οποίο είναι προσαυξημένο με όλα εκείνα τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους (π.χ. συμβολαιογραφικά, μεσιτικά, φόροι μεταβίβασης).

Ο όμιλος επέλεξε να αποτιμά τις επενδύσεις σε ακίνητα με βάση την εύλογη αξία. Σύμφωνα με την πολιτική αυτή, η εύλογη αξία μιας επένδυσης σε ακίνητα, είναι η τιμή στην οποία το ακίνητο μπορεί να ανταλλαχθεί, μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών, σε μια συνήθη εμπορική συναλλαγή.

Κάθε κέρδος (ή ζημιά) που προκύπτει από μεταβολή στην εύλογη αξία της επένδυσης, συνιστά αποτέλεσμα και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτει.

Προσδιοριστικός παράγοντας της εύλογης αξίας είναι η τρέχουσα τιμή σε μια ενεργό αγορά για όμοια ακίνητα, στην ίδια τοποθεσία και στην ίδια κατάσταση.

Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται άδειες λογισμικού, οι οποίες αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 χρόνια. Οι αποσβέσεις του λογισμικού περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Κόστος Πωληθέντων» και «Έξοδα Διοίκησης» της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Λοιπές επενδύσεις

Πρόκειται για εταιρείες τις οποίες ίδρυσαν και συμμετέχουν διάφοροι σιδηροδρομικοί οργανισμοί διεθνώς με σκοπό την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ τους. Όσον αφορά τη EUROFIMA έχει ιδρυθεί από ευρωπαϊκά σιδηροδρομικά δίκτυα με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε τροχαίο υλικό. Οι συμμετοχές αυτές δεν κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς και κατά την αρχική αναγνώριση τους ορίστηκαν από τον όμιλο ως στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με αναγνώριση των μεταβολών στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Επειδή η εύλογη αξία τους δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα, αποτιμούνται στο ιστορικό κόστος κτήσης.

Απαιτήσεις από Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία «Δάνεια και Απαιτήσεις» και αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται:

- Απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,
- Απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με δοσοληψίες φόρων, οι οποίες έχουν επιβληθεί νομοθετικά από το κράτος,
- Οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές απαιτήσεις που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία «Δάνεια και Απαιτήσεις» περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνες με λήξη μεγαλύτερη των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού, οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια, λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Χρηματικά Διαθέσιμα

Οι προθεσμιακές καταθέσεις και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις με αρχική λήξη μικρότερη των τριών μηνών θεωρούνται ως χρηματικά διαθέσιμα.

Δανεισμός

Τα δάνεια και οι πιστώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, το οποίο αντανάκλα την εύλογη αξία του ληφθέντος ποσού μειωμένη κατά τα έξοδα σύναψης των σχετικών δανειακών συμβάσεων. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου των πραγματικών επιτοκίων. Για τον υπολογισμό του αναπόσβεστου κόστους λαμβάνονται υπόψη κάθε είδους έξοδα έκδοσης δανείων και πιστώσεων.

Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικώς στην ονομαστική τους αξία και ακολούθως αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και απεικονίζονται στο κονδύλι «Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις». Τα κέρδη και οι ζημιές

αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται καθώς και κατά την εφαρμογή της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Αποθέματα

Την ημερομηνία του ισολογισμού, τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσης προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου ετήσιου σταθμικού όρου. Το κόστος των αποθεμάτων, δεν περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά έξοδα.

Επιχορηγήσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια:

- ✓ Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και
- ✓ Πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί.

Οι επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων, με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν επενδυτικά πάγια στοιχεία του ενεργητικού, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Οι μεταβολές στις υποχρεώσεις του προγράμματος καθορισμένων παροχών που σχετίζονται με το κόστος τρέχουσας απασχόλησης και το χρηματοοικονομικό κόστος από τόκους αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, ενώ τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από επανεκτιμήσεις λόγω μεταβολών των παραδοχών, καταχωρούνται στην Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων.

Το επιτόκιο προεξόφλησης των καθορισμένων υποχρεώσεων μετά την έξοδο από την υπηρεσία προσδιορίζεται με αναφορά σε αποδόσεις της αγοράς, υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων κατά τη λήξη της περιόδου αναφοράς.

Αναγνώριση Εσόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον όμιλο, απαλείφονται πλήρως.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που αφορούν οι υπηρεσίες.

Πωλήσεις Αγαθών

Τα έσοδα καταχωρούνται, όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών, έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή.

Έσοδα από Τόκους

Τα έσοδα από τόκους, αναγνωρίζονται βάσει της χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

Πληροφόρηση κατά Τομέα

Ένας λειτουργικός τομέας είναι ένα συστατικό μέρος μιας οικονομικής οντότητας: α) που αναλαμβάνει επιχειρηματικές δραστηριότητες από τις οποίες δύναται να αποκτή έσοδα και να αναλαμβάνει έξοδα (συμπεριλαμβανομένων των εσόδων

και εξόδων που αφορούν συναλλαγές με άλλα συστατικά μέρη της ίδιας οικονομικής οντότητας) και β) του οποίου τα αποτελέσματα εξετάζονται τακτικά από τον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων της οντότητας για σκοπούς λήψης αποφάσεων σχετικά με την κατανομή πόρων στον τομέα και την εκτίμηση της αποδόσεώς του. Ο όρος «επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων» προσδιορίζει τη Διοίκηση του Ομίλου, που είναι αρμόδια για τη διάθεση πόρων και την εκτίμηση της απόδοσης των λειτουργικών τμημάτων μιας οικονομικής οντότητας. Η οικονομική οντότητα παρουσιάζει χωριστά τις πληροφορίες για κάθε λειτουργικό τομέα που καλύπτει κάποια κριτήρια συγκέντρωσης χαρακτηριστικών και υπερβαίνει κάποια ποσοτικά όρια.

Το ποσό κάθε παρουσιαζόμενου στοιχείου του τομέα είναι αυτό που παρουσιάζεται στον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων για σκοπούς λήψης αποφάσεων σχετικά με την κατανομή πόρων στον τομέα και την εκτίμηση της αποδόσεώς του.

Η ανωτέρω πληροφόρηση είναι αυτή που παρουσιάζεται στις συνημμένες καταστάσεις οικονομικής θέσης, συνολικών εσόδων και ταμιακών ροών σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Συγκεκριμένα, ο Όμιλος αναγνωρίζει τους ακόλουθους λειτουργικούς τομείς προς αναφορά:

- ❖ Υποδομή & Κυκλοφορία
- ❖ Ενοικίαση Τροχαίου Υλικού. Με το νόμο 4313/2014 (ΦΕΚ 261/17.12.2014) ο Οργανισμός σταματά να αναγνωρίζει οποιοδήποτε έσοδο από ενοίκιο για Τροχαίο Υλικό και τα μισθώματα από 1.1.2013 και έπειτα εκχωρούνται στο Ελληνικό Δημόσιο.
- ❖ Λοιπά, που περιλαμβάνει, Εκπαίδευση – Λοιπές Υπηρεσίες

Παράλληλα με την εφαρμογή του αναθεωρημένου προτύπου, ο Όμιλος δεν κατανέμει ανά τομέα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις.

Μεταγενέστερα Γεγονότα

Μεταγενέστερα γεγονότα που παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες για την κατά την ημερομηνία του ισολογισμού περιουσιακή κατάσταση και θέση του Ομίλου και πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισής τους, αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Στην αντίθετη περίπτωση γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.

3. Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις

Τα οικόπεδα, τα κτίρια και τα τεχνικά έργα αποτιμήθηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ (01/01/2005) σε αναπροσαρμοσμένες αξίες (deemed cost), σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 1. Ως «τεκμαιρόμενο» κόστος, θεωρείται η εύλογη αξία του παγίου εξοπλισμού κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ, η οποία προσδιορίστηκε από ανεξάρτητο οίκο εκτιμητών, διεθνώς αναγνωρισμένο.

Υπάρχει πλήθος συμβατικών δεσμεύσεων, για απόκτηση παγίων στοιχείων (νέες επενδύσεις) σημαντικού ύψους και αφορούν κυρίως επέκταση, εκσυγχρονισμό και βελτίωση του Εθνικού Σιδηροδρομικού Δικτύου.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία του ενεργητικού του ομίλου και της εταιρίας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Οικόπεδα	Κτίρια και Τεχνικά έργα	Μηχανήματα	Σιδηροδρομικά Οχήματα & Μεταφ. μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος Κτήσης την 1/1/2015	3.292.277	8.097.334	98.991	759.170	31.454	1.519.817	13.799.043
μείον: Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.199.252)	(57.621)	(302.760)	(22.102)	0	(2.581.736)
Καθαρή λογιστική αξία την 1/1/2015	3.292.277	5.898.082	41.370	456.410	9.352	1.519.817	11.217.308
Προσθήκες	7.494	4.035	8.841	52	167	248.068	268.657
Μεταφορά στο Ελληνικό Δημόσιο & διακρατούμενα προς πώληση	0	0	0	(654.795)	0	(6.348)	(661.143)
Πωλήσεις	0	0	0	0	(77)	0	(77)
Συνολικές Αποσβέσεις μεταφερόμενου Τ.ρ. Υλ. Στο Ελληνικό Δημόσιο	0	0	0	262.736	0	0	262.736
Ιδιοπαραγωγή	0	4.896	0	0	0	0	4.896
Αποσβέσεις χρήσης διακοπείσες	0	0	0	(18.738)	0	0	(18.738)
Αποσβέσεις χρήσης	0	(193.447)	(5.980)	(2.128)	(927)	0	(202.482)
Κόστος κτήσης την 31/12/2015	3.299.771	8.106.265	107.832	104.427	31.544	1.761.537	13.411.377
μείον: Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.392.699)	(63.601)	(60.890)	(23.029)	0	(2.540.220)
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2015	3.299.771	5.713.567	44.231	43.537	8.514	1.761.537	10.871.157
Προσθήκες	2.080	1.676	1.562	0	175	344.619	350.111
Μεταφορά στο Ελληνικό Δημόσιο & διακρατούμενα προς πώληση	0	0	0	(4.003)	0	0	(4.003)
Ιδιοπαραγωγή	0	5.513	0	0	0	0	5.513

Αποσβέσεις χρήσης	0	(194.179)	(6.278)	(2.060)	(1.014)	0	(203.532)
Κόστος κτήσης την 31/12/2016	3.301.851	8.113.454	109.394	100.387	31.660	2.106.156	13.762.902
μείον: Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.586.878)	(69.878)	(62.950)	(24.043)	0	(2.743.750)
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2016	3.301.851	5.526.576	39.516	37.436	7.616	2.106.156	11.019.152

Ποσά σε € '000	Οικόπεδα	Κτίρια και Τεχνικά έργα	Μηχανήματα	Σιδηροδρομικά Οχήματα & Μεταφ. μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος Κτήσης την 1/1/2015	3.297.229	8.096.038	99.435	759.051	29.301	1.568.505	13.849.559
μείον: Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.197.949)	(57.467)	(302.695)	(20.039)	0	(2.578.150)
Καθαρή λογιστική αξία την 1/1/2015	3.297.229	5.898.089	41.968	456.356	9.262	1.568.505	11.271.410

Προσθήκες	7.803	4.151	9.137	0	75	256.447	277.613
Μεταφορά στο Ελληνικό Δημόσιο	0	0	0	(654.795)	0	(6.348)	(661.143)
Μεταφορά στο Ελληνικό Δημόσιο & διακρατούμενα προς πώληση (Αποσβέσεις)	0	0	0	262.736	0	0	262.736
Ιδιοπαραγωγή	0	4.896	0	0	0	0	4.896
Αποσβέσεις χρήσης	0	(193.446)	(5.977)	(2.120)	(985)	0	(202.529)
Αποσβέσεις χρήσης διακοπείσες	0	0	0	(18.738)	0	0	(18.738)
Κόστος κτήσης την 31/12/2015	3.305.032	8.105.085	108.572	104.256	29.376	1.818.604	13.470.925
μείον: Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.391.395)	(63.444)	(60.817)	(21.024)	0	(2.536.680)
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2015	3.305.032	5.713.690	45.128	43.439	8.352	1.818.604	10.934.245

Προσθήκες	2.152	1.676	1.561	0	152	353.270	358.810
Μεταφορά στο Ελληνικό Δημόσιο & διακρατούμενα προς πώληση	0	0	0	(4.003)	0	0	(4.003)
Ιδιοπαραγωγή	0	5.513	0	0	0	0	5.513
Αποσβέσεις χρήσης	0	(194.176)	(6.276)	(2.077)	(1.036)	0	(203.566)
Κόστος κτήσης την 31/12/2016	3.307.184	8.112.274	110.133	100.253	29.527	2.171.875	13.831.246
μείον: Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.585.571)	(69.721)	(62.894)	(22.060)	0	(2.740.246)
Καθαρή λογιστική αξία την 31/12/2016	3.307.184	5.526.702	40.412	37.359	7.467	2.171.875	11.090.999

Με την δημοσίευση των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων με αριθμό Φ35/οικ.23084/1822/14/4/2014, και Φ35/οικ.62786/3165/22.10.2015 μεταβιβάσθηκε αυτοδικαίως το ενεργό τροχαίο υλικό που αναφέρεται στις σχετικές αποφάσεις, από τον ΟΣΕ στο Ελληνικό Δημόσιο. Το χρέος του ΟΣΕ προς το Δημόσιο θα μειωθεί ισόποσα με τη λογιστική αξία ποσού € 315,15 εκ. και 187,8 εκ. αντίστοιχα του μεταβιβαζόμενου τροχαίου υλικού κατά την ημερομηνία μεταβίβασης. Τα ζητήματα που σχετίζονται με την παραλαβή του τροχαίου υλικού, τα αρμόδια για την παραλαβή όργανα, τους χώρους φύλαξης, τη διαπίστωση της κατάστασης του μεταβιβαζόμενου τροχαίου υλικού, καθώς και την τεχνική και οικονομική αποτίμηση του τροχαίου υλικού για τον προσδιορισμό της εμπορικής αξίας του, θα προσδιοριστούν με νέα απόφαση των αρμοδίων Υπουργών που θα εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 3891/2010 όπως ισχύει. Εάν από τον προσδιορισμό της εμπορικής αξίας του μεταβιβαζόμενου τροχαίου υλικού διαπιστωθεί απόκλιση σε σχέση με τη λογιστική του αξία, με όμοια απόφαση θα αναπροσαρμοστεί το ύψος του διαγραφόμενου χρέους του ΟΣΕ Α.Ε. προς το Δημόσιο, ώστε να ισούται με την εμπορική αξία του εν λόγω τροχαίου υλικού. Την 17.10.2015 υπογράφηκε Σύμβαση Υποκατάστασης του ΟΣΕ από το Ελληνικό Δημόσιο έναντι της Eurofima και με την δημοσίευση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης με αριθμό 337/29.3.2016 ο ΟΣΕ αποξενώθηκε από 1.1.16 από κάθε δικαίωμα που απορρέει από τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με την Eurofima και συνεπώς Τροχαίο Υλικό Αξίας 210,6 εκ. μεταφέρθηκε σε Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Ενεργητικού την 31.12.2015. Η αξία του ΤΥ που αποαναγνωρίσθηκε επιβάρυνε τα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσης.

4. Άυλα Στοιχεία Ενεργητικού

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού, αφορούν λογισμικά προγράμματα και η ανάλυσή τους είναι η εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Κόστος Κτήσης την 31/12/2015	2.836	1.322
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(2.252)	(844)
Λογιστική αξία την 31/12/2015	584	478
Αγορές	305	297
Αποσβέσεις χρήσης	(185)	(160)
Κόστος Κτήσης την 31/12/2016	3.141	1.619
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(2.437)	(1.004)

Λογιστική αξία την 31/12/2016
704
615

5. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Στις ατομικές καταστάσεις της εταιρείας, οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, παρουσιάζονται ως το αποτέλεσμα του κόστους εξαγοράς αυτών, μείον τυχόν απομειώσεις. Η λογιστική αξία τους στην τρέχουσα χρήση είναι € 303 χιλ.

Η ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ αποτελεί τη μόνη θυγατρική του Ομίλου και η ενοποίησή της πραγματοποιείται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Η αξία της συμμετοχής στις ατομικές καταστάσεις της μητρικής ανέρχεται σε € 303 χιλ. (προηγούμενη χρήση: € 303 χιλ.)

6. Επενδύσεις σε Λοιπές Εταιρείες

<i>Ποσά σε € '000</i>	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αρχή περιόδου	15.265	15.265	15.265	15.265
Αύξηση Ποσοστού	0	0	0	0
Λήξη περιόδου	15.265	15.265	15.265	15.265

<i>Ποσά σε € '000</i>					
Επωνυμία	% συμμετοχής	Χώρα	Αξία Κτήσης	Οφειλόμενες Δόσεις	Τελική Αξία
EUROFIMA	2,00%	ΕΛΒΕΤΙΑ	39.852	24.588	15.264
SCRL LTD (BCC)	1 Εταιρικό Μερίδιο	ΒΕΛΓΙΟ	1	0	1
ΣΥΝΟΛΟ			39.853	24.588	15.265

Πρόκειται για εταιρείες τις οποίες ίδρυσαν και συμμετέχουν διάφοροι σιδηροδρομικοί οργανισμοί διεθνώς με σκοπό την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ τους. Όσον αφορά τη EUROFIMA έχει ιδρυθεί από ευρωπαϊκά σιδηροδρομικά δίκτυα με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε τροχαίο υλικό. Το BCC αποτελεί διεθνές γραφείο συμφητισμού διεθνών χρεώσεων τελών χρήσεως δικτύου.

Οι συμμετοχές αυτές απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης.

7. Επενδύσεις σε ακίνητα

Τα οικόπεδα και τα κτίρια, αποτιμήθηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ (01/01/2005) σε αναπροσαρμοσμένες αξίες, όπως αυτές προσδιορίστηκαν βάσει εύλογων αξιών, από ανεξάρτητο εκτιμητή κατά την ημερομηνία μετάβασης.

Εντός της χρήσης 2011 ολοκληρώθηκε η επικαιροποίηση της αποτίμησης των επενδύσεων σε ακίνητα του ΟΣΕ ΑΕ από αναγνωρισμένο ανεξάρτητο εκτιμητή με ημερομηνία αναφοράς την 31/12/2010.

<i>Ποσά σε € '000</i>	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Λογιστική αξία 31.12.2016	142.268	142.268	142.268	142.268
Εύλογη αξία 31.12.2016	142.268	142.268	142.268	142.268
Κέρδος / Ζημιά	0	0	0	0

<i>Ποσά σε € '000</i>	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Λογιστική αξία 31.12.2015	142.268	142.268	142.268	142.268
Εύλογη αξία 31.12.2015	142.268	142.268	142.268	142.268
Κέρδος / Ζημιά	0	0	0	0

Από την εκμετάλλευση των επενδυτικών ακινήτων ο όμιλος δεν έχει αποκομίσει έσοδα από μισθώσεις στις εν λόγω χρήσεις.

8. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Δοσμένες Εγγυήσεις	254	269	102	102
Προκαταβολές κτήσεως παγίων	26.501	41.315	3.789	3.789
Σύνολο	26.755	41.584	3.891	3.891

Οι απαιτήσεις αφορούν κυρίως προκαταβολές που δόθηκαν στους αναδόχους των έργων από τη θυγατρική ΕΡΓΑ ΟΣΕ ΑΕ. Η εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 3669/2008 περί κατασκευής δημοσίων έργων, χορηγεί προκαταβολές στους αναδόχους των έργων μέχρι και ποσοστό 15% του ολικού ποσού της σύμβασης. Για το σκοπό αυτό ο ανάδοχος βαρύνεται με τόκο.

9. Αποθέματα

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αναλώσιμα Υλικά	2.430	1.870	2.430	1.870
Ανταλλακτικά Παγίων	5.391	4.219	5.391	4.219
Συνολική ρευστοποιήσιμη αξία	7.821	6.089	7.821	6.089

Δεν υπάρχουν δεσμεύσεις επί των αποθεμάτων της εταιρείας, έναντι δανεισμού ή άλλης φύσεως υποχρεώσεων.

10. Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις

Η ανάλυση των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων για τον όμιλο και την εταιρεία, παρατίθεται ως ακολούθως:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Πελάτες Ιδιωτικού Τομέα	1.192	1.100	1.124	1.024
Κόμιστρα Διεθνών Μεταφορών	1.292	1.292	1.292	1.292
Ελληνικό Δημόσιο-Δημόσιες Επιχειρήσεις	784.803	778.148	784.803	778.148
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχ/σεις	0	0	339.717	84.913
Σύνολο απαιτήσεων	787.287	780.540	1.126.936	865.377
Μείον: Πρόβλεψη υποτίμησης	(11.927)	(6.867)	(11.386)	(6.325)
Σύνολο καθαρών απαιτήσεων	775.360	773.673	1.115.550	859.052

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων είναι βραχυπρόθεσμης λήξης και η λογιστική αξία των απαιτήσεων αυτών προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

11. Λοιπές Απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις του ομίλου και της εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Απαιτήσεις από Ελληνικό Δημόσιο	239.855	155.641	238.799	154.172
Απαιτήσεις από ασφαλιστικά ταμεία	48.705	48.604	48.705	48.604
Προκαταβολές σε προμηθευτές	3.100	2.546	3.100	2.546
Χρεώστες διάφοροι	38.050	13.664	10.491	10.560
Δεσμευμένοι λογαριασμοί καταθέσεων	847	443	847	443
Έξοδα επόμενων χρήσεων	153	234	120	216
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	1.111	57	1.000	57
Προκαταβολές σε προσωπικό και λ/σμοι προς απόδοση	3.458	2.968	3.441	2.955
Απαιτήσεις από ξένα δίκτυα	304	303	304	303
Σύνολο λοιπών απαιτήσεων	335.583	224.460	306.807	219.856
Μείον: Πρόβλεψη υποτίμησης	(52.712)	(52.548)	(52.712)	(52.548)
Σύνολο καθαρών απαιτήσεων	282.871	171.912	254.095	167.308

Οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο αφορούν κυρίως απαίτηση που έχει ο Οργανισμός από επιστροφή ΦΠΑ.

Η σωρευμένη πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις από ασφαλιστικά ταμεία ανέρχεται στο ποσό των € 48.590 χιλ. (2014: € 48.590 χιλ.). Το υπόλοιπο ποσό της πρόβλεψης αφορά λοιπούς εισπρακτέους λογαριασμούς.

Στο λογαριασμό χρεώστες διάφοροι περιλαμβάνεται ποσό ευρώ 6 εκ περίπου, το οποίο αφορά απαίτηση του Οργανισμού από το Ελληνικό Δημόσιο λόγω προσφυγής στα διοικητικά δικαστήρια (βλ. σημ. 38) και ποσό 20εκ. στον Όμλο που αφορά μη κατατεθειμένες επιταγές.

12. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Ταμειακών Διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά, είτε στα ταμεία της εταιρείας, είτε σε τραπεζικές καταθέσεις (όψεως ή βραχυπρόθεσμης προθεσμίας), διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση.

Η Διοίκηση της Εταιρείας με το υπ' αριθμό 5316/2.4.2015 πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, εναρμονιζόμενη με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων του ΟΣΕ ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2015, εγκρίνει να ανοιχτεί λογαριασμός ή λογαριασμοί ταμειακής διαχείρισης του ΟΣΕ στην Τράπεζα της Ελλάδος. Ακολούθησε η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α' 41/20.4.2015) όπου προβλέπει την υποχρεωτική μεταφορά των ταμειακών διαθεσίμων και των προθεσμιακών καταθέσεων των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στην Τράπεζα της Ελλάδος κάνοντας χρήση των διατάξεων της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 11 του άρθρου 15 του ν.2469/1997 (Α' 38), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 του ν.4320/2015 (Α' 29). Το άρθρο αυτό προβλέπει τη δυνατότητα επένδυσης του συνόλου των κεφαλαίων αυτών σε συμβάσεις αγοράς ή πώλησης τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου με σύμφωνα επαναπώλησης/επαναγοράς με αντισυμβαλλόμενο το Ελληνικό Δημόσιο. Σε περίπτωση κεφαλαιακών ζημιών ο Φορέας έχει απευθείας αξίωση αποζημίωσης κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Κατόπιν των ανωτέρω, έχει τοποθετηθεί το 71,37% των συνολικών διαθεσίμων της εταιρίας (ή το 100% των μη άμεσα απαιτητών για τις ανάγκες της ταμειακής διαχείρισης κεφαλαίων) στον υπόψη λογαριασμό.

Με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου επιβλήθηκαν περιορισμοί στη κίνηση κεφαλαίων. Ο Όμιλος εκτιμά πως δεν θα υπάρξουν προβλήματα ρευστότητας στην παρούσα κατάσταση.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων του ομίλου και της εταιρείας, έχουν ως ακολούθως:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Διαθέσιμα στο ταμείο	53	398	47	395
Διαθέσιμα στις τράπεζες σε €	453.250	232.888	69.415	102.122
Διαθέσιμα στις τράπεζες σε Ξένο Νόμισμα	1.131	1.122	1.131	1.122
Σύνολο ταμειακών διαθεσίμων & ισοδύναμων	454.434	234.408	70.593	103.639

13. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείται από 47.991.984 κοινές, πλήρως εξοφλημένες μετοχές (2015: 47.991.984), ονομαστικής αξίας € 100 η κάθε μία. Το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου ανέρχεται σε € 4.799.198.400. Σχετικά με το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, δεν υπάρχουν ειδικοί περιορισμοί, πέραν των όσων υπαγορεύει η ισχύουσα νομοθεσία.

14. Ποσά προορισμένα για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου

Τα ποσά που προορίζονται για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του ομίλου και της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο την 1/1/2015	2.738.176	2.738.176
Καταθέσεις μετόχων	288.073	288.073
Υπόλοιπο την 31/12/2015	3.026.249	3.026.249
Καταθέσεις μετόχων	676.066	676.066
Υπόλοιπο την 31/12/2016	3.702.315	3.702.315

Τα ποσά αυτά αναμένεται να κεφαλαιοποιηθούν από τη στιγμή που ληφθούν οι σχετικές υπουργικές αποφάσεις.

15. Αποθεματικά κεφάλαια

Τα αποθεματικά του ομίλου, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Σύνολο
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αποθεματικά από αναπροσαρμοσμένες αξίες	
Υπόλοιπο την 1/1/2015	527	4.344	4.434	9.305
Κίνηση Χρήσης	(427)	0	0	(427)
Υπόλοιπο την 31/12/2015	100	4.344	4.434	8.878
Κίνηση Χρήσης	0	0	0	0
Υπόλοιπο την 31/12/2016	100	4.344	4.434	8.878

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			Σύνολο
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αποθεματικά από αναπροσαρμοσμένες αξίες	
Υπόλοιπο την 1/1/2015	296	0	4.434	4.728
Κίνηση Χρήσης	(296)	0	0	-296
Υπόλοιπο την 31/12/2015	0	0	4.434	4.434
Κίνηση Χρήσης	0	0	0	0
Υπόλοιπο την 31/12/2016	0	0	4.434	4.434

Τα αποθεματικά από αναπροσαρμοσμένες αξίες της εταιρείας ποσού ευρώ 4.432 χιλ αναλύονται ως εξής: ποσό ύψους € 770 χιλ., αφορούσε κατά κύριο λόγο, διαφορές που προέκυψαν από την αναπροσαρμογή της αξίας των διαφόρων στοιχείων του ενεργητικού, που είχαν πραγματοποιηθεί σε παλαιότερες χρήσεις, με βάση αρχές που ήταν σύμφωνες με τις προηγούμενες λογιστικές μεθόδους, που εφαρμόζε η εταιρεία. Περιλαμβάνονταν επίσης και οι αξίες παγίων στοιχείων, που είχαν αποκτηθεί δωρεάν από την εταιρεία. ενώ το υπόλοιπο ποσό € 3.662 χιλ. σχηματίστηκε εντός της χρήσης 2011 και αφορά την επανεκτίμηση ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων της εταιρείας, τα οποία μεταφέρθηκαν στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων.

Τακτικό Αποθεματικό: Σύμφωνα με την ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα κέρδη της χρήσης, να σχηματίζουν το 5,0% ως τακτικό αποθεματικό, μέχρις ότου αυτό φτάσει, στο ένα τρίτο (1/3) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Κατά την διάρκεια της ζωής της εταιρείας, απαγορεύεται η διανομή του τακτικού

αποθεματικού. Λόγω της συγχώνευσης του ΟΣΕ με την ΕΔΙΣΥ στη χρήση 2010, το τακτικό αποθεματικό στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις του ΟΣΕ αυξήθηκε κατά ποσό € 296 χιλ περίπου. Η αύξηση αυτή αφορούσε το συσσωρευμένο τακτικό αποθεματικό της ΕΔΙΣΥ μέχρι την ημερομηνία έγκρισης της συγχώνευσης.

Αφορολόγητα Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων και λοιπά ειδικά αποθεματικά:

Τα αποθεματικά φορολογικών νόμων, δημιουργήθηκαν με βάση τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας, οι οποίες είτε παρέχουν τη δυνατότητα μετάθεσης της φορολογίας ορισμένων εισοδημάτων, στο χρόνο διανομής τους προς τους μετόχους, είτε παρέχουν φορολογικές ελαφρύνσεις ως κίνητρο διενέργειας επενδύσεων. Η φορολογική υποχρέωση, που θα επιβληθεί κατά τη ενδεχόμενη διανομή των αποθεματικών αυτών, θα αναγνωρισθεί κατά το χρόνο λήψεως της απόφασης, περί διανομής και σε σχέση με το ποσό της διανομής.

16. Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν ως υποχρέωση παροχών προσωπικού, λόγω εξόδου από την υπηρεσία, την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης, που έχει αναλάβει για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό, που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε κατόπιν αναλογιστικής μελέτης, που έγινε από ανεξάρτητο αναλογιστή. Συγκεκριμένα, η σχετική μελέτη αφορούσε στην διερεύνηση και υπολογισμό των αναλογιστικών μεγεθών, που απαιτούνται από τις προδιαγραφές που θέτουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π. 19) και είναι υποχρεωτικό να καταχωρηθούν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και την Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος κάθε επιχείρησης.

Ως μέθοδος αποθεματοποίησης, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της προβλεπμένης πιστωτικής μονάδας.

Ο όμιλος και η εταιρεία, δεν έχουν επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κανένα ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζόμενους, το οποίο να δεσμεύεται για παροχές σε περιπτώσεις αποχωρήσεων εργαζόμενων. Το μόνο πρόγραμμα που ισχύει και έχει ενεργοποιηθεί στο παρελθόν είναι η συμβατική υποχρέωση (με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, ν.993/1979, 3891/2010, 4093/12 κτλ) για παροχή ενός εφάπαξ ποσού σε περίπτωση συνταξιοδότησης του προσωπικού.

Με το ν.4254/2014 (ΦΕΚ 85/7.4.2014, υποπαράγραφος ΙΒ2, παρ. 7) τροποποιήθηκε το αρ.20 παρ. 2 του ν.3891/2010, το οποίο αφορά το ανώτατο όριο αποζημίωσης του προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης. Η Διοίκηση του Οργανισμού, λαμβάνοντας υπόψη και τη γνώμη των νομικών συμβούλων, αποφάσισε να αλλάξει τον τρόπο υπολογισμού της αποζημίωσης για τους εργατοτεχνίτες. Αντί της κλίμακας που οριζόταν με βάση την εργατική νομοθεσία για τους εργατοτεχνίτες, πλέον θα υπολογίζεται με την κλίμακα των μισθωτών.

Η σχετική υποχρέωση του ομίλου και της εταιρείας, καθώς και τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση συνολικών εσόδων, έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Υποχρεώσεις Ισολογισμού αρχής	20.086	21.161	18.933	20.001
Συνταξιοδοτικές παροχές (χρεώσεις στα αποτελέσματα)	632	888	566	771
Συνταξιοδοτικές παροχές (χρεώσεις στα λοιπά συνολικά έσοδα)	(340)	(3)	(271)	121
Χρησιμοποίηση προβλέψεων (καταβολές)	(984)	(1.960)	(984)	(1.960)
Σύνολο	19.394	20.086	18.244	18.933

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	(94)	(125)	(51)	(43)
Χρηματοοικονομικό κόστος	(477)	(595)	(454)	(560)
Κόστος τερματικών παροχών	(61)	(168)	(61)	(168)
Σύνολο	(632)	(888)	(566)	(771)

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αναγνώριση αναλογιστικού κέρδους/ζημιάς	340	(3)	271	(121)
Σύνολο	340	(3)	271	(121)

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές, που χρησιμοποιήθηκαν από τους αναλογιστές είναι οι εξής:

Παραδοχές	31/12/2016	31/12/2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,90%	3,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,00%	1,50%
Πληθωρισμός	1,80%	2,00%
Πίνακας αποχωρήσεων	MT ΕΑΕ2012P	MT ΕΑΕ2012P
Ποσοστό αποχωρήσεων	0,00%	0,00%

Ανάλυση Ευαισθησίας Αποτελεσμάτων

	Μεταβολές σε σχέση με τις βασικές υποθέσεις	Αναλογιστική Υποχρέωση για τον ΟΣΕ την 31.12.2015	Μεταβολή σε σχέση με τη Βασική Αποτίμηση
Τεχνικό επιτόκιο	0,50%	17.646.687	(596.693)
Τεχνικό επιτόκιο	-0,50%	18.872.102	628.722
Αύξηση μισθών	0,50%	18.555.615	312.235
Αύξηση μισθών	-0,50%	17.937.763	(305.617)

17. Μελλοντικά Έσοδα Κρατικών Επιχορηγήσεων

Στο κονδύλι αυτό, περιλαμβάνονται οι υφιστάμενες επιχορηγήσεις του παγίου ενεργητικού.

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αξία Κτήσης	707.050	706.777	707.050	706.777
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(339.247)	(310.977)	(339.247)	(310.977)
Αναπόσβεστη αξία την 31/12/2016	367.803	395.800	367.803	395.800

Οι ως άνω κρατικές επιχορηγήσεις αφορούν σε:

1. Επιχορηγήσεις δημοσίων επενδύσεων
2. Επιχορηγήσεις από την ευρωπαϊκή ένωση
3. Επιχορηγήσεις επαναλειτουργίας γραμμής Βόλου – Μηλέων
4. Επιχορηγήσεις από τη γενική γραμματεία έρευνας και τεχνολογίας (MITRO – SRM LIFE- INTELLECT)

Το μελλοντικά έσοδα από επιχορηγήσεις που περιλαμβάνονται στο κονδύλι αυτό είναι οριστικά.

18. Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

Οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις καθώς και οι ημερομηνίες λήξης των δανείων του ομίλου και της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Δανεισμός την 30/12/2016	ΟΜΙΛΟΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Από 5 έτη και πάνω	ΣΥΝΟΛΟ
Ποσά σε € '000				
Ομολογιακά Τραπεζικά Δάνεια	713.700	775.000	800.490	2.289.190
Σύνολο	713.700	775.000	800.490	2.289.190

Οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του ομίλου και της εταιρείας, οι οποίες είναι πληρωτέες την επόμενη χρήση, περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» (σημ. 23) και ανέρχονται σε ποσό ευρώ 615 εκ. (2015 1,38 δις ευρώ).

Οι συνολικές δανειακές υποχρεώσεις του Οργανισμού είναι εγγυημένες από το Ελληνικό Δημόσιο. Την 31/12/2016 ανέρχονται σε ποσό ευρώ 2,90 δις. Ομόλογα αξίας περίπου € 2,33 δις κατέχονται από το Ελληνικό Δημόσιο μετά τη διαδικασία ανταλλαγής των ομολόγων που ολοκληρώθηκε με το PSI+ το έτος 2012, ενώ ομόλογα αξίας € 575 εκ. κατέχονται από τρίτους, οι οποίοι δεν είχαν δεχτεί τους όρους της ανταλλαγής.

Την 17.10.2015 υπογράφηκε Σύμβαση Υποκατάστασης του ΟΣΕ από το Ελληνικό Δημόσιο έναντι της Eurofima και με την δημοσίευση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης με αριθμό 337/29.3.2016 ο ΟΣΕ αποξενώθηκε από 1.1.16 από κάθε υποχρέωση που απορρέει από τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με την Eurofima και συνεπώς δανειακές υποχρεώσεις ύψους 315 εκ. μεταφέρθηκαν σε στοιχεία παθητικού διακρατούμενα προς πώληση. Η μεταβίβαση της υποχρέωσης που απορρέει από τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με την Eurofima ολοκληρώθηκε στην τρέχουσα περίοδο.

19. Λοιπές Προβλέψεις

Οι προβλέψεις που περιλαμβάνονται στο κονδύλι αυτό, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	Διαφορές φορολογικού ύ ελέγχου	Σύνολο	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις	Διαφορές φορολογικού ύ ελέγχου	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1/1/2015	153.047	60.316	213.363	153.047	60.316	213.363
Διενέργεια επιπλέον προβλέψεων	64.164	0	64.164	64.104	0	64.104
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	(962)	(9.549)	(10.511)	(902)	(9.549)	(10.451)
Λογιστική αξία την 31/12/2015	216.249	50.767	267.016	216.249	50.767	267.016
Διενέργεια επιπλέον προβλέψεων	1.400	0	1.400	1.400	0	1.400
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	(7.716)	0	(7.716)	(7.716)	0	(7.716)
Λογιστική αξία την 31/12/2016	209.933	50.767	260.700	209.933	50.767	260.700

Ο Οργανισμός εντός της προηγούμενης χρήσης ελέγχθηκε από τις φορολογικές αρχές χρησιμοποιώντας ισόποση πρόβλεψη χωρίς να επιβαρυνθούν τα αποτελέσματα της χρήσης (βλ. σημ. 38).

20. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του ομίλου και της εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ληφθείσες Εγγυήσεις Ενοικίων	18	18	18	18
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς οργανισμούς - Ρυθμίσεις	16.946	20.279	16.946	20.279
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	237	275	0	0
Σύνολο λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	17.201	20.572	16.964	20.297

Η εταιρεία έχει προβεί σε οριστική ρύθμιση των υποχρεώσεων της προς ασφαλιστικούς οργανισμούς που είχαν σχηματισθεί μέχρι το 2011, με το Ν.4321/2015 Από τότε μέχρι σήμερα ο Οργανισμός καταβάλει εμπρόθεσμα τις ασφαλιστικές εισφορές.

21. Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών συναφών υποχρεώσεων του ομίλου και της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Προμηθευτές Εσωτερικού	34.935	53.764	19.186	17.930
Προμηθευτές Εξωτερικού	473	25	473	25
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις	0	0	0	0
Επιταγές πληρωτέες	32.667	6.439	0	0
Σύνολο υποχρεώσεων	68.075	60.228	19.659	17.955

Οι επιταγές πληρωτέες αφορούν εξόφληση σε αναδόχους έργων από την θυγατρική του ομίλου ΕΡΓΟΣΕ.

22. Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις

Η Εταιρεία, σύμφωνα με το άρθρο 46 του ν.4172/2013, από 1 Ιανουαρίου 2014 απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος διότι ανήκει στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης όπου το κράτος συμμετέχει με ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Εξαίρεση αποτελεί το εισόδημα που αποκτούν από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

23. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του ομίλου και της εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ελληνικό Δημόσιο-Εξοφλήσεις Δανείων	7.936.887	6.377.854	7.936.887	6.377.854
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση	615.000	1.376.550	615.000	1.376.550
Δεδουλευμένα έξοδα	62.928	69.832	62.920	69.832
Λοιποί φόροι (πλην φόρου εισοδήματος)	4.297	3.656	123	906
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	3.139	4.591	3.139	4.591
Προκαταβολές πελατών	1.387	1.265	1.387	1.265
Μισθοί και ημερομίσθια πληρωτέα	1.657	1.108	1.657	1.108
Έσοδα επόμενων χρήσεων	96	128	0	0
Υποχρεώσεις ΠΔΕ	60.391	47.830	60.391	47.830
Πιστωτές Διάφοροι	240	240	240	240
Δικαιούχοι αμοιβών	8.452	5.780	8.427	5.753
Λοιπές βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	33.708	35.573	33.706	35.569
Σύνολο υποχρεώσεων	8.728.182	7.924.407	8.723.877	7.921.498

Με την δημοσίευση των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων με αριθμό Φ35/οικ.23084/1822/14/4/2014, και Φ35/οικ.62786/3165/22.10.2015 μειώθηκε το χρέος προς το Ελληνικό Δημόσιο κατά 315,1 εκ. και 187,8 εκ. αντίστοιχα. Αναλυτικότερη αναφορά γίνεται στην σημείωση 3.

Οι υποχρεώσεις του Οργανισμού προς το Ελληνικό Δημόσιο αυξήθηκαν στην τρέχουσα περίοδο κατά € 1,52 δις κυρίως λόγω κατάπτωσης εγγυήσεων δανείων. Όπως αναφέρεται και στη σημείωση 18, τα ποσά των χρεολυσίων και τόκων που εμφανίζονται ότι έχουν καταβληθεί από τον εγγυητή (το Ελληνικό Δημόσιο) διαφέρουν ως προς τα πραγματικά ποσά που καταβλήθηκαν, υπό την έννοια ότι σημαντικό μέρος των δανειακών υποχρεώσεων του Οργανισμού (ποσοστό περίπου 80,2% της αξίας των ομολόγων του Οργανισμού) έχει περιέλθει στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου μετά τη διαδικασία της ανταλλαγής ομολόγων (PSI+ 2012).

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση, αφορούν χρεολύσια δανείων που πρόκειται να καταβληθούν εντός της επόμενης χρήσης. Ποσό ευρώ 40 εκ. εξ αυτών ανήκει στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου.

Τα δεδουλευμένα έξοδα αφορούν κυρίως δεδουλευμένους τόκους ομολογιακών δανείων.

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αφορούν κυρίως υποχρεώσεις περίπου 4,7 εκ ευρώ προς το προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης, ποσό ευρώ 21 εκ υποχρέωση από δικαστική διαμάχη με άλλο φορέα του Δημοσίου.

24. Κύκλος Εργασιών

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών της εταιρείας και του ομίλου, παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

-	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015
Ποσά σε € '000				
Έσοδα από τέλος χρήσεως υποδομής	16.852	18.121	16.852	18.121
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	752	1.694	633	1.678
Έσοδα από τέλος χρήσεως υποδομής (Ηλεκτροκίνηση)	4.176	2.868	4.176	2.868
Πωλήσεις άχρηστου υλικού	618	2.672	618	2.666
Σύνολο	22.398	25.355	22.279	25.333

Τα έσοδα από τέλη χρήσεως υποδομής αφορούν το τέλος χρήσης της οικείας υποδομής από τις εταιρείες ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ και ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕ. Ο υπολογισμός των τελών χρήσης υποδομής, ένα από τα βασικά καθήκοντα του διαχειριστή υποδομής, συμπεριλαμβάνεται στη Δήλωση Δικτύου η οποία ανανεώνεται κάθε χρόνο και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Οργανισμού.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών αφορούν κυρίως έσοδα από παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης προς τρίτους, παροχή υπηρεσιών πληροφορικής καθώς και ενοίκια κτιρίων και μεταφορικών μέσων.

Τα έσοδα από τέλη χρήσεως υποδομής (Ηλεκτροκίνηση) αφορούν έσοδα που τιμολογεί ο ΟΣΕ στην ΤΡΑΙΝΟΣΕ και στην ΣΤΑΣΥ κατά τη μετακύλιση του κόστους ηλεκτροκίνησης.

Το έσοδο από πωλήσεις άχρηστου υλικού αφορά πωλήσεις παλαιών και απαξιωμένων αποθεμάτων.

25. Ανάλυση Εξόδων ανά Κατηγορία

Η ανάλυση και κατανομή των εξόδων του ομίλου για την κλειόμενη περίοδο ανά κατηγορία, καθώς και τα μεγέθη της αντίστοιχης περιόδου για την προηγούμενη χρήση έχει διαμορφωθεί ως εξής:

-	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	1/1/-31/12/2016			1/1/-31/12/2016		
Ποσά σε € '000	Κόστος πωλήσεων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωλήσεων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	2.142	15	2.157	2.142	15	2.157
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	198.860	4.763	203.623	198.821	4.749	203.570
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	24	163	187	6	155	161
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	1.082	238	1.320	683	32	715
Ηλεκτρικό ρεύμα	7.084	235	7.319	7.084	235	7.319
Έξοδα διακίνησης	71	0	71	18	0	18
Τηλεπικοινωνίες	560	272	832	525	253	778
Ασφάλιστρα	87	161	252	79	156	239
Επισκευές και συντηρήσεις	5.369	74	5.443	5.326	51	5.377
Παροχές τρίτων	2.775	63	2.838	2.723	36	2.759
Φόροι-Τέλη	1.387	320	1.707	1.351	294	1.645
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	41.422	8.866	50.288	37.048	7.262	44.310
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	9.716	1.545	11.261	9.637	1.087	10.724
Κόστος Τρέχουσας Απασχόλησης	32	62	94	0	51	51
Έξοδα διαφήμισης	26	124	150	4	97	101
Έξοδα ταξιδίων	0	99	99	0	33	33
Διάφορα έξοδα	848	822	1.670	713	655	1.368
Κόστος πιστοποιηθέντων έργων	901	0	901	0	0	0
Ιδιοπαράγωγη	(5.513)	0	(5.513)	(5.513)	0	(5.513)
Σύνολο	266.873	17.822	284.699	260.647	15.161	275.812

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ 1/1/-31/12/2015			Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 1/1/-31/12/2015		
	Κόστος πωλήσεων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωλήσεων	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	2.500	150	2.650	2.500	150	2.650
Κόστος Αποσβέσεων ενσώματων παγίων	197.674	4.952	202.626	197.647	4.940	202.587
Κόστος Αποσβέσεων άυλων παγίων	17	115	132	7	112	119
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	857	268	1.125	411	42	453
Ηλεκτρικό ρεύμα	5.608	174	5.782	5.608	174	5.782
Έξοδα διακίνησης	52	0	52	8	0	8
Τηλεπικοινωνίες	598	331	929	554	309	863
Ασφάλιστρα	96	96	253	89	92	242
Επισκευές και συντηρήσεις	4.373	50	4.423	4.337	32	4.369
Παροχές τρίτων	2.708	71	2.779	2.646	39	2.685
Φόροι-Τέλη	1.366	458	1.824	1.332	422	1.754
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	43.708	9.367	53.075	39.157	7.747	46.904
Αμοιβές& έξοδα τρίτων	7.301	2.204	9.505	7.273	1.555	8.828
Κόστος Τρέχουσας Απασχόλησης	97	28	125	37	7	44
Έξοδα διαφήμισης	10	16	26	1	8	9
Έξοδα ταξιδίων	0	65	65	0	25	25
Διάφορα έξοδα	970	1.797	2.767	818	1.657	2.475
Κόστος πιστοποιηθέντων έργων	0	0	0	0	0	0
Ιδιοπαραγωγή	(4.896)	0	(4.896)	(4.896)	0	(4.896)
Σύνολο	263.039	20.142	283.242	257.529	17.311	274.901

26. Λοιπά Έξοδα Εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης, για τον όμιλο και την εταιρεία, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015
- Πρόστιμα & προσαυξήσεις	573	135	573	135
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	1.492	2.714	1.488	2.700
Αξία ελλειμματικών διαφορών αποθεμάτων	0	0	0	0
Τόκοι Υπερμερίας	461	605	461	605
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	916	2.096	850	2.096
Προβλέψεις	6.709	64.105	6.709	64.105
Σύνολο	9.462	69.655	9.392	69.641

27. Λοιπά Έσοδα Εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης, για τον όμιλο και την εταιρεία, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015
Έκτακτη επιχορήγηση	0	0	0	0
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	223	521	218	517
Έσοδα από διάθεση προσωπικού	1.614	1.789	1.614	1.789
Ενοίκια από λειτουργικές μισθώσεις	79	170	79	170
Έκτακτα κέρδη από διαγραφή υποχρεώσεων & Λοιπά έσοδα	202	1.424	192	674
Ποινικές ρήτρες - Καταπτώσεις ΕΕ	43	2.440	43	2.440
Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις	28.271	28.271	28.271	28.271

Επιχορηγήσεις	45.000	45.000	45.000	45.000
Έσοδα από προβλέψεις	181	37	181	2
Σύνολο	75.613	79.652	75.598	78.863

Στην διάρκεια της κλειόμενης χρήσης χορηγήθηκε κρατική χρηματοδότηση στον ΟΣΕ ΑΕ από το Ελληνικό Δημόσιο, ύψους € 45εκ. (2015: € 45εκ.) Η σχετική χρηματοδότηση αφορά τις ακόλουθες υπηρεσίες:

Υπηρεσία Α: Συντήρηση και λειτουργία της υφιστάμενης σιδηροδρομικής υποδομής

Υπηρεσία Β: Διαχείριση της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας

Υπηρεσία Γ: Λοιπές υπηρεσίες

Για τον προσδιορισμό της χρηματοδότησης λαμβάνεται υπόψιν το εγκεκριμένο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν.3429//2005 (Α'314) επιχειρησιακό σχέδιο του ΟΣΕ. Περιλαμβάνεται έκθεση στο Μ.Π.Δ.Σ. ετών 2017-2020 όπως αυτό θα διαμορφωθεί τελικά.

28. Χρηματοοικονομικά Έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του ομίλου και της εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Τόκοι Ομολογιακών Δανείων	170.582	222.761	170.581	222.761
Τόκος υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού	454	560	454	560
Λοιπά συναφή έξοδα	24	37	0	1
Σύνολο	171.060	223.358	171.035	223.322

29. Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του ομίλου και της εταιρείας αφορούν συναλλαγματικές διαφορές για τα δάνεια που έχει εκδώσει η μητρική σε ιαπωνικό νόμισμα (yen ¥).

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Συναλλαγματικές διαφορές (πιστωτικές)	9	112	9	112
Συναλλαγματικές διαφορές (χρεωστικές)	(5.264)	(11.993)	(5.264)	(11.993)
Διάφορα έξοδα τραπεζών	(1)	(2)	(1)	(2)
Σύνολο	(5.256)	(11.883)	(5.256)	(11.883)

30. Έσοδα από Μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα, προέρχονται από τα κέρδη της θυγατρικής ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ και η ανάλυσή τους είναι η εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Μερίσματα θυγατρικών	0	0	1.176	4.239
Σύνολο	0	0	1.176	4.239

31. Φόρος Εισοδήματος

Σύμφωνα με το νέο φορολογικό νόμο, ν.4172/2013, άρθρο 46 ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος και η ΕΡΓΑ ΟΣΕ ΑΕ απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος ως φορέας γενικής κυβέρνησης με εξαίρεση το εισόδημα που αποκτά από κεφάλαιο και υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

Η ανάλυση για τις χρήσεις που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 αντίστοιχα, είναι η εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Ποσά σε € '000				
Τρέχων Φόρος	535	1.479	0	794
Αναβαλλόμενη Φορολογία	0	0	0	0
Σύνολο	535	1.479	0	794

32. Κέρδη/(Ζημιές) ανά μετοχή

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2016	31/12/2015
-		
Κέρδη/(Ζημιές)	(257.567)	(506.798)
Αριθμός Μετοχών	47.991	47.991
Κέρδη/(Ζημιές) ανα μετοχή	(5,4)	(10,6)

33. Ταμειακές Ροές - Προσαρμογές στα Κέρδη

Οι προσαρμογές στα αποτελέσματα χρήσεως, για τον προσδιορισμό των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες, αναλύονται ως εξής:

Συνεχιζόμενες		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015
Ποσά σε € '000	σημ.				
<u>Προσαρμογές στα Αποτελέσματα για:</u>					
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων		203.627	202.560	203.571	202.529
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων		187	134	161	118
Αναλογιστικό Κέρδος/Ζημία		340	0	271	0
Προβλέψεις-Αναστροφές προβλέψεων		(7.008)	52.581	(7.006)	51.752
Έσοδα από μερίσματα		0	0	(1.176)	(4.239)
Έσοδα από κρατικές επιχορηγήσεις		(28.271)	(28.271)	(28.271)	(28.271)
Έσοδα τόκων		(6.182)	(4.066)	(4.212)	(1.704)
Έξοδα τόκων		171.088	223.405	171.064	223.369
Συναλλαγματικές διαφορές		5.255	11.880	5.255	11.880
Σύνολο		339.036	458.223	339.657	455.434

Διακοπείσες		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015
Ποσά σε € '000	σημ.				
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων		0	18.738	0	18.738
Έξοδα τόκων διακοπείσες		0	7.576	0	7.576
Ζημιά λόγω μεταβίβασης Τρ. Υλικού		210.579	0	210.579	0
Κέρδη από ανάληψη δανειακών υποχρεώσεων από το Ελληνικό Δημόσιο		(319.828)	0	(319.828)	0
Σύνολο		(109.249)	26.314	(109.249)	26.314

34. Διακοπείσες Δραστηριότητες

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Με την δημοσίευση των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων με αριθμό Φ35/οικ.23084/1822/14/4/2014, και Φ35/οικ.62786/3165/22.10.2015 μεταβιβάσθηκε αυτοδικαίως το ενεργό τροχαίο υλικό που αναφέρεται στις σχετικές αποφάσεις, από τον ΟΣΕ στο Ελληνικό Δημόσιο. Την 17.10.2015 υπογράφηκε Σύμβαση Υποκατάστασης του ΟΣΕ από το Ελληνικό Δημόσιο έναντι της Eurofima και με την δημοσίευση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης με αριθμό

337/29.3.2016 ο ΟΣΕ αποξενώθηκε από 1.1.16 από κάθε δικαίωμα που απορρέει από τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με την Eurofima και συνεπώς Τροχαίο Υλικό Αξίας 210,5 εκ. μεταφέρθηκε σε Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Ενεργητικού. Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται το αποτέλεσμα που προέκυψε στην τρέχουσα και στην συγκριτική περίοδο από τις εν λόγω υπουργικές αποφάσεις.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015	1/1/- 31/12/2016	1/1/- 31/12/2015
Διακοπείσες δραστηριότητες				
Κόστος πωλήσεων	0	(18.738)		(18.738)
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης (ζημιά Τρ.Υλικού)	(210.579)	0	(210.579)	0
Δεδουλευμένοι Τόκοι	0	(7.576)		(7.576)
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης (κέρδος από διαγραφή δανείων)	319.828	0	319.828	0
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	109.249	(26.314)	109.249	(26.314)

<i>Ποσά σε € '000</i>	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
Μη κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικό		
Ενσώματα πάγια	210.579	210.579
Σύνολο	210.579	210.579
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Ενεργητικού	210.579	210.579

<i>Ποσά σε € '000</i>	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2015	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2015
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	315.000	315.000
Σύνολο	315.000	315.000
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.827	4.827
Σύνολο	4.827	4.827
Σύνολο Υποχρεώσεων	319.827	319.827
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Παθητικού	319.827	319.827

35. Πληροφόρηση κατά Τομέα

Τα αποτελέσματα κάθε τομέα για τις περιόδους αναλύονται ως εξής:

<i>Ποσά σε € '000</i>	Υποδομή & Λειτουργία Κυκλοφορίας	Λοιπά	Μη Κατανεμημένα	ΣΥΝΟΛΟ
Αποτελέσματα κατά τομέα την 31/12/2016				
Έσοδα				
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	21.028	1.251	119	22.398
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	45.194	0	2.148	47.342
Σύνολο εσόδων	66.207	1.251	2.267	69.725
Έξοδα				
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	43.026	7.262	0	50.288
Αποθέματα (αναλώσεις υλικών)	2.136	21	0	2.157
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	28.131	2.917	2.912	33.959
Ιδιοπαραγωγή	(5.513)	0	0	(5.513)

Λοιπά έξοδα	0	9.441	71	9.512
Σύνολο εξόδων	67.779	19.641	2.982	90.403
ΚΠΤΦΑ (κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων)	(1.557)	(18.390)	(715)	(20.663)
Αποσβέσεις	170.136	5.322	0	175.457
ΚΠΤΦ (κέρδη προ τόκων και φόρων)	(171.693)	(23.712)	(715)	(196.120)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	0	0	6.191	6.191
Χρηματοοικονομικά έξοδα	0	0	176.351	176.351
Κέρδη προ φόρων	(171.693)	(23.712)	(170.876)	(366.281)
Φόροι Εισοδήματος	0	0	535	535
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(171.693)	(23.712)	(171.411)	(366.816)
Αποτέλεσμα από διακοπείσες δραστηριότητες	(210.579)	0	319.828	109.249
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους	(382.272)	(23.712)	148.417	(257.567)

<i>Ποσά σε € '000</i>	Υποδομή & Λειτουργία Κυκλοφορίας	Λοιπά	Μη Κατανεμημένα	ΣΥΝΟΛΟ
Αποτελέσματα κατά τομέα την 31/12/2015				
Έσοδα				
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	20.988	4.345	23	25.355
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	47.408	0	11.493	58.958
Σύνολο εσόδων	68.396	4.345	11.516	84.313
Έξοδα				
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	45.328	7.747	0	53.075
Αποθέματα (αναλώσεις υλικών)	2.407	152	0	2.651
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	23.073	4.374	2.170	29.617
Ιδιοπαραγωγή	(4.896)	0	0	(4.896)
Λοιπά έξοδα	58	69.626	14	69.699
Σύνολο εξόδων	65.970	81.899	2.185	150.145
ΚΠΤΦΑ (κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων)	2.426	(77.554)	1.755	(73.409)
Αποσβέσεις	167.347	4.991	0	174.377
ΚΠΤΦ (κέρδη προ τόκων και φόρων)	(164.921)	(82.546)	1.755	(247.786)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	0	0	4.178	4.178
Χρηματοοικονομικά έξοδα	0	0	235.397	235.397
Κέρδη προ φόρων	(164.921)	(82.546)	(229.464)	(479.005)
Φόροι Εισοδήματος	0	794	685	1.479
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(164.921)	(83.340)	(230.149)	(480.484)
Αποτέλεσμα από διακοπείσες δραστηριότητες	0	0	(7.577)	(26.314)
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους	(164.921)	(83.340)	(237.726)	(506.798)

Ο βασικός πελάτης του ΟΣΕ είναι η εταιρεία ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ. Το σύνολο των εσόδων από παροχή υπηρεσιών προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ ανέρχεται σε €20,1 εκατ. και κατανέμεται σε όλους τους παραπάνω τομείς.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ είναι εισηράξιμα. Εάν δεν καταστή δυνατή η είσπραξη μέρους ή του συνόλου του παραπάνω ποσού είτε στα πλαίσια της οριστικοποίησης και εφαρμογής των προβλέψεων του Ν 3891/2010 είτε λόγω οικονομικής αδυναμίας της ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ, θα επηρεαστεί ανάλογα και η ανάλυση που παρουσιάζεται στον παραπάνω πίνακα.

36. Πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων

Τα κυριότερα χρηματοπιστωτικά μέσα του ομίλου, αποτελούν τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Ο κυριότερος σκοπός αυτών των χρηματοπιστωτικών μέσων, είναι η παροχή χρηματοδότησης για τις εργασίες του ομίλου. Ο όμιλος, κατέχει επίσης

διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες του. Το Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζει και εγκρίνει αρχές, για τη διαχείριση κάθε ενός από αυτούς τους κινδύνους, οι οποίοι συνοψίζονται πιο κάτω:

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις Επιχειρηματικές Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες του ομίλου εμφανίζουν κινδύνους, που μπορεί να προκύψουν από αρνητικά γεγονότα όπως, μεταξύ άλλων, ατυχήματα, τραυματισμούς και βλάβες σε πρόσωπα (εργαζόμενους ή/και τρίτους), βλάβες στο περιβάλλον, ζημιές σε εξοπλισμό και περιουσίες τρίτων. Όλα τα παραπάνω είναι πιθανόν, να προκαλέσουν καθυστερήσεις ή στην δυσμενέστερη περίπτωση, διακοπή εκτέλεσης εργασιών στα υπό εξέλιξη έργα. Λαμβάνονται βέβαια όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα, ώστε να αποφεύγονται τέτοιου είδους αρνητικά γεγονότα, αλλά παράλληλα συνάπτονται και τα ενδεδειγμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Δεν μπορεί όμως να αποκλειστεί το ενδεχόμενο, το ύψος των υποχρεώσεων των εταιριών του Ομίλου, από τέτοιου είδους αρνητικά γεγονότα, να υπερβαίνει τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις που θα λάβει, με συνέπεια μέρος των εν λόγω προκυπτουσών υποχρεώσεων, να απαιτηθεί να καλυφθεί από τις εταιρείες του ομίλου.

Κίνδυνος επιτοκίου και συναλλαγματικός κίνδυνος

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου, αποτελούνται από τραπεζικά δάνεια και ομόλογα σε ευρώ και σε Yen. Ο κίνδυνος διακύμανσης των επιτοκίων, προέρχεται κυρίως από τις δανειακές υποχρεώσεις που έχουν συναφθεί με κυμαινόμενο επιτόκιο. Από το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού, περίπου το 32,17% των δανείων του ομίλου είναι με κυμαινόμενο επιτόκιο. Μια άνοδος των κυμαινόμενων επιτοκίων κατά 0,50%, εκτιμάται ότι θα επέφερε μία επιβάρυνση περί τα € 12,5 εκατ. στα χρηματοοικονομικά έξοδα της εταιρείας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και ως εκ τούτου, δεν εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τη δραστηριότητα του.

Πιστωτικός κίνδυνος

Μετά την ανεξαρτητοποίηση της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, οι απαιτήσεις από πελάτες, έχουν λάβει «Μονοφωνιακό» χαρακτήρα, καθότι η πρώην θυγατρική, αποτελεί σχεδόν τον μοναδικό αγοραστή αγαθών και υπηρεσιών του ομίλου. Έως το 2010, όλες οι πωλήσεις προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ γίνονταν επί πιστώσει και το ύψος της συνολικής απαίτησης την 31/12/2015 ανέρχεται σε € 759,5 εκ. (2015: € 756 εκ.). Οι απαιτήσεις του Οργανισμού από τη ΣΤΑ.ΣΥ ΑΕ ανέρχονται σε ποσό ευρώ 16.7 εκ. Λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου από πελάτες ιδιωτικού τομέα ανέρχονται σε € 1.124 χιλ έναντι € 1.024 χιλ της προηγούμενης χρήσης.

Με τον Ν 3891/2010 προβλέπεται κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις και όρους που θα εγκριθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η διαγραφή των χρεών της ΤΡΑΙΝΟΣΕ προς τον ΟΣΕ. Με κοινή απόφαση των αρμοδίων Υπουργών θα εξειδικευθεί η έκταση, ο χρόνος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την διαγραφή τους.

Τα διαθέσιμα του ομίλου είναι κατατεθειμένα σε ελληνικές τράπεζες.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται πάντα σε χαμηλά επίπεδα, μέσω της διαθεσιμότητας επαρκών ταμειακών διαθεσίμων, υφιστάμενων πιστωτικών ορίων, που καλύπτονται πάντα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, όταν συνάπτεται αντίστοιχος δανεισμός.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται η ανάλυση του κινδύνου ρευστότητας του Ομίλου της 31.12.2016:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Έως 1 έτος	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Από 5 έτη και πάνω	ΣΥΝΟΛΟ
Υποχρεώσεις από ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	615.000	713.700	775.000	800.490	2.904.190
Λοιπές υποχρεώσεις	8.113.182	2.490	7.470	7.004	8.130.146
Σύνολο	8.728.182	716.190	782.470	807.494	11.034.336

Αντίστοιχα η ανάλυση του κινδύνου ρευστότητας του Ομίλου την 31.12.2015 έχει ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Έως 1 έτος	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Από 5 έτη και πάνω	ΣΥΝΟΛΟ
Υποχρεώσεις από ομολογιακά και λοιπά τραπεζικά δάνεια	1.376.551	615.000	1.488.700	800.490	4.280.741
Λοιπές υποχρεώσεις	6.547.856	2.490	7.470	10.336	6.568.152
Σύνολο	7.924.407	617.490	1.496.170	810.826	10.848.893

37. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Οι διεταιρικές συναλλαγές (πωλήσεις/αγορές), του ομίλου και της εταιρείας, για την περίοδο που έκλεισε, σε σχέση με την αντίστοιχη προηγούμενη περίοδο, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αγορά παγίων				
Θυγατρικές	0	0	348.901	275.444
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Έσοδα				
Θυγατρικές	0	0	1.372	4.439
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Σύνολο	0	0	347.529	271.005

Οι παροχές την εταιρείας προς τα μέλη της διοίκησης, για τις αντίστοιχες περιόδους, έχουν ως εξής:

Ποσά σε € '000	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Αμοιβές Δ.Σ. & Διευθυνόντων Συμβούλων	126	106	76	55

38. Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις Συνδεδεμένων Μερών

Η ανάλυση των διεταιρικών απαιτήσεων/υποχρεώσεων του ομίλου και της εταιρείας, για τη τρέχουσα περίοδο, σε σχέση με τη την αντίστοιχη προηγούμενη περίοδο, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε € '000	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		ADJUST	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
Απαιτήσεις				
Θυγατρικές	339.717	92.392		0
Σύνολο	0	92.392	0	0
Υποχρεώσεις				
Θυγατρικές	0	7.643		0
Σύνολο	339.717	7.643	0	0

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη της εταιρείας (και τις οικογένειες τους).

Ο ΟΣΕ ΑΕ και η ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ ανήκουν εξ ολοκλήρου στο Ελληνικό Δημόσιο και είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους. Το ύψος της απαίτησης του ΟΣΕ από την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ανέρχεται στο ποσό των € 759,6 εκ. (2015: 756 εκ). Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών και πώληση αγαθών του ΟΣΕ προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ανέρχονταν σε € 19,1 εκ περίπου ενώ τα έξοδα προς την ΤΡΑΙΝΟΣΕ ανήλθαν στο ποσό των € 1,9 εκ. περίπου.

39. Δεσμεύσεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Εγγυήσεις

Έχουν εκδοθεί υπέρ της εταιρείας και του ομίλου, διαφόρων τύπων εγγυητικές επιστολές, που σχετίζονται κυρίως με την εκτέλεση έργων. Οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης, προκαταβολής και δέκατων που έχει λάβει ο Όμιλος για την περίοδο ανέρχονται σε € 549.738 χιλ (31/12/2014: €629.711 χιλ). Οι εγγυητικές επιστολές υπέρ τρίτων για εκτέλεση απαλλοτριώσεων για την περίοδο ανέρχονται σε € 18.220 χιλ (2014: €18.220 χιλ).

Επίδικες Υποθέσεις

Αγωγές τρίτων κατά ΟΣΕ

Εις βάρος της εταιρείας και του ομίλου, εκκρεμούν από μακρόν, σημαντικός αριθμός δικαστικών υποθέσεων, οι οποίες αφορούν:

Δικαστικές αγωγές από:	Ποσό αγωγής
Εργατικές διαφορές	117.647
Μεταφορές - ατυχήματα	41.835
Από Συμβάσεις	83.771
Αποζημιώσεις σε τρίτους	46.466
Σύνολο	289.719

Για τις υποθέσεις αυτές και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων του ομίλου, έχει σχηματισθεί σωρευτικά, πρόβλεψη ύψους € 216 εκατ., η οποία περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Λοιπές Προβλέψεις» (σημείωση 19).

Αγωγές ΟΣΕ κατά τρίτων

Έχουν ασκηθεί αγωγές από τον ΟΣΕ κατά τρίτων προμηθευτών, αναδόχων κλπ οι οποίες έχουν ως βάση συμβατικές αξιώσεις ή αξιώσεις που συνδέονται εμμέσως με συμβατικές υποχρεώσεις των παραπάνω αντισυμβαλλομένων του Ομίλου (πχ από ηθική βλάβη) και ανέρχονται συνολικά στο ποσό των € 341 εκατ. Επισημαίνεται ότι η πλειοψηφία των αξιώσεων προέρχεται από τις προγραμματικές συμφωνίες που είχε συνάψει ο Όμιλος.

Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις

Ο Όμιλος διενεργεί σχετική πρόβλεψη, για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις. Το συνολικό ύψος της εν λόγω πρόβλεψης, ανέρχεται σε € 50 εκατ. (σημ. 19).

Συνοπτικά στον Πίνακα παρακάτω, εμφανίζονται οι ανέλεγκτες χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου, όπως έχουν διαμορφωθεί έως σήμερα:

Επωνυμία	Φορολογικά ανέλεγκτες Χρήσεις
ΟΣΕ Α.Ε.	2009-2010
ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.	2010

Ο Οργανισμός ελέγχθηκε από τις φορολογικές αρχές για τα φορολογικά αντικείμενα του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (αντίστοιχα ΕΤΑΚ για τη χρήση 2009), Τέλη Χαρτοσήμου και ΚΒΣ, σύμφωνα με την εντολή ελέγχου 1686/4/1118/4.2.2015 του Κέντρου Μεγάλων Επιχειρήσεων. Ο έλεγχος αφορούσε τις χρήσεις 2009 έως και 2012 και ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο 2015 με την έκδοση των Οριστικών Πράξεων Διορθωτικού Προσδιορισμού. Όσον αφορά την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού για το ΦΑΠ (ΕΤΑΚ), ο Οργανισμός αποδέχτηκε τον φόρο που προέκυψε για τα έτη 2009 έως 2012 και κατέβαλλε τις οφειλές του κάνοντας χρήση των ρυθμίσεων του ν.4321/2015 περί διακανονισμού των χρεών, χρησιμοποιώντας αντίστοιχο ποσό πρόβλεψης (€9,3 εκ) χωρίς να επιβαρύνει τα αποτελέσματά της χρήσης. Όσον αφορά τις οριστικές πράξεις διορθωτικού προσδιορισμού τελών χαρτοσήμου (ΚΝΤΧ),

ο Οργανισμός τις αμφισβητεί και τις θεωρεί αβάσιμες καθώς με βάση τον ιδρυτικό νόμο 674/1970 και άρθρο 4 του ΟΣΕ, ο Οργανισμός καθίσταται καθολικός διάδοχος των δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και προνομίων του Σ.Ε.Κ (Σιδηροδρόμων Ελληνικού Κράτους Ν.Δ. της 4.4.1935). Κατόπιν αυτού ο Οργανισμός προσέφυγε στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών (Κ.Ε.Μ.ΕΠ) με την ειδική διοικητική διαδικασία - ενδικοφανής προσφυγής για την επίλυση των διαφορών, καταβάλλοντας το 50% του αμφισβητούμενου ποσού (ποσό ευρώ 6 εκ). Η σχετική απόφαση απορρίφθηκε και ο Οργανισμός έχει προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια.

Για τη χρήση 2016 οι εταιρείες του Ομίλου έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2016. Οι φόροι που ενδεχομένως προκύψουν δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

40. Αριθμός Απασχολούμενου Προσωπικού

Ο μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού του ομίλου, έχει ως εξής:

Αριθμός προσωπικού	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2015
	1.501	1.570	1.313	1.377

41. Σημαντικά γεγονότα

Από το έτος 2010, με την ψήφιση του ν. 3891/2010 επιδιώχθηκε η εξυγίανση, βιωσιμότητα και ανάπτυξη του σιδηροδρομικού συστήματος και του συνόλου των εταιριών που το απαρτίζουν. Διασφαλίστηκε επίσης η προσαρμογή του στις διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας για τις σιδηροδρομικές μεταφορές. Επιχειρήθηκε μία εκ βάθρων λειτουργική και οικονομική εξυγίανση του σιδηροδρομικού συστήματος με τη ρύθμιση του ζητήματος των συσσωρευμένων χρεών, την αναθεώρηση των ζημιολόγων δραστηριοτήτων και γενικότερα την ανάθεση συγκεκριμένων ρόλων στους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να λειτουργήσει ο υγιής ανταγωνισμός στο σιδηροδρομικό σύστημα. Δημιουργήθηκε το θεσμικό πλαίσιο προκειμένου, μεταξύ άλλων να ισχύσουν τα ακόλουθα: -Η αναβάθμιση του ΟΣΕ σε αποκλειστικό διαχειριστή της σιδηροδρομικής υποδομής με ουσιαστικό ρόλο και ευθύνη στην σχεδίαση της ανάπτυξης του δικτύου. -Η ενίσχυση του ρόλου του ΟΣΕ για την τεκμηρίωση των προτάσεων του για αναπτυξιακά σχέδια του δικτύου με ολοκληρωμένες μελέτες κόστους – οφέλους προκειμένου αυτά να εγκριθούν από την αρμόδια διυπουργική επιτροπή. -Ο εκ μέρους του ΟΣΕ σχεδιασμός και η λειτουργία του σιδηροδρομικού δικτύου λαμβανομένης υπόψη της ζήτησης που υπάρχει από τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις. -Η συντήρηση του τροχαίου υλικού της με ανταγωνιστικές τιμές. -Ο συνεχής έλεγχος του κόστους των υπηρεσιών της ΕΡΓΟΣΕ προς τον ΟΣΕ βάσει τιμών της αγοράς για παροχή υπηρεσιών project management και η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της ΕΡΓΟΣΕ. Σημαντικό τμήμα του νόμου για τη εξυγίανση του ΟΣΕ αποτέλεσαν οι προτεινόμενες διατάξεις για ζητήματα προσωπικού, που στοχεύουν στη μεταφορά σημαντικού αριθμού εργαζομένων σε οργανισμούς και υπηρεσίες του δημοσίου, όχι ως υπεράριθμων αλλά προς κάλυψη υπαρκτών αναγκών και την αναδιοργάνωση του εργασιακού καθεστώτος των εργαζομένων του Ομίλου ΟΣΕ που δεν θα μεταφερθούν. Επίσης, σε συμμόρφωση και προς τις υποδείξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με νόμο συστήνεται ανεξάρτητη διοικητική αρχή, η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (ΡΑΣ), με στόχο το άνοιγμα της σιδηροδρομικής αγοράς και τον έλεγχο της εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού.

Το έτος 2013 πραγματοποιήθηκε η απόσχιση του Κλάδου Συντήρησης Τροχαίου Υλικού και εισφέρθηκε στη νεοιδρυθείσα εταιρεία ΕΕΣΣΤΥ ΑΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 4111/2013.

Το έτος 2013 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των μετοχών της ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ από τον ΟΣΕ στο Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με την ΚΥΑ Φ26/οικ.12874/1400 (ΦΕΚ 759/Β/3.4.2013).

Επίσης, σταδιακά τα έτη 2014, 2015 και 2016 μεταβιβάστηκε χωρίς αντάλλαγμα η κυριότητα του τροχαίου υλικού από τον ΟΣΕ στο Ελληνικό Δημόσιο, όπως περιγράφεται αναλυτικά στις επόμενες παραγράφους.

Στις 27 Ιουλίου 2016 δημοσιεύθηκε ο ν. 4408/2016 προς εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2012 για τη δημιουργία ενιαίου

ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου. Ο νόμος εφαρμόζεται για τη χρήση της σιδηροδρομικής υποδομής για εγχώριες και διεθνείς σιδηροδρομικές υπηρεσίες. Θεσπίζονται:

α) κανόνες που διέπουν τη διαχείριση της σιδηροδρομικής υποδομής και τις δραστηριότητες σιδηροδρομικών μεταφορών των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων

β) τα κριτήρια που εφαρμόζονται για την έκδοση, την ανανέωση ή την τροποποίηση αδειών που προορίζονται για σιδηροδρομικές επιχειρήσεις οι οποίες είναι εγκατεστημένες ή πρόκειται να εγκατασταθούν στην ελληνική επικράτεια

γ) οι αρχές και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για τον καθορισμό και την είσπραξη τελών σιδηροδρομικής υποδομής, καθώς και την κατανομή της χωρητικότητας σιδηροδρομικής υποδομής

Βασικές προβλέψεις των νόμων αυτών είναι οι εξής:

Ρυθμίσεις για την ακίνητη περιουσία

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν 3891/2010, το σύνολο της ακίνητης περιουσίας του ΟΣΕ συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της σιδηροδρομικής υποδομής μπορεί να μεταβιβαστεί αυτοδικαίως κατά κυριότητα στο Δημόσιο μετά από την δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σχετικής Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Μεταφορών Υποδομών και Δικτύων. Από την ανωτέρω μεταβίβαση, το Δημόσιο, με τις αρμόδιες εκάστοτε υπηρεσίες μεριμνά για την επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου που αποτελεί την Εθνική Σιδηροδρομική Υποδομή, αποκτώντας κατά κυριότητα τα αναγκαία ακίνητα και διαθέτοντάς τα για τον συγκεκριμένο σκοπό. Μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης των παρουσών οικονομικών καταστάσεων δεν έχει εκδοθεί η σχετική ΚΥΑ.

Ρυθμίσεις χρεών

Τα χρέη της ΤΡΑΙΝΟΣΕ προς τον ΟΣΕ διαγράφονται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τα ζητήματα κρατικών ενισχύσεων της ΤΡΑΙΝΟΣΕ. Στην απόφαση εξειδικεύεται η έκταση ο χρόνος της διαγραφής των χρεών, η διαδικασία διαπίστωσης, βεβαίωσης και διαγραφής καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια (σύμφωνα με το άρθρο 13 «Ρυθμίσεις χρεών» του Ν. 3891/2010, όπως ισχύει).

Επίσης, με κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από την έκδοση της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τα ζητήματα κρατικών ενισχύσεων του ΟΣΕ, διαγράφονται τα χρέη του ΟΣΕ έναντι του Δημοσίου, δύναται να ορισθεί ανάληψη των χρεών του ΟΣΕ από το Δημόσιο έναντι τρίτων, η διαγραφή των χρεών της παρούσας παραγράφου από τις οικονομικές καταστάσεις του ΟΣΕ και να εξειδικεύονται οι διαδικασίες διαπίστωσης, συμψηφισμού, βεβαίωσης και ανάληψης των χρεών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια (σύμφωνα με το άρθρο 13 «Ρυθμίσεις χρεών» του Ν. 3891/2010, όπως ισχύει).

Η εταιρεία βρίσκεται στην διαδικασία υλοποίησης των προβλέψεων του παραπάνω νόμου. Κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων υπήρχαν εξ αυτού του γεγονότος σημαντικά θέματα σχετικά με τα ποσά του Ενεργητικού και Παθητικού τα οποία παραμένουν στην εταιρεία και τον όμιλο με συνέπεια να μην μπορεί να προσδιορισθεί η επίδραση αυτών των μεταβολών στην οικονομική θέση και την περιουσιακή διάρθρωση της Εταιρείας και του Ομίλου.

Σχετική με το παραπάνω θέμα είναι και η απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία αναλύεται παρακάτω.

Μεταβίβαση τροχαίου υλικού

Στις 17/10/2015 υπογράφηκε Σύμβαση Υποκατάστασης του ΟΣΕ από το Ελληνικό Δημόσιο έναντι της Eurofima και με την δημοσίευση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης με αριθμό 337 (ΦΕΚ 829/29.3.2016), ο ΟΣΕ αποξενώθηκε από 1.1.2016 από κάθε δικαίωμα που απορρέει από τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με την Eurofima και συνεπώς Τροχαίο Υλικό λογιστικής αξίας 210,5 εκ, την 31.12.2015, μεταφέρθηκε σε Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία Ενεργητικού.

Με τη δημοσίευση της ΚΥΑ με αριθμό Φ35/οικ.62786/3165/22.10.2015 μεταβιβάστηκε αυτοδικαίως το ενεργό τροχαίο υλικό που αναφέρεται στη σχετική απόφαση, από τον ΟΣΕ στο Ελληνικό Δημόσιο. Το χρέος του ΟΣΕ προς το Δημόσιο

θα μειωθεί ισόποσα με τη λογιστική αξία ποσού 187,8 εκ. του μεταβιβαζόμενου τροχαίου υλικού κατά την ημερομηνία μεταβίβασης. Εάν από τον προσδιορισμό της εμπορικής αξίας του μεταβιβαζόμενου τροχαίου υλικού διαπιστωθεί απόκλιση σε σχέση με τη λογιστική του αξία, με όμοια απόφαση θα αναπροσαρμοστεί το ύψος του διαγραφόμενου χρέους του ΟΣΕ Α.Ε. προς το Δημόσιο, ώστε να ισούται με την εμπορική αξία του εν λόγω τροχαίου υλικού.

Στις 14/4/2014, σύμφωνα με την ΚΥΑ υπ' αριθμό Φ35/ΟΙΚ.23084/1822, μεταβιβάστηκε αυτοδικαίως ενεργό τροχαίο υλικό λογιστικής αξίας €315,1 εκ, από τον ΟΣΕ στο Ελληνικό Δημόσιο. Το χρέος του ΟΣΕ προς το Ελληνικό Δημόσιο μειώθηκε ισόποσα. Τα ζητήματα που σχετίζονται με την παραλαβή του τροχαίου υλικού, τα αρμόδια για την παραλαβή όργανα, τους χώρους φύλαξης, τη διαπίστωση της κατάστασης του μεταβιβαζόμενου τροχαίου υλικού, καθώς και την τεχνική και οικονομική αποτίμηση του τροχαίου υλικού για τον προσδιορισμό της εμπορικής αξίας του, θα προσδιοριστούν με νέα απόφαση των αρμοδίων Υπουργών που θα εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 3891/2010 όπως ισχύει. Εάν από τον προσδιορισμό της εμπορικής αξίας του μεταβιβαζόμενου τροχαίου υλικού διαπιστωθεί απόκλιση σε σχέση με τη λογιστική του αξία, με όμοια απόφαση θα αναπροσαρμοστεί το ύψος του διαγραφόμενου χρέους του ΟΣΕ Α.Ε. προς το Δημόσιο, ώστε να ισούται με την εμπορική αξία του εν λόγω τροχαίου υλικού.

Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα μέτρα αναδιάρθρωσης του ΟΣΕ

- Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Comp) διεξήγαγε έρευνα για τυχόν παράνομες κρατικές ενισχύσεις του Ελληνικού Δημοσίου προς τον ΟΣΕ.

Στις 9/2/2011 οι ελληνικές αρχές κοινοποίησαν στην Commission μια σειρά από μέτρα στήριξης για τον ΟΣΕ. Στη συνέχεια υπήρξε σχετική αλληλογραφία που διήρκεσε μέχρι τον Απρίλιο του 2017. Με επιστολή της που στάλθηκε τον Φεβρουάριο του 2017 ζητήθηκαν γενικές πληροφορίες σχετικά με την εταιρεία, όπως βασικά χρηματοοικονομικά δεδομένα για την περίοδο 2011-2016, μεταβολές στα ίδια κεφάλαια/υποχρεώσεις, βασικά χρηματοοικονομικά δεδομένα που αφορούν τη σιδηροδρομική υποδομή, πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των εργαζομένων ανά δραστηριότητα, διαχωρισμός λογαριασμών και μεταβίβαση δραστηριοτήτων που δε σχετίζονται με τη σιδηροδρομική υποδομή. Επιπλέον, ζητήθηκαν διευκρινήσεις για το συμβιβασμό των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στον ΟΣΕ με το άρθρο 107 παρ. 3 στοιχείο β) της Συνθήκης. Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα ανωτέρω παρασχέθηκαν από τον ΟΣΕ με απαντητική του επιστολή του Απριλίου 2017.

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την υπ' αριθμό C(2017)3987, 16 Ιουνίου 2017 απόφασή της που αφορά τον ανωτέρω φάκελο S.A. 32543(2011/N), για μια σειρά από λόγους όπως σε αυτήν αναλύονται, κατέληξε ότι δεν υφίσταται θέμα κρατικών ενισχύσεων προς τον ΟΣΕ. Αναλυτικά :

α) Η διαγραφή χρέους όπως αυτό θα διαμορφωθεί μέχρι την ημερομηνία διαγραφής, η μεταφορά 757 υπαλλήλων του διαχειριστή υποδομής και οι ετήσιες επιχορηγήσεις που χορηγήθηκαν μετά την 22^α Οκτωβρίου 2014, δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση.

β) Δεν θα υποβάλλει ενστάσεις για τη μεταφορά 217 υπαλλήλων και για τις ετήσιες επιχορηγήσεις που δόθηκαν στον ΟΣΕ μεταξύ 2^{ου} 2011 και της 22^{ας} Οκτωβρίου 2014 οι οποίες συνιστούν κρατική ενίσχυση, για το λόγο ότι είναι συμβατές με την ευρωπαϊκή νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 107(3) (b) της Treaty on Functioning της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

42. Μεταγενέστερα γεγονότα

Στις 22 Μαΐου 2016 ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή το πολυνομοσχέδιο όπου με το άρθρο 197 προβλέπεται η σύσταση της Εταιρείας Δημοσίων Συμμετοχών («ΕΔΗΣ») με σκοπό την κατοχή των συμμετοχών του κράτους σε δημόσιες επιχειρήσεις, την επαγγελματική διαχείριση και την επαύξηση της αξίας των συμμετοχών αυτών και την αξιοποίηση σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ, όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση, την εταιρική συμμόρφωση, την εποπτεία και τη διαφάνεια των διαδικασιών καθώς και σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα με τις δημόσιες επιχειρήσεις μέρη. Την ημερομηνία καταχώρησης του καταστατικού της ΕΔΗΣ στο Γ.Ε.ΜΗ, οι μετοχές των δημοσίων επιχειρήσεων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Δ',

το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νόμου, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΔΗΣ. Ο ΟΣΕ συμπεριλαμβάνεται στις εταιρείες του Παραρτήματος Δ'. Μέχρι και την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2016, δεν έχει συσταθεί η ΕΔΗΣ, ως εκ τούτου δεν έχουν μεταφερθεί οι μετοχές του Οργανισμού στη νέα εταιρεία.

Τον Ιούνιο 2017 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ολοκλήρωσε την έρευνά της όσον αφορά τα μέτρα της Ελλάδος για τη στήριξη της αναδιάρθρωσης του Οργανισμού, ως εθνικός διαχειριστής της υποδομής και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι συνάδουν με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις. Στη σημείωση 41 των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης γίνεται εκτενέστερη αναφορά.

43. Έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2016 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος στις 29 Ιουνίου 2017.

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΠΕΤΡΟΣ Π. ΑΒΟΥΡΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΕΡΔΑΡΗΣ